J. R. MILLER

YLÄILMOJEN TUULIA

J. R. MILLER

YLÄILMOJEN TUULIA

SUOMENSI

AUNE KROHN

PORVOOSSA
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖN
KIRJAPAINOSSA PORVOOSSA 1922

ALKUSANAT

Näissä luvuissa on yksinkertaisia opetuksia, joiden tarkoituksena on kehoitella urheampaan, lujamielisempään, uskollisempaan elämiseen. Me elämme elämämme hyvin täällä maan tasalla vain sikäli, kuin tavoitamme taivaan tuulet, jotka meitä kuljettavat kohti sitä, mikä on todella vaivan arvoista. Elämän parhaimman menettää, ken on vain alempain, maisten ilmavirtain vietävänä.

J. R. Miller.

TAVOITA YLÄILMOJEN TUULET!

Maa tarvitsee aina taivasta. Päivänpaisteetta ja sateetta ei yksikään kasvi voi elää tai kasvaa. Ihmiselämä tarvitsee Jumalaa; Hänen siunauksensa puuttuessa se surkastuu ja tuhoutuu. Jumalan rakkautta, sitä todella tämä vanha maailma parka tarvitsee. Mutta vaikka tuo rakkaus henkii kaikkialla, on niitä, jotka jäävät sitä vaille, jotka eivät saa siitä murenettakaan elämäänsä ja ihmettelevät sitten, etteivät ole onnellisia.

Tohtori Peabody kuvaa eräässä innostavassa puheessaan — hän piti niitä Harwardin ylioppilaille — laivaa, joka on pysähtynyt peilityynelle merelle. Ei käy tuulenhenkäystäkään, joka purjeet pullistaisi. Mutta odottaessaan ja tarkatessaan miehet huomaavat, että äkkiä pikku viiri maston nenässä alkaa liikehtiä ja kohoilla. Vedenpinnalla ei ole virettäkään, ei heikointakaan tuulahdusta tunnu laivan kannella; mutta kun he näkevät lipun liikkuvan, he tietävät, että yläilmoissa on noussut tuuli, ja he levittävät nopeasti ylemmät purjeet tavoittaakseen sen. Heti lähtee laiva liikkeelle ylhäisten ilmavirtojen voimasta, joskin vedenpinnalla yhä vielä vallitsee kuollut tyven.

Elämässä käy alempia ja ylempiä ilmavirtoja. Ylen moni levittää vain alemmat purjeet ja tavoittaa siten ainoastaan maan tasalla puhaltavat tuulet. Mutta on toisia tuulia, jotka tulevat Jumalan vuorilta. Meille olisi sanomattomaksi eduksi, jos elämämme joutuisi noiden ylempien ilmavirtojen vaikutukseen. Olisi viisasta, jos järjestäisimme niin suhteemme muihin, että kaiken elämämme olisimme hyvien, arvollisten, puhdassydämisten, taivasmielisten ihmisten vaikutuksen alaisina.

Muiden ihmisten ystävinä tulisi meidän sitten puolestamme pyrkiä antamaan heille ainoastaan kaikkein korkeimpia, kohottavimpia, innostavimpia, terveellisimpiä ja rikastuttavimpia vaikutuksia. Meidän tulisi pyrkiä aina niin elämään Kristusta, että meissä asuva Kristus olisi itse Jumalan henkäys jokaiselle, jonka elämää kosketamme. Jollemme sitä tee, me emme elä luonnemahdollisuuksiemme ja vaikutuksemme mahdollisten saavutusten tasalla. Muita ihmisiä me voimme auttaa monin tavoin. Me voimme antaa nälkäiselle leipää, viluiselle vaatteita tai polttoaineita hänen takkaansa, tarvitsevalle rahaa velan maksuksi tai sairaalle lääkkeitä ja hoitoa. Yksinäisen ikävät hetket voimme kirkastaa läsnäolollamme, murheellisen sydäntä lämmittää osanotollamme. Mutta on parempaakin apua. George Macdonald sanoo: »Jos jalokiven tai kukan asemesta heittäisimme ystävän sydämeen jonkin suloisen ajatuksen, silloin antaisimme enkelin annin.« On ystävyyssuhteita, joissa toinen antaa toiselleen tällaista rakkautta. Suuria ajatuksia, suloisia,

innoittavia, lohdullisia ajatuksia on siten kätketty sydämiin onnellistamaan, rikastuttamaan ja muuttamaan ihmisen olemusta.

Tällaisesta ystävyydestä puhui Charles Kingsley ilmaistessaan oman elämänsä salaisuuden sanoilla: »Minulla oli ystävä.« Jos tuon ystävän apu olisi ollut vain alempaa, maallista laatua, ei hän olisi koskaan saavuttanut sitä luonteen ylevyyttä, minkä hän saavutti. Mutta tuo nainen ei tyytynyt miellyttämään häntä tuohon keveään, mitättömään tapaan, joka on monien ystävyyssuhteitten ainoa viehätys. Hän ei tyytynyt kulkemaan hänen toverinaan vain maallisen työn ja huolen tomuisia teitä. Hän toi hänen elämäänsä suloisia ajatuksia, kirkkaan luonteen näkyjä, ylhäisten huippujen vilauksia ja kannusti häntä alituisesti siihen, mikä on totta, mikä puhdasta, mikä rakastettavaa.

Tällaisia ystäviä meidän tulisi pyrkiä saamaan ja itse olemaan. Ei mikään muu käsitys ystävyyden avusta ole kuolemattomien olentojen arvoinen. Mutta toteuttaako monikaan ystävyyssuhde tämän ylevän ihanteen? Tavoittaneeko monikaan itselleen ja toisille korkeampia ja parempia? Onkohan moniakaan, joiden elämä tulee taivaan tuulena vaikutuspiiriinsä joutuville? Mutta ei mikään muu ole ystävälle tosiarvollista. Sen, joka liittyy meihin tällaiseen pyhään suhteeseen, tulisi aina tuoda meille huokua taivaisesta elämästä. Sen tulisi koskettaa olemuksemme hengellistä puolta. Sitä vaikutusta on kyllin, joka kutsuu esiin luontomme maisen puolen. Maailman lumot vilaavat alituisesti ympärillämme. Sil-

mämme näkevät vain aineelliset asiat, ja aineelliset asiat ne vetoovatkin niin suuresti kaunoaistiimme, tunteisiimme, haluihimme. Monen elämäämme liittyvän ystävämme apu liikkuu pelkästään maallisella tasolla.

Kaksi nuorta istuu yhdessä illan, eikä kumpikaan sano toiselleen sanaakaan, joka herättäisi toisessa yhtäkään aineellisuuden piiriä ylemmä kohoavaa ajatusta. Keskustelu liikkuu ympäristön juoruissa, mitättömissä henkilöissä, ihmisten arvostelemisessa, kohteliaisuuksissa, leikkisissä pilajutuissa, mutta siinä ei ole totista sanaakaan. Kaksi henkilöä on avioliitossa ja he kulkevat rinnan kenties varsin ihanteellisellakin tavalla rakkauden, harrastusten, toveruuden, huolten, itsekieltäymysten, surun yhdistäminä. Heillä on toisiinsa voimakas, uudistava vaikutus. Hellässä, avuliaassa rakkaudessa he ovat toisilleen monin tavoin iloksi. Mutta ylen usein on toisen olemuksessa kokonainen suuri ala, johon toinen ei ikinä pääse, ei sitä ikinä kosketa. On kuin nuo kaksi eläisivät talossa, jossa on alempia ja ylempiä kerroksia. Alemmissa kerroksissa on kaikki ruumiilliseen, maalliseen elämään kuuluva. Ylemmissä kerroksissa ovat korkeammat asiat, kaikki ihmissielua, ihmishenkeä koskeva. Mutta ystävämme pysyttelevät aina alakerrassa eivätkä käy milloinkaan niissä huoneissa, missä asustavat ajatus ja harkinta, toivo ja usko. On sääli, että ystävyys- ja rakkaussuhde jää niin paljoa vaille, sillä vasta noissa ylemmissä piireissä on tavattavissa se, mikä on arvollista.

Pyhäkön n. s. Kauniin Portin pielessä istui

eräänä päivänä kerjäläinen pyytäen almua pyhäköön menijöiltä. Pietari ja Johannes olivat hekin menossa sinne, ja mies parka ojensi kätensä toivoen saavansa jonkun roposen. Mutta Pietari sanoi hänelle: »Hopeaa ja kultaa ei minulla ole, mutta mitä minulla on, sen sinulle annan.« Sitten hän käski miehen nousta ja ojentaen hänelle kätensä auttoi hänet pystyyn. Pietari osoitti miehelle paljon parempaa ystävyyttä kuin jos hän olisi antanut hänelle lantin. Lantti olisi vain vähäksi hetkeksi riittänyt ylläpitämään sitä kurjaa elämää, jota hän nyt eli, jättäen hänet yhä samaan tilaan kuin ennen. Pietari paransi miehen ramman ruumiin ja uudisti hänen voimansa. Hänen ei tarvinnut enää kerjätä muilta, sillä nyt kun hän oli parannettu, hän kykeni ansaitsemaan oman leipänsä.

Parhain ja tosin apumme ei tuota muille vain hetken iloa, vaan voimaa, rohkaisua ja lohdutusta, niin että he kykenevät kohoamaan jalompaan, arvollisempaan elämään ja jatkamaan kulkuaan uusin tarmoin ja toivoin. Meidän on ehkä helpompi, tavatessamme jonkun oman velttoutensa takia hätään joutuneen, antaa hänelle rahaa hänen tarpeisiinsa kuin auttaa häntä asemaan, jossa hän oppii ansaitsemaan omaa leipäänsä. Se on ehkä helpompaa, mutta pidettyäsi huolta hänen välttämättömistä tarpeistaan lyhemmäksi tai pitemmäksi aikaa jätät hänet samaan tilaan, kuin missä hänet tapasitkin, samaan köyhyyteen, yhtä voimattomaksi kuin ennen huolehtimaan itsestään. Mutta jos et välitä hänen almunpyynnöstään, vaan sen sijaan opetat häntä tekemään työtä ja innostat häntä sii-

hen, niin nostat hänet, niin ettei hänen tarvitse pyytää armeliaisuutta, ja ohjaat hänen jalkansa miehekkyyden teille.

Meidän saattaa olla helpompi kulkea ystävämme kanssa matalalla tasolla mukautuen hänen joutavanpäiväiseen ajatus- ja seurustelutapaansa koettamattakaan nostaa häntä mihinkään parempaan. Mutta niin menetellen et ole uskollinen ystävä. Koeta johtaa hänen askeleitaan ylöspäin, kohti louhikkoisia kukkuloita, joilta hänelle aukeaa avarammat näköalat. Houkuttele häntä jalomman elämän suloilla ja yritä kutsua häntä kanssasi sitä omistamaan. Kysyy hienotunteisuutta ja kärsivällisyyttä, jos tahtoo saada jonkun, joka ei ole oppinut lukemaan hyviä kirjoja, rupeamaan niitä lukemaan, mutta yritys on vaivan arvoinen, maksoi mitä maksoi. Ei ole helppo opettaa sitä, joka on tottunut pelkästään maallisten ja arkisten täyttämään elämään, välittämään näkymättömistä ja iäisistä; mutta millään muulla tavalla emme voi olla muille niin suureksi, todelliseksi, pysyväksi hyväksi kuin pyrkimällä nostamaan heitä.

Tällaista on Kristuksen ystävyys. Hän tuli taivaasta maan alimpiin paikkoihin innostaakseen meitä arvolliseen elämään ja iäiseen autuuteen. Meistä tulee Kristuksen kaltaisia ystäviä muille vain sikäli, kuin teemme heille mitä Kristuskin on tehnyt ja yhä tekee meidän hyväksemme.

»ALUSSA OLI JUMALA«

Ei mikään elämä voi olla täydellistä, miten kaunis se muuten lieneekin, jos se hylkää Jumalan. Ei mikään polku voi olla turvallinen, miten turvatulta se näyttääkin, jollei Jumala ole johtamassa. Me emme voi löytää kotiin, jollei meitä taivaasta käsin opasteta. Meidän pitäisi varata itsellemme Jeesus Kristus ystäväksi, olipa meillä mitä muita ystäviä tahansa.

Raamatun ensi sanat ilmaisevat sangen sattuvasti sen paikan, joka Jumalalla tulisi olla jokaisen elämässä — »alussa oli Jumala«. Emme silti väännä raamattua, vaikka irroitamme nämä sanat yhteydestään kaiken ajattelun ylevimpää totuutta edustavina. Ne vievät meidät takaisin iäisyyksien takaiseen menneisyyteen, ennenkuin oli mitään muuta kuin Jumala. »Ennenkuin vuoret syntyivät ja Sinä loit maan ja maanpiirin, jopa iankaikkisuudesta iankaikkisuuteen Sinä, Jumala, olet.«

Tämä on näiden sanain tarkoitus, sellaisina kuin ne niin kuvaavina alkavat raamatun. Mutta näitä sanoja sopii tarkastaa toisessakin mielessä. Jumala ei ollut ainoastaan ennen kaikkea muuta ja koko luomakunnan Luoja, vaan Hänen tulisi olla koko elämän tunnussana. Me olemme Jumalan, ja meidän tulisi tunnustaa Hänen omistus-

oikeutensa vapaaehtoisesti antautumalla Hänelle. Tämä on kaiken todellisen Jumalalle pyhittäytymisen ensi askel. Sen tehtyämme on Jumala meille ensimäisenä kaikessa. Me koroitamme Hänet sydämemme valtaistuimelle suoden Hänelle ylimmän rakkautemme. Me pidämme Häntä Herranamme odottaen joka askelella Hänen käskyään. Me luotamme Häneen Isänämme kääntyen kaikkine tarpeinemme Hänen puoleensa. Näin on Jumala koko persoonallisessa elämässämme ensimmäinen, jos elämme todellisessa suhteessa Häneen.

Ovatpa nämä sanat erikoistapauksiinkin sovellutettavissa. Ne pitäisi kirjoittaa jokaisen uuden päivän porttiin — »alussa oli Jumala«. Jumalan kasvot meidän tulisi nähdä ensimmäiseksi aamulla, kun avaamme silmämme. Hänen äänensä meidän tulisi kuulla ensimmäiseksi rakkauden ja armon siunaustaan antavana. Häntä tulisi meidän ensin puhutella kohottaen sydämemme kiitokseen ja ohjauksen ja siunauksen pyyntöön.

Päivä, joka todella on aloitettu Jumalan kanssa, ei voi olla menestymättä. Se ei ehkä ole helppo. S ei ole ehkä pilvetön. Sen taakat voivat olla raskaat. Sen tehtävät voivat olla vaikeat. Se saattaa tuoda ristiä, surua, kyyneleitä. Mutta mikään ei voi elämässämme todella epäonnistua, jos todella panimme aamulla kätemme Jumalan käteen.

Mutta on ihmisiä, jotka eivät ikinä rukoile. He nousevat aamulla vuoteeltaan nautittuaan yön suojaa ja saatuaan Jumalalta siunausta unessa eivätkä koskaan sano sanaakaan tai tunne kiitollisuuden liikutusta. He lähtevät uuteen päivään, sen vielä salattujen kokemusten korpeen tietämättä

mikä heitä kohtaa, minkä vaarain kautta heidän on mentävä, eivätkä he kuitenkaan koskaan kuiskaa ohjauksen, avun, siunauksen pyyntöä. Kuinka voi kukaan, joka näin aloittaa päivänsä, odottaa, että kaikki hänelle menestyisi? Rukoukseton päivä on tuhon päivä.

Rukoukseton päivä ei voi koskaan muuksi muodostua kuin tappion ja epäonnistumisen päiväksi. Siltä ei ehkä näytä. Liikeasiat näyttävät menestyvän niinkuin ennenkin. Pöytä voi olla runsaasti katettu. Jumala »antaa aurinkonsa nousta niin pahoille kuin hyvillekin ja antaa sataa niin vanhurskaille kuin väärillekin«. Mutta kuinka onnekkaalta päivä näyttäneekin, niin jos siitä puuttuu taivaan siunaus, on se surullinen päivä.

Joku on sanonut: »Meidän on tarpeen nostaa silmämme joka aamu täydelliseen esikuvaamme ja koetella joka ilta elämäämme Jeesuksen luonteen valossa. Ja jos se näyttää meille kieroutemme ja itsekkyytemme ja vakuuttaa meitä pahasta, on meidän tarpeen nöyrästi pyytää joka päivä anteeksiantoa. Kuka herkkätuntoinen kristitty voisi kestää vuorokauttakaan anteeksi saamatta? Niinpä myös keskellä kiiretouhuisen maailman tohinaa ja valheloistoa on meidän tarpeen juoda jokapäiväisessä hiljaisuudessa Jumalan rauhan lähteistä. Jokapäiväisten kiusausten jännitys ajaa meidät etsimään Kristuksen näkymätöntä armoa ja voimaa. Jokaisesta uudesta koetuksesta, huolesta ja epäonnistumisesta tulee kristitylle uusi kutsu rukoukseen.«

Jos tahdomme päivämme kirkkaiksi ja kau-

niiksi ja rauhan täysiksi, on meidän vain lähdettävä matkaan Jumalan jalkain juuresta ja pidettävä Häntä ensimmäisenä elämässämme koko päivän iltaan asti. Tämän tapaamme eräässä psalmissa: »Pidän Herraa edessäni aina; kun Hän on oikealla puolellani, en minä horju.«

Nuo sanat sopivat erikoisesti myös syntymäpäivän tunnukseksi tai uuden vuoden alkeeksi. Me emme voi nähdä tulevan vuoden elämään tietääksemme mitä sillä on meille varattuna, mutta meidän ei tarvitse välittääkään siitä tiedosta. Usko on näkemistä parempi. On turvallisempaa vaeltaa Jumalan kanssa pimeässä kuin vaeltaa yksin valossa. Hyvin ajatusviritteinen on tuo kristillinen tapa, että vuodet merkitään sanoilla *Anno Domini* — »Herran vuonna«. Jeesuksen Kristuksen syntymä aloittaa uuden aikakauden. Sen edellistä aikaa ei lasketa — Kristuksen tulon jälkeiset vuodet ovat ainoat mainitsemisen arvoiset. Meidän tulisi siksi pyrkiä tekemään jokainen vuosi todella Herran vuodeksi. Sen teemme antamalla Kristukselle Hänen oikean paikkansa ensimmäisenämme ja sitten säilyttäen Hänet koko elämässämme kautta vuoden.

Mutta emme me pelkästään kirjoittamalla »Herran vuonna« kirjepapereihimme ja asiapapereittemme otsikkoon pyhitä vuottamme Jumalalle. Muuan mies osti värillisen, somasti kehystetyn lausetaulun ja toi sen kotiin. Siinä oli sanat: »Jumala siunatkoon kotiamme.« Se ripustettiin ruokasaliin ja oli koko huoneen koristuksena. Mutta se ei sittenkään näyttänyt tuovan siunausta. Koti oli yhä täynnä riitaa ja kiistaa ja kaiken-

kaltaista pahantuulisuutta. Siellä ei ollut taulun ripustamisen jälkeen sen enempää rakkautta kuin sitä ennen. Värillinen tunnuslause ei sulostuta kotia eikä ole sille miksikään hyväksi. Ei liioin se, että kirjoitamme *Anno Domini* — »Herran vuonna« — vuoden otsikoksi, tee sitä kauniiksi tai luo siihen kirkkautta. Me teemme sen todella Herran vuodeksi vain suomalla Kristukselle ensi sijan koko sen elämässä.

Hänen täytyy olla ensimmäinen liikeasioissamme. Se merkitsee sitä, että Hänen tulee saada johtaa liikettä omanaan eikä kuin meidän omaamme. Meidän täytyy tehdä se Hänen antamainsa vanhurskauden ja totuuden periaatteitten mukaisesti pitäen kaikkien liikesopimuksiemme tekoa yhtä pyhänä kuin rukousta ja sakramentteja.

Hänen täytyy olla myös ensimmäisenä persoonallisessa elämässämme. Liikettä voi hoitaa rehellisesti, kristillisen siveysopin mukaisten periaatteitten pohjalla ilman että silti Jumalalle on annettu sitä paikkaa, joka Hänelle on kuuluva. Hän tahtoo ensin elämämme, sitten vasta liikkeemme. »Ei mitä omistat, vaan sinut itsesi«, sellainen on Hänen vaatimuksensa. »Alussa oli Jumala« tietää uuden vuoden tunnuslauseeksemme pantuna Jumalan koroittamista sydämen valtaistuimelle, niin että Hän täyttää koko elämämme.

Paavali ilmaisi tämän totuuden sanoilla: »Minulle on eläminen Kristus.« Samaa ihannetta hän esittää kehoittaessaan: »Minkä teette puhein tai töin, kaikki tehkää Herran Jeesuksen nimessä.« Meidän täytyy pitää silmällä omaa persoonallista elämäämme, onko Jumala aina siinä ensimmäisenä.

Silloin ei työmme epäonnistu. Jos rakastamme Jumalaa enin, täytyy meidän tehdä mitä Hän tahtoo.

Kaikilla suunnitelmillamme, unelmillamme, pyrkimyksillämme ja toiveillamme tulisi olla yksityiskohtia myöten tunnuksena: »Alussa oli Jumala.« Ystävyyssuhdetta ei tule solmia, jollei sitä Jumala hyväksy, jollei Hän lujita sen pohjaa. Kunnianhimoa ei saisi helliä, jollei Jumalan kunnia ole sen päämääränä. Uuteen työhön ei saisi ryhtyä, jollei Jumala ole siinä ensi sijalla. On olemassa lupaus, että jos me kaikilla teillämme tyydymme Jumalaan, niin Hän ohjaa polkuamme. Jos vain suomme Jumalalle ensi sijan kaikessa, on koko elämämme oleva siunattu.

Frances Ridley Havergal kertoo eräässä runossaan tuuliharpusta, jonka muuan ystävä lähetti kirjeensä ohella, kuvaten siinä sen sävelten ihmeellistä suloisuutta. Neiti Havergal otti harpun ja näppäili sen seitsemää kieltä, mutta eipä siitä lähtenytkään sydäntä värähdyttäviä sointuja — pelkkiä tavallisia säveliä. Hän luki kirjeen uudelleen ja huomasi siinä ohjeita, jotka olivat jääneet ensin huomaamatta. Sitten hän avasi ikkunan ja ripusti harpun ikkunalaudan alle. Nyt pääsi tuuli pyyhkäisemään yli kielten, ja huoneen täyttivät sointuvat sävelet, joita ei ihmiskäsi olisi voinut aikaansaada. Vasta kun taivaan tuuli puhalsi harppuun, läksi siitä tuo ihmeellinen soitto.

Ihmissielu on harppu. Ihmiskäsi kutsuu siitä esiin paljon suloista ja viehättävää, mutta vasta kun taivaan henkäys, Pyhä Henki, sivelee sen kieliä, lähtevät siitä sen ylevimmät soinnut.

MILLOIN EI TULE RUKOILLA

Usein on käsketty rukoilla. Meitä on opetettu saattamaan pyyntömme kaikessa Jumalalle tiettäväksi. Meitä on käsketty olemaan rukouksessa kestäviä, laskemaan taakkamme Herran kantaa. Mutta rukoukseen ei sisälly hengellinen elämä kokonaisuudessaan. Uskoessamme tiemme Herran haltuun, vierittäessämme sen Hänen harteilleen emme vapaudu velvollisuuksista. On velttouden ja itsekkyyden rukouksia, eivätkä ne ole kummatkaan Jumalalle otollisia.

Rukous ei siis aina ole hetken vaatimus. Tuntuu siltä, että Mooses kerran sai nuhteita siitä, että jatkoi rukoustaan. Se tapahtui silloin, kun israelilaiset olivat teljettyinä Punaisen meren partaalle faaraon ahdistava armeija takanaan. »Miksi huudat minulle? Sano israelilaisille, että he lähtevät liikkeelle.« Selvää on, ettei Mooses ollut sinä hetkenä velvollinen jäämään polvilleen anomaan Jumalalta vapautusta ja apua. Pikemminkin hänen tuli lakata rukoilemasta, nousta ja johtaa kansaa eteenpäin. Meidän on käsketty odottaa Herraa, mutta on liikaodotusta, joka menettää siunauksen. Usko ei ole pelkästään nojautuvaa luottamusta; se on aina osittain myös toimintaa. Toimeton luottamus ei saa voittoja. Meidän on noustava rukoilemasta ja mentävä eteenpäin.

Moni tavallisen elämän tapahtuma valaisee tätä totuutta. Lähimmäiselläsi on jokin huoli. Sinä saat kuulla siitä, ja kun uskot rukoukseen, niin menet hartauskammioosi ja pyydät Jumalaa lähettämään hänelle tarvittavan avun. Mutta on miltei varma, ettei tässä tapauksessa ole ryhdyttävä rukoukseen. Pikemminkin on heitettävä anominen sikseen ja lähdettävä nopeasti tuon toisen luo antamaan tarvittavaa apua. Jos ystäväsi äkkiä sairastuu tai loukkaantuu tapaturmaisesti, ei asiasi ole sulkeutua salakammioosi viettämään siellä pitkät ajat hänen puolestaan rukoilemassa, vaan sinun on riennettävä noutamaan lääkäriä.

Muuan kaupunkilähetyksen saarnaaja on kertonut erään kokemuksensa. Hän kulki kiertomatkallaan Lontoossa hyvää kyytiä eräänä tammikuun päivänä, kun kuuli ohimennen pienten lasten itkua eräästä talosta. Hän kuunteli hetken ja koputti sitten ovea, mutta kukaan ei vastannut koputukseen. Hän oli tullut kurjaan asumukseen: ei ollut huonekaluja, ei tulta takassa. Nurkassa makasi kuollut vaimo; kaksi pientä lasta oli tarrautunut häneen katkerasti itkien.

Jo pienikin silmäys selvitti saarnaajalle tilanteen surkeuden, ja polvilleen vaipuen hän alkoi rukoilla. Hän uskoi rukoukseen ja pyysi hartaan vakavasti, että Jumala lähettäisi näille pikku orvoille avun heidän ahdistukseensa. Niin kiihkeäksi hän kävi rukoillessaan, että virkkoi hätäisesti: »Oi Jumala, lähetä enkelisi pitämään huolta näistä orporaukoista. Lähetä heti, tai uskoni sammuu tuossa tuokiossa.« Kohta hän oli kuulevinaan selvästi ikäänkuin Jumalan äänen sanovan hänelle:

»Sinä olet enkelini; juuri tästä syystä lähetin sinut tänne.« Hän käsitti, ettei hänellä ollut oikeutta pyytää Jumalaa lähettämään toista lähettilästä hädänalaisia pienokaisia auttamaan, vaan että rukoileminen oli Jumalan ajan tuhlausta ja röyhkeyttä. Ottaen lapsia kädestä hän opasti heidät kiireesti turvapaikkaan, missä heistä pidettiin huolta.

Joskus me rukoillessamme teemme piirimme niin ahtaaksi. Me pyydämme vain terveyttä, onnea ja hyväoloisuutta omalle itsellemme omistamatta ajatustakaan kärsimysten, surujen ja hädän maailmalle ulkopuolellamme. Sellaisten rukousten uhrisavu ei kohoa taivaaseen.

On aina oikein rukoilla Jumalan valtakunnan leviämistä; mutta jos ainoastaan rukoilemme emmekä tee mitään sen asian edistämiseksi, jonka puolesta rukoilemme, ei rukouksemme ole Jumalalle otollinen. Meidän täytyy aina olla valmiit omin käsin tarttumaan siihen, mihin pyydämme Jumalaa ryhtymään. Kun Jumala tahtoo auttaa, tai siunata jotakuta tai vapauttaa, pelastaa hänet, Hän tavallisesti lähettää toisen ihmisen siihen työhön. Tavallisesti olemme me itse ne lähetit, jotka Jumala panee matkaan siunausta viemään herätettyään sydämessämme halua tehdä hyvää jollekulle. Pyrkimyksemme ovat lähtöisin innoituksesta. Me saamme pyytää Jumalaa auttamaan, mutta meidän on oltava valmiit heti itse nousemaan lähteäksemme apua viemään.

Paljon enemmän kuin tavallisesti toteamme, haluaa Jumala meidän vastaavan omiin rukouksiimme. Jos meillä on yltäkyllin ja kuulemme

nälkää-kärsivästä, ei tehtävämme ole rukoilla hänen puolestaan pyytäen Jumalaa lähettämään hänelle leipää tai taivuttamaan jotakuta hyvää ihmistä tyydyttämään hänen tarpeensa; pikemminkin tulee meidän rientää jakamaan hänelle yltäkylläisyydestämme. On miltei pilkantekoa pyytää taivaallista tai Jumalan välittämää apua hädänalaiselle, kun meillä on omissa käsissämme keinot puutteen korvaamiseksi ja täyttämiseksi. Jumala antoi meille yltäkyllin, jotta auttaisimme veljeämme.

Voimme ajatella, että pappi, kulkiessaan tien ohessa viruvan haavoitetun miehen ohitse, melkein varmasti — sillä hänhän oli hurskas mies — rukoili hänen puolestaan pyytäen Jumalaa auttamaan häntä. Mutta se rukous oli hyödytön, sillä Jumala oli nähnyt, kuinka tuo mies nujerrettiin maahan, ja lähettänyt papin tätä tietä, juuri sinä hetkenä, varta vasten pitämään hänestä huolta. Ei rukous, vaan palvelus olisi ollut sinä hetkenä papin asia, eikä Jumala olisi ottanut vastaan hartaintakaan rukousta sen inhimillisen avun sijasta, jonka tarpeessa mies oli, ja jota pappi olisi voinut antaa.

On paljon tällaista velvollisuuksien laiminlyöntiä: rukouksesta tehdään ponnistusta, itsekieltäymystä tai rahaa kysyvän palveluksen kevyt korvike ja pyydetään Herraa suorittamaan jollain yliluonnollisella tavalla tai muiden avun kautta se, mitä Hän vasituisesti lähetti meidät tekemään. Ihmiset rukoilevat, että Jumala armahtaisi synnissä eläviä ihmisiä ja lähettäisi evankeliuminsa heidän pelastukseksi. Jumala ei täytä heidän

pyyntöään, sillä ei anottua siunausta voida tätä tietä antaa. Hän on kyllä jo kauan säälinyt noita samoja ihmisiä. Hänen sydämensä on myötätuntoinen heitä kohtaan, täynnä ikävöivää rakkautta ja laupeutta. Ja mikä vielä enemmän: nuo samat ihmiset, jotka niin hartaasti rukoilevat, että Hän osoittaisi sääliä, Hän on lähettänyt säälin ja armahtavaisuuden sanansaattajiksi juuri näiden kadonneitten luo kertomaan heille Jeesuksesta Kristuksesta ja johtamaan heitä Hänen ristilleen. Mutta sen sijaan että täyttäisivät tämän tehtävän, tekisivät mitä ovat lähetetyt tekemään, he epäröivät tarttua työhönsä ja velttoina pyytävät Jumalaa suorittamaan heidän tehtävänsä.

Hyvät ihmiset kokoontuvat seurakunnallisiin kokouksiinsa ja rukoilevat sairasten, köyhäin, murheellisten, langenneitten ja pakanain puolesta, mutta eivät sitten itse tee mitään saattaakseen kurjalle maailmalle sitä siunausta, jota he niin itsepintaisesti pyytävät Jumalaa lähettämään. Epäilemättä vastaa Jumala monelle papille, joka johtaa seurakuntalaisiaan rukoilemaan apua ja siunausta puutteen- ja huolenalaisille sekä Jumalan valtakunnan levenemistä ja sielujen pelastusta: »Miksi huudat minulle? Sano ihmisille, että he lähtisivät liikkeelle.« Jumala on valmis kaikkeen, mitä Häneltä anotaan, mutta vain Hänen omiensa usko tekee sen mahdolliseksi, ja uskoaan he voivat osoittaa vain siten, että lähtevät yrittämään tehdä sitä, mikä on tehtävä. Jos rukoilemme sairaitten ja kärsiväin puolesta, meidän täytyy mennä rakastavina ja myötätuntevina tekemään heidän hyväkseen minkä voimme. Jos

rukoilemme kadonneitten pelastusta, täytyy meidän mennä suoraan heidän luokseen kertomaan Kristuksen rakkaudesta tai ainakin keksiä keino, miten lähettää heille Jumalan viestit.

Pyhän Hengen siunauksen anominen on suureksi osaksi voimatonta ja turhaa uskon ja kuuliaisuuden puutteesta. Jumala on aina altis antamaan Henkensä, mutta sen anomiseen sisältyy aina toiminta. Meidän on tehtävä jotain, jos siunauksen mieli tulla. »Mennessään« nuo kymmenen spitaalista puhdistuivat. Jolleivät he olisi heti lähteneet liikkeelle Mestarin käskyä totellen, eivät he olisi parantuneet. Näin on myös kaiken hengellisen siunauksen saamisen — ei se tule pelkällä rukouksella, vaan siten, että nousemme polviltamme ja lähdemme eteenpäin velvollisuuden tietä, kuuliaisuuden polkua, pyrkien saavuttamaan haluamamme. Kun me olemme pyytäneet Jumalalta Hänen Henkeään, on meidän uskottava, että pyytämämme lahja on meidän, ja niin heti aloitettava elää sitä elämää, jota Henki tahtoisi meidän elävän.

On olemassa mitä pyhin rukousvelvollisuus, mutta rukous ei ole milloin muotoa ainoa velvollisuus. Vastaus ei saavu polvillamme ollessamme, vaan silloin ainoastaan, kun nousemme ja lähdemme liikkeelle.

JUMALAN HIDAS TYÖ MEISSÄ

Jumala ei tee meissä kaikkea heti paikalla. Tapahtumus on pitkällinen, halki koko elinikämme toteutuva, olipa vuosia miten monta tahansa. Jumala alkaa muovailunsa maailmaan syntyessämme, ja Hänen työnsä meihin nähden ja meissä jatkuu alati päiväimme päähän saakka. Ei mene hetkeäkään, ettei olemuksemme saisi uutta kosketusta, luonteemme uutta piirrettä. Tuhannet välikappaleet ja vaikutukset avustavat muovailuamme — isä, äiti, koti, koulu, leikkikenttä, kirkko, kirjat, toverit, ystävät ja ystävyyssuhteet, ilot ja surut, menestys ja epäonnistuminen, terveys, sairaus, ruusut ja orjantappurat — kaikki elämän olot ja tapahtumat. Kaikki nämä vaikuttavat meihin, mutta eivät sokeasti, eivät ilman johdatusta. Jumala on aina työssä, ja Hän tekee työtä kokemuksissa ja kokemusten kautta, jollemme karkoita Häntä elämästämme, niin että itse asiassa Hän muovailee meitä. Mutta halki vuosien ei ole sitä ajankohtaa, jolloin voisimme sanoa, että Jumala on saanut työnsä valmiiksi. Me olemme alati muovailutapahtumuksen alaisina.

Eräässä George Macdonaldin kirjassa on seuraava keskustelunpätkä: »Miksikähän Jumala loi minut?« sanoi rouva Faber katkerasti. »Minä en

suinkaan tiedä, mitä hyötyä oli minun luomisestani.« — »Ehkä ei siitä olekaan vielä ollut paljoakaan hyötyä«, vastasi Dorothy, »mutta Hän ei ole vielä suoriutunut sinusta. Hän muovailee sinua parhaillaan, ja se on sinusta epämieluista.«

Olisimme kärsivällisemmät itseämme kohtaan, jos pitäisimme aina tämän mielessämme. Me emme niin masentuisi heikkouksistamme, puutteistamme ja epäonnistumisistamme, jos aina muistaisimme sen tosiasian, että meissä vasta tapahtuu muovailun prosessi, ettei Jumala ole vielä päässyt muovailemisensa päähän. Se usein auttaisi meitä ymmärtämään meitä kohdanneitten vaiheitten tai tuskallisten kokemusten syytä. Jumala tekee meissä työtään, muovailee meitä. Jos me tyynesti ja luottavaisina antaudumme Hänen käsiinsä antaen Hänen tehdä mitä tahtoo, on kaikki hyvin.

Nyt emme ole vielä mitä meidän tulisi olla tai mitä meistä tulee. Loppupäätös ei vielä tullut ilmi — »ei ole vielä käynyt ilmi mitä meistä tulee«. Mutta lohdullinen on meille tieto, että Jumala tekee meissä kaiken työnsä suunnitelman mukaisesti. Elämämme kohtaloissa ei mikään ole sattumaa. Näitä kohtaloita ohjaa ja tarkistaa muuan käsi, ja kaikissa tapahtumissa ja olosuhteissa piilee tarkoitus. Tuo tarkoitus ei kenties ole meille ilmeinen, mutta on silmä, joka alati ottaa vaarin mallikuvasta. Jumala muovailee ja muodostelee meitä alati. Ajatus, joka Hänellä on meistä mielessään, on kaunis ja hyvä.

Jollemme koskaan kadottaisi tätä tietoisuutta mielestämme, se auttaisi meitä luottamaan, kun

emme näe. Meidän ei tarvitse tietää elämämme oudoilta näyttäväin kohtien syytä. Usko on näkemättä uskomista, luottamusta siihen, että Jumala on hyvä ja kohtelee meitä rakkaudella, vaikka kaikki näyttäisi viittaavan päinvastaiseen. Jos uskomme, että Jumala on armollinen ja rakastaa meitä, että Hän tietää mitä tekee, ja että Hänellä on kaikessa työssään viisaat suunnitelmat, niin se tyydyttäisi meitä enemmän, kuin jos keksisimme itse tuhansia syitä Hänen menettelyynsä.

Job pukee uskonsa seuraaviin luottamuksen sanoihin eräässä vastauksessaan:

»Jos menen itään, niin ei Hän ole siellä;
jos menen länteen, en Häntä huomaa;
jos Hän askaroi pohjoisessa, en Hänestä tiedä;
jos Hän kätkeytyy etelään, en Häntä näe.
Hän tietää, mitä tietä olen vaeltanut;
Hän on tutkinut minut ja huomannut kullan kaltaiseksi.« *

Lopputuloksen täytyy olla hyvä — »minä tulen siitä kullan kaltaisena«. Koettelemus ei voi vahingoittaa sitä, jonka elämä on kätkettynä Kristuksen kanssa Jumalassa. Elämämme suurtehtävä ei ole kovien ja tuskaisten kokemusten välttäminen, vaan sydämen säilyttäminen noissa samoissa kokemuksissa hellänä, rakastavana ja suloisena. Se on meille mahdollista vain siten, että luottavasti lepäämme Jumalan rakkaudessa, epäilyttä ja pelotta, miten kauhea lieneekin koettelemuksemme tai kärsimyksemme.

* »Hän on pitänyt minua koetuksessa, ja minä tulen siitä kullan kaltaisena.« Engl. käännös.

Meidän ei pitäisi koskaan arvostella keskeneräistä työtä. Raaka omena ei kelpaa syötäväksi, mutta ei sitä siitä syystä tule hylätä. Se ei ole vielä valmis syötäväksi, sillä Jumala ei ole vielä päättänyt sen tekoa. Sen raakuus on juuri se tila, joka on sille ominainen tällä hetkellä. Se edustaa yhtä sen vaihetta ja on omalla kohdallaan hyvä ja sovelias. Lapsen pianonsoitto saattanee kuulua kauhealta harjaantuneen soittoniekan herkkään korvaan, ja kuitenkin oli hänen omassa musikaalisessa kehityksessään aika, jolloin hän ei soittanut sen paremmin, ja jolloin ystävät ja opettajat kiittivät hänen toivehikasta edistymistään, nähden hänen virheellisissäkin suorituksissaan neron ilmauksia ja kehittymisen merkkejä. Meillä ei ole oikeutta arvostella aloittelijaa minkään taiteen tai minkään työn alalta, meidän tulisi odottaa, kunnes hän on suorittanut työnsä, ennenkuin lausumme siitä mielipiteemme. Ei yksikään taiteilija anna tauluaan tarkasteltavaksi keskeneräisenä. Ei liioin ole oikein eikä kohtuullista, että muodostamme mielipiteen Jumalan kaitselmuksista, ennenkuin ne ovat suorittaneet työnsä loppuun.

Meidän tulisi soveltaa tämä sääntö kaikkeen, mitä Jumala tekee meissä ja meihin nähden. Meidän ei tulisi koskaan erehtyä pitämään prosessia tai keskeneräistä tilaa lopullisena tuloksena. Jumala ei ole vielä saanut meitä valmiiksi. — me olemme vielä Hänellä työnalaisina, keskeneräisinä. Ei paljoakaan siitä, mikä on hyvää, arvollista ja kaunista, ole kenties saavuttanut meissä täydellisyyttään. Me teemme yhä lukemattomia erehdyksiä, kompastelemme ja kaadumme lakkaamatta.

Oli miten oli, me emme näy saavan opittaviamme opituksi. Me luulemme ne tietävämme, täydesti osaavamme, mutta kun meidän on ne muutettava sanoiksi ja teoiksi, me epäonnistumme. Me luulemme oppineemme viimeinkin kärsivällisyyttä, mutta tuskin olemme joutuneet elämän tapahtumain ja kokemusten tiheikköön ja tulleet pannuiksi koetteelle, kun jo kärsivällisyytemme on mennyttä ja me puhumme ajattelemattomasti tai toimimme epäviisaasti. Me luulottelemme, että meillä on uskoa ja ettemme muka enää kadota luottamustamme minkään koettelemuksen tullen, mutta me olemme kulkeneet vain pienen matkan jonkin uuden kokemuksen pimeydessä, kun jo uskomme pettää kuten ennenkin.

Niin on kaiken opittavamme — me emme näy ikinä pystyvän muovaamaan sitä olemukseemme. Mutta siitä ei meidän tulisi masentua. Me olemme vain oppimassa, koululapsia yhä vielä. Me olemme vain lapsia, emme täysiä miehiä. Hedelmä ei ole vielä kypsä. Taulu ei ole vielä maalattu. Mutta jos vain jätämme hedelmän viisaan Isännän hoidettavaksi, se jonkun ajan kuluttua tuleentuu. Taulu, joka nyt vielä näyttää pelkästään hahmoitellulta luonnokselta hämärästi tuoden ilmi taiteilijan ajatuksen piirteet, saavuttaa lopulta valmiina kaikkien katselijain kiitoksen. Meidän tulisi suhtautua kärsivällisesti omaan hitaaseen edistymiseemme kristityn-elämässä ja kaiken Kristuksen kaltaisuuden kasvuun itsessämme. Jos vain olemme vilpittömät, uskolliset ja uutterat, me kerran saavutamme päämäärän. Muut ovat käyneet samaa hidasta, vaivalloista tietä ja viimein saaneet

toteutetuiksi kaikki sydämensä kauniit unelmat. Niinpä mekin, jos pidämme uskomme yllä emmekä salli kätemme herpautua.

Samasta syystä tulisi meidän oppia odottamaan Jumalaa, kunnes Hän tekee tiettäväksi tahtonsa ja tarkoituksensa. Jotkut Hänen teistään tuntuvat meistä oudoilta. Me emme näe niiden pimeissä radoissa rakkautta. Emme liioin voi nähdä, kuinka Jumala voisi ilmaantua meille tuskallisista kokemuksista, joita elämme. Jälleen tulisi meidän muistaa, ettemme saa arvostella mitään työtä prosessin aikana, vaan odottaa, kunnes näemme sen valmiina. Ottakaamme esimerkiksi Joosefin tarina. Jos kertomus päättyisi esitykseen siitä, kuinka kauppiaat veivät pojan kerallaan Egyptiin, tai siitä, kuinka häntä väärin syytettiin, kuinka hänet heitettiin tyrmään ja pantiin kahleisiin, me emme näkisi siinä mitään kauneutta eikä Jumalan hyvyyden puolta lainkaan, Hän kun muka sallii niin hirveätä vääryyttä tehtävän lapsilleen. Mutta kun luemme kertomuksen loppuun ja tapaamme Joosefin lopulta valta-asemassaan kuninkaan lähimpänä miehenä käyttämässä valtaansa oman kansansa ja maailman hyväksi, silloin löydämme Jumalan oikeamielisyydelle yllin kyllin puolustusta.

Elämä vilisee samanlaisia kokemuksia. Meidän täytyy odottaa sarjan viimeistä lukua saadaksemme tietää tarinan lopun, ennenkuin muodostamme siitä lopullisen mielipiteemme. Meidän täytyy odottaa, kunnes elämän viime luku on kirjoitettu, ennenkuin sanomme sen muodostamistavasta, ettei Jumala ole hyvä ja rakastavainen. Kun tie-

dämme Jumalan Isäksemme, voimme luottaa Hänen rakkauteensa ja viisauteensa, vaikkemme voikaan nähdä Hänen menettelytavassaan meitä kohtaan ollenkaan rakkautta tai hyvyyttä.

On hyvä, että sydämessämme usko Jumalaan kasvaa niin lujaksi, ettemme koskaan hetkeäkään epäile minkään kokemuksen tai kokemusyhtymän lopputulosta, kunhan täytämme Hänen tahtonsa ja luotamme Häneen. Emme elä onnensattumain maailmassa — ei mikään ole sattumaa. Tämä maailma ei ole saatanan maailma. Vastustajamme ei saa omaa tahtoaan läpi vastarinnatta, rajoituksitta. »Herra on kuningas.« »Isäni toimii tähän asti, ja minä myös toimin.« Jumalan käsi on toimivana kaikessa täällä maan päällä. Jumala tietää mitä tekee meille. Kaiken kautta, mitä Hän lähettää meille — ilon ja surun, menestyksen ja epäonnistumisten, toivon ja pelon, nautinnon ja tuskan, tappion ja voiton — Hän muovailee meitä. Meidän ei tarvitse muuta kuin olla Hänelle uskollisia joka ajatukseltamme ja tunteeltamme sekä luottavia kaikissa kokemuksissamme, ja niin me lopulta näemme, ettei taivaallinen Mestarimme ole missään kohdin erehtynyt, vaan että Hän on kaikki hyvin tehnyt.

KIRKASTUMINEN.

Kirkastuminen — ei Kristuksen, vaan meidän. Ei tunnu oudolta lukea siitä, kuinka Kristus eräänä ihmeellisenä yönä kirkastui. Hänessähän asui jumaluus. Ihmeellisempää on, ettei Hän aina ollut kirkastuneena. Mutta meilläkin maan lapsilla on omat kirkastumisemme. Paavali sanoo kristityille: »Muuttukaa (kirkastukaa)!« Meidän samean olemuksemme tulisi loistaa.

Mutta ei vasta taivaaseen päästyämme, vaan nyt, ihan täällä, nykyisessä elämässä. Ei liioin pelkästään erikoisissa suotuisissa olosuhteissa, pyhässä palveluksessa ollen, vaan keskellä maailman tavallisia arkikokemuksia. Drummond sanoo: »Täydellisen elämän muodostavat nämä kolme: työ, joka suo tilaisuuksia; Jumala, joka suo onnea; rakkaus, joka suo lämpöä.« Hän muistuttaa myös siitä, että ainoaa tunnettua täydellistä ihmiselämää ei vietetty kirjan, vaan vasaran ja sahan ääressä. Näin saa kirkastumismahdollisuus meitä hyvin lähelle. Se työ ei tule suoritetuksi vain harvinaisissa, yliluonnollisissa oloissa, vaan kaikkein halvimmassa, tavallisimmassakin elämänosassa.

Jotkut valittavat työnsä paljoutta puolustellen sillä sitä, ettei heidän elämänsä ole kaunista.

Mutta olemuksen kirkastuminen ei tapahdu mitään tietä niin nopeasti, niin varmasti kuin jokapäiväisten askarten uskollisessa, iloisessa, hilpeässä suorittamisessa. Säännöllinen työ on armon parhaita välineitä. Kotielämän piiriin ei kuulu ainoastaan kunnollinen ruuanlaitto, tarkka lakaiseminen ja pölyn pyyhkiminen, huolellinen lastenhoito ja tuhannet muut seikat; se on ensi sijassa piiri, missä naissielu kirkastuu säteilevän kauniiksi. Työhuoneet, tehtaat, kauppaliikkeet, toimistot, maatilat eivät ole pelkästään paikkoja, joissa valmistetaan työkaluja, myydään tavaroita, kudotaan kankaita, rakennetaan koneita ja kasvatetaan viljaa; ne ovat ennen muuta paikkoja, joissa tehdään miehiä, rakennetaan luonteita, kehitetään ihmissieluja. Keskellä elämän raskasta raadantaa, niinkuin jotkut ihmiset sitä nimittävät, on maailmassa juuri se paikka, missä luonteemme voi kirkastua.

Kirkastumista ei oteta ilmasta. Se ei ole pelkkää ulkonaista — se liikkuu syvemmällä. Se ei ole vissien kaunistelajien käyttämisen tulos. Itse asiassa lähtee kirkastuminen sisältä käsin. Ihmissielu sen luo. Se on tahdon, ajatuksen, tunteen, koko olemisen työtä. Ihmisellä voi olla hienot, klassillisesti muovaillut piirteet, hipiä puhdas, raikas ja kaunis kuin lapsen, eikä hänellä sittenkään ole kirkastuneet kasvot. Se, mikä sisältä käsin loistaa, se kirkastaa. Eräälle lapselle opetettiin sanat:

»Kauniit ajatukset luovat kauniin sielun,
kaunis sielu luopi kauniit kasvot.«

Tuohon säepariin on kokonainen elämänviisaus kätketty ja kauniiksi kehittymisen koko salaisuus.

Tuon niin selvästi ilmaistun opetuksen nojalla pitäisi kaikkien nuorten kyetä hankkimaan itselleen kauniit kasvot. Joku on sanonut, että neljänkymmenen vuoden iässä pitäisi kaikilla olla kauniit kasvot. Se on, neljässäkymmenessä vuodessa pitäisi olla kyllin aikaa salaperäisen taltan veistää suloa kenen kasvoihin tahansa. Ei se ole päivän eikä viikon työ. Taiteilija voi pienessä hetkessä saada kankaalle ihanan muotokuvan, mutta kukaan ei voi kirkastaa ihmiskasvojen piirteitä päivässä. Se on vuosikausien työ. Hitaasti tunkeutuu kauneus sielusta, hengestä lihasten ja hermojen läpi otsaan, poskiin, silmiin.

»Kauniit ajatukset»! Huomaamme, mistä on alettava — ei ilmastosta, hienoista kaunisteista ja kylvyistä, vaan ajatuksista. Jos tahdomme taivaallista hohdetta kasvoihimme, täytyy meidän saada taivas sydämeemme.

Sisältä käsin — kas siinä ainoa tie, jolla saada kasvot hohtaviksi. Ja vähän on sillä väliä, ovatko ulkonaiset piirteet sievät vai eivät, ovatko posket täyteläiset ja kauniit ja kukoistavat, vai laihat, kalpeat ja ryppyiset — jos kirkkaus tunkee ilmoille sisältäpäin, niin on kirkastuminen tapahtunut. Tehtävämme on hankkia itsellemme kauniita ajatuksia saadaksemme sisäisen elämämme suloiseksi, sädehtiväksi. Jos enkeli asustaa todella sisimmässämme, käy lihan verho vähittäin läpikuultavaksi, niin että sulous loistaa lävitse.

Kuinka ratkaista tämä tehtävä, siitä on kysymys — kuinka saada sisäistä hohdetta, ajatuksiin ja sydämeen sitä kauneutta, joka tungeikse kas-

voihinkin. Ei ole helppo elää taivaista elämää tässä vastustavain vaikutusten maailmassa. On paljon helpompi mukautua ympäristömme periaatteisiin, tapoihin ja tottumuksiin kuin ylläpitää rukouksen, pyhyyden, rakkauden elämää ilmapiirissä, missä meillä ei ole hengenheimolaisuutta. Joskus ihmiset väsyvät taistelemaan ja sanovat: »Se ei hyödytä. En voi vastustaa maailmallisten vaikutusten tulvaa. En voi säilyttää sydäntäni lempeänä ja suloisena keskellä ympäristön itsekkyyttä, halpamaisuutta, vääryyttä, epärehellisyyttä.« Mutta sepä juuri on tehtävä, jos mieli suoriutua elämästä voittajana.

Kirkastumisen salaisuuden täytyy olla aina ihmisen sisimmässä. Se alkaa uudessasyntymisessä, kun ihminen syntyy toistamiseen, syntyy ylhäältä. Uuden Testamentin mukaan kristitty on ihminen, jossa Kristus elää. Luther sanoi, että jos joku kolkuttaisi hänen sydänoveaan kysyen: »Kuka asuu täällä?« niin hän vastaisi: »Jeesus asuu täällä.« Muuan Ilmestyskirjan kuvista esittää oven ulkopuolella kolkuttavaa Kristusta, ja me kuulemme Hänen sanovan: »Katso, minä seison oven takana ja kolkutan; jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, niin minä käyn hänen luoksensa sisälle ja aterioin hänen kanssaan ja hän minun kanssani.« Tuo tuntuu ihmeelliseltä, mutta se ei ole pelkkä mielikuva. Muuan saksalainen satu kertoo, kuinka kalastajan hirsimökki muuttui taidokkaasti muovailluksi hopeatemppeliksi sinne tuodun hopealampun avulla. Tuo satu kuvaa mitä tapahtuu omassa matalassa maisessa elämässämme,

kun kirkkauden Kristus pääsee sydämeemme asumaan.

Kirkastuminen on todellinen tapahtuma. Mikä on syntistä, karkoittuu pois olemuksestamme ja Kristuksen kauneus tulee sen tilalle. Kaiken luonteen pyhittymisen summana on rakkaus. Jos todella rakastamme, kirkastuu elämämme. Rakkaus on kirkkautta ja hohdetta. Rakkaus kirkastaa koko maailman silmissämme. Joku on sanonut: »Rakastava nainen näkee varmasti elämän valopuolet ja saa esimerkillään muutkin siihen. Hän näkee päteviä syitä kaikkiin niihin vastenmielisiin tapahtumiin, joita muut sanovat kovaksi onneksi. Hän uskoo 'hopearaitoihin' ja osoittaa mielellään niitä muillekin. Viikon sade tai sumu, odottamattomain vierasten vyöry, epärehellinen palvelija, soveltumaton hattu tai muut jokapäiväiselämän pienet murheet eivät häiritse hänen sielunsa syvää rauhaa. Hänen silmissään on aina rakkauden loistetta, olipa päivä kirkas tai pimeä. Hän se voittaa jörön vanhan sedän tai huonosta ruuansulatuksesta kärsivän tädin. Pahantuulisinkin lapsi ojentaa hänelle kätensä ja lohduttuu. Vanhukset ja muukalaiset kysyvät aina häneltä tietä katujen väkitungoksessa... Hänen hellä sydämensä auttaa häntä näkemään syyt kunkin syntiskurjan hairahduksiin ja antamaan anteeksi kaikki viat.« Se on kirkastumista.

Paavalin luettelossa Hengen hedelmistä on pelkästään avuja, jotka loistavat. Ensimmäisenä mainitaan rakkaus, toisena ilo. Ilo on aina kirkas. Se on kuin sininen taivas tähtiä täynnä. Rauha

on sekin niitä. Koko tuo ihmeellinen luettelo sisältää kauttaaltaan kirkastuneita avuja — »pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, sävyisyys, itsensähillitseminen«. Ne ovat kaikki Jumalan kuvan piirteitä, jonka, vaikka synti onkin sen himmentänyt ja turmellut, Henki uudistaa kristityn uudessa elämässä. Kaiken kristitynelämän ihanne on tuo, että loistamme Jumalan armon kirkkautta.

Joissakuissa pakanallisissa temppeleissä pappi painaa leiman epäjumalan eteen uhrilahjansa kantaneen palvojan kasvoihin, ja koko päivän he kantavat tuota merkkiä, menivät minne hyvänsä. Kaikki, jotka näkevät heidät, tietävät, missä he ovat olleet sinä aamuna ja mitä ovat tehneet. Miltei jokaisessa kadulla kohtaamassamme ihmisessä on merkki, joka kertoo, mistä hän tulee, minkä alttarin edessä hän on ollut polvistuneena. Joissakuissa kasvoissa me näemme katseen, joka pettämättömästi puhuu eläimellisestä elämästä — haluista, himoista, kiihkoista. On helppo tietää, minkä alttarin edessä he polvensa notkistavat. Jotkut kasvot ilmaisevat kovuutta, kylmyyttä, katkeruutta, ja niistä luemme, että kostonhimo tai ihmisviha on rusentanut kuoliaaksi sydämen hellyyden. Jonkun kasvoilla on huolen syvät vaot kertoen tuskasta ja levottomuudesta. Tuo ihminen kantaa surun jälkiä. On niitäkin miehiä, jotka palvovat mammonan alttarin äärellä, ja naisia, jotka kumartavat huvitusten jumalatarta. Jokaisen kasvot kertovat tarinan siitä, mihin elämä on pyhitetty.

On toisiakin, joiden kasvoista hohtaa rauha, joka kertoo sydämessä asuvasta Kristuksen rakkaudesta. Minne menevätkin, he levittävät hiljaista, pyhää loistetta, joka todistaa heidän uskoaan ja antautumistaan Jumalan tahtoon. Tämä on kirkastumisen salaisuus.

ELÄMÄN VIREESSÄ PITÄMINEN

Pianot pidetään vireessä. Silloin tällöin tulee aina virittäjä ja tutkii kaikki kielet virittäen ne uudelleen, niin ettei soittaessa synny epäsointuja. Meidän olemuksessamme on monta vertaa enemmän kieliä kuin pianossa, ja ne joutuvat paljoa helpommin epävireeseen. Silloin ne synnyttävät epäsointuja, ja soitto on piloilla. Meidän tulee ottaa niistä tarkkaa vaaria, pitää kielet aina konserttitasolla.

Käytön kautta joutuu piano epävireeseen. Kielten alituinen näppääminen höllentää ne, ja ne kaipaavat siksi aika ajoin uudelleen virittämistä. Elämän arkikokemuksilla on uuvuttava vaikutus. Jeesuksesta on sanottu, että »Hänestä läksi voimaa«, kun Hän kulki ympäri parannellen sairaita. Meistä lähtee aina voimaa työtä tehdessä, tuskaan ja suruun osaa ottaessa, muita palvellessa, pyrkiessä ja taistellessa. Velvollisuuksien täyttäminen kuivaa elämän lähteet. Meillä on omat päivittäiset tehtävämme, kiusauksemme, taakkamme, huolemme, koetuksemme, ja päivän päätyttyä me olemme väsyneet, eikä olemuksemme soi tietystikään yhtä kauniisti kuin aamulla. Yön siunattu tehtävä on fyysillisen elinvoiman uudistaminen; niin on ruumiimme uuden päivän kera valmis

uuteen palvelustyöhön. Ja olemuksemme laulullisuus on paljon enemmän ruumiin tilojen varassa kuin voimme uneksiakaan. Meidän on paljon helpompi olla iloisia ja suloisia, kun olemme reippaat ja vahvat, kuin ollessamme rasittuneet ja väsyneet.

Mutta ruumis ei ole kaikki kaikessa. Me olemme luodut Jumalan yhteyteen. Meidän on päivän mentyä tarpeen tulla Hänen läheisyyteensä uudistuaksemme hengellisesti. Eräänä päivänä muuan nuori nainen, jonka toimi on hyvin raskasta — työpäivät pitkät ja kiire lakkaamaton — otti pienen ajan päivällishetkestään mennäkseen tervehtimään erästä ystävää ja sanoi tälle: »Tunsin, että jos saisin viideksi minuutiksikaan nähdä sinut ja saisin jonkun rohkaisevan sanan, kestäisin paremmin iltapäiväni.« Mikä pitää paikkansa ihmisystävistämme, pitää sitäkin enemmän paikkansa Jumalasta. Jos saamme hetkisen Hänen seuraansa, kun olemme väsyneet, kun voimamme ovat voivuksissa, niin pääsee olemuksemme vireeseen, niin että sen soitto on taas suloista. Meillä ei ole varaa elää päivääkään ilman yhteyttä Kristuksen kanssa, josta saamme sydämeemme Hänen voimansa, ilonsa ja rauhansa.

Sunnuntait ovat meille avuksi pääasiassa siten, että ne kohottavat meidät hetkeksi sopusointuun taivaallisten kanssa. Me vetäydymme pois arkipäiväimme raadannasta, touhusta ja kohinasta hiljaisuuteen, jossa voimme kuulla rauhan säveleitä, nähdä Jumalan kasvot ja oleskella pyhien ajatusten parissa. Jos käytämme hyödyksemme tällaisen etuisuuden mahdollisuuksia, niin se työntää meidät jälleen korkeammalle elämäntasolle.

Henry Ward Beecher kertoo käynnistään erään taiteilijan luona seuraavasti: »Minä näin hänen pöydällään muutamia heleävärisiä kiviä ja kysyin, mitä niillä oli virkaa. Hän sanoi, että ne olivat pitämässä hänen silmäänsä joustavana. Kun hän työskenteli väreillä, niin huomaamatta hänen väriaistinsa heikkeni; mutta kun hän piti vierellään puhdasta väriä, hän sai sen taas kohdalleen, aivan niinkuin soittotaiteilija ääniraudastaan saa oikean sävelkorkeuden. Ihmisen täytyy joka päivä saada tuntua näkymättömästä Jumalasta. Ei kellään ole niin suurenmoista luontoa, ettei se kaipaisi jokapäiväistä virittämistä, kielien uusimista, uudestisyntymistä puhtaan ja ylevän elämän aatteeseen.« Piano tulee myös epävireeseen käyttämättömyyden kautta. Jos sitä pidetään suljettuna, sen kielet joutuvat pois vireestä. Parhaimmin huolehditaan soittokoneesta alati käyttämällä sitä. Samoin on olemuksemme. Se pysyy parhain vireessä, kun se pidetään täydessä työssä. On luonnonlaki tuo, että käyttämätön kyky menee hukkaan, surkastuu ja kuolee. Tämä pitää paikkansa kaikista kyvyistämme. Soittotaiteilija voi ylläpitää taitoaan ainoastaan lakkaamattoman käytännön avulla. Muuan suuri pianisti sanoi, että jos hän laiminlöisi kolmeksi päiväksi määrätuntinsa koneensa ääressä, tiesi sen suuri yleisö; jos kahdeksi päiväksi, niin ystävät huomasivat sen; ja jos hän jätti harjoittamisen jopa yhdeksikin päiväksi, oli hän itse siitä tietoinen. Vain jokapäiväinen käyttö piti hänen sormiaan taituruuden tasolla.

Jos tahdomme pitää olemuksemme vireessä, emme saa antaa sen kykyjen olla käyttämättöminä.

Soittomme on suloisinta, kun elämme parhaamme mukaan. Laiska ihminen ei voi olla koskaan todella onnellinen eikä liioin parhaiten luoda muille onnea. Rakastamalla opimme rakastamaan. Iloitsemalla kehitymme iloisemmiksi. Jos rupeamme muutamiksi päiviksikin epäystävällisiksi, on se ilmenevä sävellaskeumana olemuksessamme — sellaisina kuin muut meidät tuntevat. Jos päiväksikin laiminlyömme ystävällisyyden, kadottaa kätemme jo osin taitonsa ja kätevyytensä elämän suloisiin palveluksiin.

Piano joutuu epävireeseen niin ikään väärinkäytön kautta. Taitava pianisti voi soittaa tuntikausia soiton vaikuttamatta lainkaan kielten sävelkorkeuteen; mutta tottumaton ja taitamaton soitto panee kielet rämisemään ja tekee mahdottomaksi saada koko koneesta suloista musiikkia. Moni ihminen väärinkäyttää niin suuresti elämänsä, että hävittää itseltään kyvyn olla suloinen. Synnin seurauksena ei ole vain Jumalan lain rikkominen — jokainen synti jättää vian, vamman syntiä tehneen ihmisen elämään. Joka kerralta, kun loukkaamme omaatuntoamme tai vastustamme Jumalan tahtoa, me mataloitamme olemuksemme siveellistä korkeustasoa. Tunnetussa pikku laulussa mainittu siipirikko lintunen ei koskaan enää päässyt liitämään niin korkealle. Jos tahdomme pitää vireessä olemuksemme, niin että se soi suloisesti joka päivä ja missä lienemmekin, täytyy meidän karttaa tekemästä väärin ja aina menetellä oikein.

Me emme voi suhtautua kyllin vakavasti sii-

hen vaurioon, jota synti saa aikaan olemuksessamme. Me olemme herkät uskomaan, että karkeammat synnit, milloin niihin antaudutaan, tuottavat korvaamatonta vahinkoa. Niihin lankeava ei ole ikinä enää sama. Vaikka ne olisivat anteeksiannetut ja vaihtuneet Jumalan mielisuosioksi, jäävät synnin vaikutukset. Mutta jossain määrin ovat kaikenkaltaisen pahan seuraukset samat. Häijyt ajatukset jättävät jälkeensä tahran. Hetkellinen suuttumus haavoittaa sielua, jättää siihen arpia. Hellitty mielenkauna kovettaa sydämen. Pahantuulisuus vaikuttaa tunteisiin tuhoovasti. Kateus on kuin syöpä, joka kalvaa olemuksen hienoimmat kudokset. Mustasukkaisuus pyyhkäisee kulona kaiken sydämen hellyyden yli, eikä sitten enää mikään ole yhtä kaunista kuin ennen. Kadotettu viattomuus ei palaa. Me emme tiedä, mitä vahingonaiheita päästämme olemukseemme avatessamme oven epäystävälliselle tunteelle, kiihoitukselle ylpeyteen tai mille tunteelle tahansa, joka ei sopeudu Jumalan tahtoon ja rakkauteen. Ne panevat tuhatkielisen harppumme epävireeseen.

Musiikkimiehillä on sävelkorkeuden normi, jonka mukaan he virittävät kaikki soittokoneet. Meidän elämämme normi on Jumalan tahto. Jumalan sanasta me saamme oikean perussävelen. Olemuksemme soivat ainoastaan ollessaan sopusoinnussa Jumalan kanssa. Jeesus itse sanoi: »Minä teen aina sitä, mikä Hänelle on mieluista.« Ja Hän sanoi myös, että tämän Hänen horjumattoman kuuliaisuutensa tähden Isä ei jättänyt Häntä koskaan yksinään. Hänen ja Isän olemuksen välillä

ei ollut milloinkaan ei ristiriitaa, ei epäsointua. Meidän olemuksemme ovat vireessä juuri sikäli, kuin ne ovat sopusoinnussa Jumalan tahdon kanssa. Jeesus sanoi, että jos me pidämme Hänen käskynsä, niin me pysymme Hänen rakkaudessaan, mikä tietää sitä, ettei Hänen ja meidän olemuksemme välillä ole mitään ristiriitaista. »Sua kohti, Herrani« — se rukous kohottaa henkemme sellaiseen Jumala-suhteeseen, että yhteys Hänen kanssaan muodostuu täydelliseksi, katkeamattomaksi.

Kaiken hengenviljelyn todellinen suurtehtävä on meidän kunkin oman olemuksen kykyjen saattaminen vireeseen. Tuon tehtävän suoritus vie koko elümän. Kuolonalaiset elinvuotemme ovat kaikki harjaannuttamista. Kaikkinainen kokemuksen kuri tarkoittaa kykyjemme ja voimiemme saattamista Jumalan Hengen hallittaviksi ja tunteittemme ja kiintymystemme, pyyteittemme ja toiveittemme kouluttamista rakkauden ihanuuteen.

Yleisön odottaessa konsertin alkamista kuuluu soittolavan takaa omituista rämeää ääntä. Soittimia viritetään yhteensointuviksi. Ensin ovat niiden sävelkorkeudet hyvin etäällä toisistaan, mutta vähän ajan kuluttua ne pääsevät kaikki keskenään täydelliseen sopusointuun. Sitten alkaa soitto. Jokaisen ihmisen olemus on itsessään kokonainen orkesteri. Mutta se ei ole aina vireessä, ja ennenkuin siitä voi lähteä suloisia säveleitä, täytyy kaikki sen monet kielet saattaa yhteensointuviksi. Se on hengenviljelyksen tehtävä. Se on suoritettavissa vain alistamalla koko elämä Jumalalle. Sen työn meissä asettaa Jumalan armo päämääräk-

seen. Jos tahdomme sen saavuttavan tämän tuloksen, täytyy meidän suloisella ja vakavalla mielellä jättäytyä Jumalan käsiin, että Hän virittäisi meidät oman Henkensä vireeseen ja opettaisi meitä täällä maailmassa synnyttämään taivaisia säveleitä.

UNHOTTAEN SEN, MIKÄ ON TAKANA

Hellittäminen siitä kaikesta, minkä kanssa meillä ei ole enää tekemistä, on elämän vakavimpia tehtäviä. Meidän on vaikea luopua harrastuksista ja toimista, joista olemme olleet jonkun aikaa edesvastuussa, mutta joista muut nyt ovat vastuunalaiset emmekä me. Meillä on taipumus mielellämme pitää kiinni vanhoista tehtävistä silloinkin, kun ne on jo meiltä otettu. Ne tuntuvat kuin palaselta omaa olemustamme, josta emme voi heittää irti. Vanhuksen on miltei mahdotonta olla yhä edelleen pitämättä asioita käsissään, kun työ ja huolenpito on jo siirtynyt hänen pojalleen tai muille. Iäkkääksi käynyt äiti, jonka tyttärillä jo on omat kodit, ja hän on vain vieras, heidän rakkautensa hellin hoivaama vanhoilla päivillään, pitää itsetiedottomasti heitä yhä lapsina ja odottaa, ei vain entistä kunnioitusta, joka hänelle oikeudenmukaisesti tuleekin ja vapaaehtoisesti suodaan, vaan usein myös entistä arvovaltaansa vetoamista, johon hänellä ei ole enää oikeutta.

Muullakin tavoin meistä tuntuu mahdottomalta tehdä pesäeroa menneisyydestä. On vaikea luopua ystävästä, johon on kauan ollut liittyneenä, kun

jokin elämänkohtalo on riistänyt tuon ystävän pois toveruussuhteesta meihin. Kenties kävi kuolema. Suhteemme oli pyhä ja läheinen. Ystävä oli liittynyt koko elämäämme, oli yhtä meidän kanssamme kaikissa syvällisemmissä harrastuksissa, päiväimme ja öittemme kumppani. Olimme oppineet kysymään häneltä neuvoa, nojaamaan häneen tukea saadaksemme, odottamaan häneltä johdatusta ja viisautta. Emme ryhtyneet mihinkään ilman häntä. Hän oli meille silmänä, kätenä, jalkana. Hän oli jo kauan yksinomaisesti saanut osakseen aikaisen kiintymyksemme.

Sitten kuolema riistää hänet meiltä. On niin helppo syrjäyttää raamattua lukiessa se lohdutus, mitä se tarjoaa murheelliselle. Mutta meidän on myös tämä lohdutus omaksuttava ja päästettävä sen tyynnyttävä rauha sydämeemme. Ei saisi olla kapinamieltä, ei vastahankaisuutta ajatuksissamme. Me saamme varmassa jälleenyhtymisen toivossa luoda katseemme haudantakaiseen elämään. Mutta sittenkin tuntuu mahdottomalta päästää ystäväämme pois elämästämme ja jatkaa kulkua ilman häntä. Eiliseen asti hän oli mukana kaikessa; kuinka voimme kestää sen, että hän on tänään kaikesta poissa, joka harrastuksesta, joka ilosta, joka tehtävästä? Mutta sepä juuri onkin ratkaistavamme, sillä me emme voi palauttaa häntä. Meidän täytyy jatkaa työtämme ja suorittaa se hyvin. Meidän on siksi opittava tulemaan toimeen ilman luotamme lähteneen ystävämme toveruutta, lohtua, innoitusta.

Kaksi ajatusta on avuksi toteuttamaan tätä: ensinnäkin yksinkertainen usko siihen, mitä Kris-

tus opetti kristityn kuolemasta ja toisesta elämästä; ja toiseksi elävä tunto nykyhetken velvollisuuksista. Jos käsitämme selvästi ja uskomme täysin, että poismennyt ystävämme on Kristuksen kanssa eläen jatkuvasti elämäänsä korkeammissa ilmapiireissä; että hän on onnellinen ja autuas ja toimii Lunastajansa palveluksessa, ei ole niin vaikea vaeltaa täällä hänen ruumiillista läsnäoloaan vailla. Vaikkei hän ole kanssamme ilahduttamassa maallista elämäämme niinkuin ennen, me emme ole silti kadottaneet häntä todellisesti. Hän on luonamme kaikissa kalliissa muistoissamme. Hänen elämänsä vaikutus on jäljellä ja siitä on meillä pysyvää siunausta. Me olemme varmat hänen muuttumattomasta rakkaudestaan meitä kohtaan, vaikkemme häntä näe, ja hänen jatkuvasta osanotostaan työhömme, taisteluihimme ja suruihimme. Tällaisen uskon varassa ei elämämme ole yksinäistä. Meillä on Kristus ja Kristuksessa meillä on myös ystävä, toveruussuhde, joka tarjoo runsaasti kallisarvoista iloa ja pyhää innoitusta.

Taivaltaessamme eteenpäin ilman ystäväämme, joka on merkinnyt meille niin paljon, suo apua myös vakava tehtäviimme antautuminen. Vaikka hänen työnsä jo päättyi maan päällä, ei silti meidän, emmekä me saa antaa uutteruutemme herpautua, ennenkuin meidänkin päivämme on mailleen mennyt. Eräässä suuressa taistelussa tapasi miesten hyökkäystä johtava päällikkö oman poikansa ruumiin kentällä virumassa. Hänen ensi vaikutteensa oli pysähtyä ja antautua surunsa valtoihin, mutta sitä hän ei rohjennut tehdä. Pääl-

likkyys oli hänen velvollisuutensa. Taistelun tulos oli hänen varassaan. Hän heittäysi rakkaansa ruumiin ylitse ja painoi kuuman suudelman kuolleen huulille; sitten hän samosi miehineen eteenpäin surunsa uljastuttamana ja vahvistamana. Surun vuoksi emme saa edes hetkeksikään päästää käsistämme elämän tehtäviä. Työmme on saatava valmiiksi ennen päivän päättymistä; eikä meillä ole hetkeäkään hukata. Kun joudumme tekemään tiliä, ei suru kelpaa täyttämättä jätetyn velvollisuuden, laiminlyödyn tehtävän, keskeneräisen elämäntyön puolusteluksi.

Sitä paitsi emme voi saada Jumalan lohdutusta osaksemme niin täytenä, niin suloisena, niin vahvistuskykyisenä, kuin jos sydämemme ja kätemme puuhaavat työssä ja toimessa muitten hyväksi. Sellainen elämisen tapa on kaikin ajoin ainoa todella terveellinen. Laiskoittelu on vihoviimeistä rakkaansa kadottaneelle, lohtua etsivälle. Sillä suru elää ihmisen omasta olemuksesta, hävittää ja kuluttaa sitä. Mutta kun murheessamme käännymme pois omasta itsestämme rakkaudessa palvellaksemme muita, lohduttuu sydämemme. Näin ja yksin näin me voimme oppia elämään ilman häntä, joka oli ennen kaikkemme.

Toisellakin tavalla voimme kadottaa ystävän, niin että hänestä on auttamattomasti luovuttava. Eräältä jalolta nuorelta naiselta saamani kirje kertoo vuosikautisesta ystävyydestä, joka nyt oli päättynyt toisen uskottomuuden tähden, miehen, joka oli kauan vakuuttanut vilpitöntä ystävyyttä, mutta viimein osoittautunut kunnottomaksi. Vuosia oli vierinyt täydessä luottamuksessa, ilman että ku-

kaan oli epäillytkään, ettei hän olisi ollut kelpo mies, uskollinen ystävä. Mutta lopulta tuli ilmi sellaista, mikä pakotti tuon nuoren naisen heti katkaisemaan suhteen, joka oli ollut hänelle niin suuriarvoinen, ja luopumaan kokonaan ystävyydestä, joka tähän saakka oli tuntunut arvolliselta ja tyydyttävältä.

Hänen ystävänsä oli kutoutunut koko hänen elämäänsä. Heidän liittonsa oli ollut ihanteellinen. Hänen rakkaudessaan ja luottamuksessaan ei ollut ollut pelon varjoakaan. Hän oli hellinyt monia kauniita tulevaisuudentoiveita. Vuosikausiin hän ei ollut voinut ajatellakaan elämää ilman ystäväänsä. Tämä oli liittynyt kaikkiin hänen iloihinsa, kaikkiin hänen suunnitteluihinsa, kaikkiin hänen unelmiinsa. Nyt on epäjumala murskana hänen jalkainsa juuressa, eikä ole toivoakaan, että se enää koskaan voitaisiin nostaa vanhalle sijalleen. Varmaa on, että tytön on tästä lähtien elettävä ilman ystäväänsä.

Mutta kuinka hän voi sen tehdä? Ensinnäkin hän saattaa sanoa, ettei miehellä ole enää oikeutta saada sijaa hänen elämässään. Omilla teoillaan tämä erotti itsensä hänestä peruuttamattomasti. Hänen täytyy nyt täyttää tyhjä sija uusilla harrastuksilla. Hänen tulee olemaan vaikea luopua kaikesta tähän asti rakkaasta ja hänen onnelleen tärkeästä, mutta ei ole muu neuvoksi.

Joskus sallitaan tällaisissa tapauksissa pettymyksen surun pimittää vääryyttä kärsineen elämä, turmella sen kauneus ja olla sen hyödyllisyyden esteenä. Mutta ei Mestari soisi ystäväinsä näin kohtaavan tällaista koetusta. Hän tahtoo, että

pääsemme kaikissa kokemuksissamme voitolle. Jos kärsimme vääryyttä, Hän tahtoo, että kestämme sen suloisesti ja laulullisesti. Hän tietää, kuinka kovaa voimme joutua kokemaan, sillä Hän kärsi itse omassa elämässään petollisesta ystävyydestä sen pahimmassa muodossa. Siksi Hän ymmärtää, ottaa osaa ja tahtoo auttaa. Tällainen kokemus on raskaampi kuin uskollisen ystävän kuolema, sillä silloin ovat kaikki muistomme pyhiä, ja side on yhä katkeamatta, sillä »kuolema kätkee, vaan ei erota«.

Mutta mainitussa tapauksessa tahrasi petollisuus viimein itse muistonkin, ja erosta tuli todellinen ja lopullinen. Vaan lohtuaan tarjoo sittenkin antautuminen Kristukselle ja rakkaudenpalveluksiin Hänen nimessään. Aina voi yksinäistynyt elämä löytää lohdutusta ja tyydytystä muiden palvelemisesta. Muuta tietä ei lohdutus tule niin varmasti eikä niin rauhoituskykyisenä tyhjään sydämeen. Muita ruokkiessamme ruokimme itseämme.

Olen kuvannut velvollisuutta, kuinka se usein on hyvinkin tärkeä, jotta voisimme irroittautua menneistä, joiden kanssa meillä ei ole enää mitään tekemistä. Meidän täytyy unohtaa se, mikä on takana, ja kurottautua sitä kohti, mikä on edessäpäin. Me erehdymme, jos annamme menneisyyden muistojen tai sen vaikutelmain niin anastaa ajatuksemme ja sydämemme, että käymme kykenemättömiksi suorittamaan hyvin nykyhetken tehtäviä.

Emerson antaa tästä opetuksen seuraavassa selväpiirteisessä kohdassa: »Päätä jokainen päivä

ja jätä se käsistäsi. Olet tehnyt mitä voit. Tosin hiipi joukkoon jokunen erehdys ja tyhmyyskin; unohda ne niin pian kuin saatat. Huomenna on uusi päivä; aloita se hyvin ja seesteisenä — liian ylpeänä antaaksesi entisten joutavuuksien itseäsi rasittaa. Tämä päivä edustaa kaikkea hyvää ja kaunista. Se on liian kallis — toiveineen ja tarjouksineen — että tuhlaisimme siitä hetkeäkään olleisiin ja menneisiin päiviin.«

LUONTEEN KYPSYMINEN

Luonne on kasvua. Se on kuin hedelmä — sen kypsyminen vaatii aikaa. Eri hedelmät tuleentuvat eri aikoina: jotkut alkukesästä, jotkut myöhemmin ja muutamat vasta syksyllä. Niin on kristittyjenkin olemuksen — ne kypsyvät eri aikoina. On niitä, jotka näyttävät kehittyvän suloisiksi jo nuorina, toiset ovat parhaimmillaan keski-iässä, ja moni pääsee vasta vanhuuden syksyssä täyteen kypsyyteen.

Koko elämä on luonteen kasvuaikaa. Meidät pannaan tänne maailmaan, ei niinkään paljon sen vuoksi, mitä ehkä saamme aikaan, mitä teemme, kuin sen vuoksi, että itse kehittyisimme Jumalan kauniin ajatuksen mukaisiksi. Keskellä puuhiamme ja taisteluitamme, tehtäväimme suoritusta, pyyteitämme ja toiveitamme ja moninaisia kokemuksiamme on meissä käynnissä työ, joka on yhtä tärkeä kuin mikä tahansa, mitä ajatuksemme tai kätemme toimittaa.

Koulupojalla on tehtävänsä ja läksynsä. Hän edistyy opinnoissaan uutteruutensa tai velttoutensa mukaisesti. Jos hän on tunnollinen, niin hän kymmenen vuoden päästä osaa jo monet asiat ja on luokkansa ensimmäisiä. Tai jos hän on välinpitä-

mätön ja huolimaton, saa hän kootuksi vain hitusen tietoja ja niin hataria, että hänellä on opistaan sangen vähän käytännöllistä hyötyä. Mutta sillä välin tapahtuu hänessä toinenkin kasvatusprosessi, luonteenmuodostuksen kasvutapahtumus. Sielu kehittyy harjoituksen kautta aivan niinkuin ruumiskin. Jokainen opittu läksy lisää jonkin uuden asian tietomääräämme, mutta sen ohella on itse oppimisen ponnistelulla oma vaikutuksensa sieluun. Se kehittyy sitä harjoittamalla.

Sen lisäksi on tehtäväin suoritustavalla aivan itsekohtainen moraalinen vaikutus. Jos olemme uskollisia ja tunnollisia, todella yritämme parastamme, niin tuosta pyrkimyksestä jää kauneudenpiirto olemukseen. Jos olemme huolimattomat, veltot ja petämme itseämme, niin jää olemukseemme vamma, turmeleva, rumentava jälki, heikontunut kohta.

Sama pitää paikkansa, ei vain koulutyöstä, vaan kaikista elämänkutsumuksista. Maamies viljelee maataan, kyntää peltojaan ja pitää huolta toimensa moninaisista tehtävistä; mutta se ei ole hänen ainoa työnsä. Hän muodostaa samalla jonkinlaista luonnetta, kutoo oman miehuutensa kudokset. Kirvesmies veistää puuta, mutta samalla elämää, omaa olemustaan. Kivityömies hakkaa kiviä ja sovittaa ne seiniin, mutta hän louhii samalla lohkareita luonteensa temppeliin, jota hän rakentaa omassa itsessään. Kaikissa eri kutsumuksissaan ja toimissaan ihmiset lakkaamatta luovat kaksinaista tulosten sarjaa: työhönsä ja omaan olemukseensa. Me olemme täällä maailmassa kehittyäksemme, luodaksemme itsessämme luonnetta,

ja joka hetki meiltä jää jokunen piirto, jokunen vaikutelma sisäolemukseemme, vaikutelma, joka pysyy kaiken kättemme työn hävittyäkin.

Mutta luonteen kehitystä tapahtuu myös alati elämänolojen, elämänkokemusten vaikutuksesta. Ilmat ja ilmanala kehittävät hedelmää ja tuleennuttavat sitä. Maukasta omenaa, mehukasta päärynää tai herkullista viinirypäleterttua aikaansaamaan tarvitaan kaikki eri vuodenajat kaikkine ilmastollisine vaihteluineen. Talvella on oma osansa yhtä hyvin kuin keväällä, kesällä ja syksyllä. Yö ja päivä, pilvisää ja auringonpaiste, pakkanen ja helle, tuulet ja tyynet, kaikki ne yhdessä kypsyttävät hedelmän.

Samoin on kaikilla elämän eri kokemuksilla oma sijansa luonteemme muodostajina ja viljelijöinä. Pelkkä päivänpaiste ei saa aikaan hyviä hedelmiä, eikä liioin pelkkä ilo luo rikassisältöisintä luonnetta. Me tarvitsemme niin pimeätä kuin valoa, kylmää, raakaa talvea yhtä hyvin kuin lämmintä, lauhaa kesää. Me emme siksi saisi pelätä elämää mitä kokemuksia se tuoneekin myötänsä. Meidän tulisi muistaa, ettemme saisi sallia minkään kokemuksen päästä mielialaamme turmelemaan. Kiusaukset voivat tehdä kiivaita hyökkäyksiä, tuottaa meille ankaraa taistelua, mutta ei meidän silti ole pakko vahingoittua niistä tai saada niistä ainoatakaan tahraa. Maallinen puute saattaa jättää riutumisen merkkejä ruumiiseemme, mutta sisäisessä elämässä ei silti tarvitse olla heikontumisen jälkeäkään. Luonteemme kauneuden ja voiman tulisi alati lisääntyä, olipa osamme kuinka tuskallinen tahansa. Sairaus saattaa hävit-

tää ruumiilliset voimat, turmella kasvojen kauneuden, mutta siitä ei tarvitse jäädä olemukseen yhtäkään vamman jälkeä. Keskellä riuduttavinta, rumentavinta sairautta voi sisäinen elämä itse asiassa kehittymistään kehittyä yhä kauniimmaksi, yhä voimakkaammaksi. Paavali vakuuttaa: »Vaikka ulkonainen ihmisemme menehtyykin, niin sisäinen kuitenkin päivä päivältä uudistuu.« Se on: jos elämme — niinkuin on mahdollista, että voimme elää — suhteessa Kristukseen, niin voi todellinen olemuksemme vain käydä sitä säteilevämmäksi ja kauniimmaksi, mitä enemmän ulkonainen olemuksemme heikontuu ja rumentuu.

Mutta ylen usein ei tämä mahdollisuus toteudu. Eivät kaikki kristityt kestä menetystä, surua ja sairautta voitokkaasti. Ylen usein näemme ihmisten antavan ahdingoissa myöten, ja sielun käymättä ihanammaksi he vain kadottavat henkisen kauneutensa elämän koettelemuksissa. Mutta niin ei tulisi olla. Luonteen tulisi kypsyä elämän ilmoissa, olivat ne millaisia tahansa. »Ahdistus synnyttää kärsivällisyyttä.« Elämisen tarkoitus on elämisen oppiminen. Me käymme täällä ollessamme koulua ja käymme yhäti siihen asti, että meidät vapautetaan maisista huolista ja siirretään taivaaseen. On vahinko, jollemme opi läksyjämme. On vahinko, jollemme vuosien vieriessä tule sen lempeämmiksi, ystävällisemmiksi, huomaavaisemmiksi, epäitsekkäämmiksi, emme suloisemmiksi mieleltämme, emme vähemmän maailmallisiksi, ja jollei sydänrauhamme syvene.

Jotkut hedelmät jäävät kylmien tuloon asti muikeiksi ja katkeriksi. On ihmisiä, joita ei rak-

kauden hellyys ikinä saa kypsymään, kunnes surun pakkanen koskettaa heitä. On niitä, jotka astuvat jokaisesta uudesta surun tai tuskan kokemuksestaan uutta siunausta saaneina, jostain maallisesta puhdistuneina, hiukan enemmän Jumalan kaltaisina. Jumalan tarkoitus on, että surusta olisi aina tämä tulos, että Hengen hedelmät kypsyisivät hieman jokaiselta huolen kokemukselta, ja me tuotamme Jumalalle pettymystä, petämme Hänet, jollei tapahdukaan näin.

Vanhuuden tulisi olla elinvuosien varsinainen korjuunaika. Ihmisolemuksen tulisi kaunistua loppuun saakka. Sen tulisi kasvaa tiedossa, viisaudessa ja kaikissa Hengen avuissa, rakkauden suloisuudessa, Kristuksen kaltaisuudessa. Vanhojen kristittyjen tulisi olla kuin syksyn puut, oksat täynnä kypsiä hedelmiä ympäristönsä nälän sammutteeksi.

Meidän osamme on suuri tässä luonteemme kypsymisessä. Jumala antaa armonsa, mutta me voimme ottaa sen vastaan tai hylätä sen. Vain Kristuksessa pysymällä olemuksemme kasvaa Kristuksen kaltaiseksi. Sama aurinko kutsuu esiin kauneutta elävästä oksasta ja kuihduttaa puusta katkotun oksan. Suru ja tuska vahingoittavat elämän, joka ei ole kätkettynä Kristuksen kanssa Jumalassa, ja tekevät yhä kauniimmaksi ja hedelmällisemmäksi sen elämän, joka on todella liitetty Kristukseen. Jos me elämme näin alati Jumalan armon alaisina, saavuttaa luonteemme vuosien varrella mehuisan kypsyyden. Jopa ilmojen koleuskin, myrsky ja sade ja pakkasöitten kylmyys ja

talvien lumet vain valkaisevat pois tahrat ja puhdistavat olemuksemme.

Vähäisimmätkin asiat vaikuttavat luonteeseen ja olemuksen kauneuteen ja auttamiskykyisyyteen. Kerrottiin äskettäin eräästä englantilaisesta silmälääkäristä, että hän oli luopunut krokettipelistä pelkästään toimensa eduksi. Hän oli tuohon peliin hyvin mieltynyt, mutta huomasi, että sen pelaaminen vaikutti hänen kosketuksensa herkkyyteen ja teki hänet vähemmän kykeneväksi siihen työhön, jota potilaitten silmät häneltä joka päivä vaativat. Muuan pianisti kertoi eräänä päivänä jättäneensä polkupyörällä ajamisen, koska tangoista kiinnipitäminen jäykisti hänen sormiensa lihaksia ja vaikutti hänen soittoonsa.

On toimia, jotka vaikuttavat samalla tavalla vahingollisesti olemukseen ja luonteeseen, estävät henkistä kasvua ja tekevät meidän vaikutuksemme muiden olemukseen ja luonteeseen vähemmän tehoisaksi. Meidän on suhtauduttava itseemme lujuudella ja varsin uljaasti. Meidän tulisi ankarasti ja tunnollisesti välttää kaikkea, mikä tekee meidät kykenemättömiksi suorittamaan työtämme mahdollisimman hyvin. Jollei pappi voi saarnata hyvin vahvan aamiaisen saatuaan, tulisi hänen syödä niukka ateria. Jos jokin erityinen huvitusten muoto haihduttaa hengellisyytemme, olisi parempi, jollemme antautuisi siihen. Meidän tulee pyrkiä aina tekemään parastamme, valmiina mihin palvelukseen tai tehtävään hyvänsä, jota meiltä vaaditaan. Meidän on pidettävä huolta siitä, että elämämme aina tuottaa suloisia, makeita hedelmiä, ja vältettävä kaikkea, mikä vaikuttaa epäsuotui-

sasti mieleemme, mielialoihimme tai palvelustyöhömme.

Meillä on elettävänä vain yksi elämä, vain yhden kerran me kuljemme tämän maailman läpi. Meidän tulisi elää niin, että joka askelemme vie eteenpäin ja ylöspäin. Meidän tulisi pyrkiä voittamaan kaikki huonot vaikutukset. Meidän tulisi pyytää kerätä joka kokemuksesta jotain hyvää ja luonnetta rikastuttavaa, edistyen aina yhä enemmän. Missä liikummekin tulisi meidän jättää jälkeemme siunausta, jotain, mikä sulostuttaa muiden elämän, tai antaa laulunaihe tai lohdullinen, avulias sysäys jonkun sydämeen. Niin on muistommekin poismentyämme oleva maailmalle pysyväksi siunaukseksi.

PORRASASTIMIA

Vuosien tulisi olla ylöspäin johtavia astimia elämän tikapuissa. Meidän tulisi aina olla menossa ylöspäin. Taivas on korkealla — täydellisen kauneuden ja pyhyyden tyyssija. Kun alamme todella elää, me alamme kavuta taivasta kohti. Se näyttää olevan kaukana, niin kaukana, että tuntuu kuin emme voisi sitä ikinä saavuttaa. Mutta varmasti se on saavutettavissamme. Meitä ei ole jätetty avuttomina taistelemaan. Tikapuilla on aina enkeleitä, jotka kulkevat edes takaisin — kohoavat ylös meidän tähtemme kertomaan uskostamme ja taisteluistamme ja sitten palaavat tuomaan meille taivaasta apua. Meidän ei tarvitse siksi epäillä, ettei taivas olisi todella ulottuvillamme ja ettemme kerran Jumalan avulla saisi käydä sisälle sen ovesta, jos vain olemme yhäti uskollisia. Mutta tie ei ole helppo. Se on vuori, joka on kavuttava. Ei ole koskaan helppo nousta jyrkkää vuorenrinnettä. Tämä vuori on hyvin korkea. Olimmepa olleet jos kuinka kauan matkalla tai kulkeneet jos kuinka pitkältä, yhä on taivas kaukana yläpuolellamme. Pyhimmätkin ihmiset, joita tunnemme, sanovat, etteivät ole vielä perillä, vaan yhä ovat painamassa kohti pää-

määrää. Tikapuut eivät ole kuva nopeasta ylöspäin pääsystä, vaan kärsivällisestä, jatkuvasta ylöspyrkimisestä. Tosi elämä on aina edistyvää. Kokemukset vaihtelevat, mutta kestävä usko ja rohkeus voittavat olosuhteet ja saavat vaikeimmatkin elinehdot suomaan tyytyväisyyttä ja toivoa, niin että jalkamme kiipeävät yhä korkeammalle.

Vuodet lyövät virstantolppiaan tien varteen, ja olisi vahinko, jolleivät ne kaikki olisi voiton, eteenpäinpääsyn rasteja. Ei ole kyllin, että vuosia muistiin merkitsevät numerot kasvavat. Vanheneminen ei ole ehdottomasti paremmaksi tulemista. Eteenpäinmeno ei ole aina ylöspäinmenoa. Eikä liioin vuoden mittaan suoritettu suuri työnpaljous todista, että olemme parhaiten käyttäneet aikamme — on ihmisiä, jotka aina touhuavat eivätkä koskaan saa mitään pysyvää aikaan. Eikä omaisuuden kasaaminen ole sekään todellisen kasvun varma merkki. Ihmiset ovat usein rikkautta keräämällä kaivaneet haudan miehekkyydelleen.

Todellisen ylöspäin-kapuamisen, jota vuosien tulisi merkitä, täytyy olla ihmisen itsensä eikä hänen elinehtojensa ja olosuhteittensa tai minkään sivuseikan varassa. Mitä ihminen on, se todistaa hänen elämästään, eikä se, mitä hän tekee tai mitä omistaa. Henkisten kykyjen ja apulähteitten tulee kasvaa. Ei ole käytetty arvollisesti aikaa eikä tilaisuuksia, jollei ole opittu joka vuosi jotain uutta, tultu viisaammiksi, selväajatuksisemmiksi. Sydämen avujen tulee niin ikään kasvaa. Ajan ja kokemusten tulisi tehdä meidät lempeämmiksi, ystävällisemmiksi, epäitsekkäämmiksi, huomaavaisemmiksi ja ajattelevaisemmiksi sekä myötätun-

tomme todemmaksi, auttamiskykyisyytemme suuremmaksi. Täydessä elämässä täytyy olla myös hengellistä kasvua. Jumalan rauhan tulee yhä syvemmin vallita sitä. Omalle itselle tulee jäädä yhä vähemmän tilaa ja valtaa elämän johdossa, ja Kristuksen tulee päästä yhä lisääntyvässä määrässä hallitsemaan. Rakkauden läksyt on opittava yhä paremmin.

Monen ihmisen olemus vahingoittuu kestämissään kokemuksissa. Heitä kohtaa menetys, pettymys, suru, ja kenties on heidän kestettävä vääryyttäkin, mutta sen sijaan että läpäisisivät voitollisina, he antavat myöten ja masentuvat ja katkeroituvat. Mutta tunnollisesti elävää ihmistä eivät lannistavimmatkaan olosuhteet voi vahingoittaa. Hän kohtaa ne hilpeänä ja luottamuksella. Robert Louis Stevenson tarjoo tuoreen esimerkin tällaisesta voitokkuudesta. Hänestä on sanottu: »Harvoin on nähty miehekkäämpää taistelua kuin tämän hienon kirjailijan ja rakastettavan ihmisen, joka muitten tähden taisteli elinkautista tautia ja heikoutta vastaan ja pysyi päivänpaisteisena ja hilpeänä loppuun asti. Hänen kirjoihinsa ei päässyt hiipimään masentumuksen tai katkeruuden äännähdystäkään, vaikka sanat oli usein kirjoitettu sairasvuoteella. Hän uskoi ihmisen onneen, ei niinkään paljon oman persoonallisen ilonsa vuoksi, vaan luodakseen ympärilleen hyvien vaikutusten piirin.«

Me päiväämme kirjeemme sanoilla »Herran vuonna«. Tuossa nimityksessä on jotain sangen innoittavaa. Vuodet ovat Kristuksen eivätkä omiamme. Hän antaa ne meille, jotta kirjoittai-

simme joka sivulle jotain, jolla on arvoa, sanan tai pari, jotka tekevät maailman rikkaammaksi ja paremmaksi, jotain, jota meidän ei tarvitse hävetä, kun kirjat avataan aikojen lopulla. Ei ole kyllin, ettemme tahraa sivuja törkeitten syntien maininnalla, meidän tulisi täyttää ne myös jaloilla ja kauniilla asioilla. Joka päivä meidän tulisi olla runsaskätiset hyvän palveluksessa.

Syntymäpäivät ovat sopivia uuden alkeeksi. Ulkonaisesti ne eivät eroa muista päivistä. Aurinko ei nouse sen varhaisemmin, ei viivy sen kauemmin eikä paista kirkkaammin. Taivas ei ole sen sinisempi eikä ilma sen puhtaampi. Linnut eivät laula sen suloisemmin, eivätkä kukat ole sen viehkeämpiä. Tehtävät eivät ole helpommat, taakat eivät kevyemmät eivätkä polut siloisemmat. Mutta määrätyssä mielessä eroaa syntymäpäivä kaikista muista päivistä. Se on uutta pysähdystä elämän edistyskulussa merkitsevä rajapyykki, eikä yksikään ajatteleva ihminen voi astua sen ohi seisahtumatta hetkeksi katsahtamaan eteen- ja taaksepäin. Tätä tapahtumaa on lisäksi kirkastamassa sen myötään tuomat rakkauden ja ystävyyden osoitukset, sillä harvanpa sydäntä ei lämmittäisi tuo, että ystävät syntymäpäivinämme muistuttavat harrastuksestaan ja kiintymyksestään. Näin nämä päivät loistavat vuoden muiden päiväin joukosta omalla omituisella hohteellaan.

Mutta ei ole kyllin, että ystäväin onnittelut, rakkaudenosoitukset ja kirjeet hyvine toivotuksineen tekevät syntymäpäivämme onnelliseksi. Sitä tulisi olla myös erottamassa muista päivistä jonkin nousukohdan, jonkin uuden aloitteen, jonkin

kiusauksesta tai virheestä saadun voiton, jonkin äsken suodun taivaanlahjan. Huomisen ei tulisi milloinkaan olla aivan tämän päivän kaltainen, olematta sitä parempi, kauniimpi, ja avuliaampi. Mutta syntymäpäivien tulisi merkitä erikoista edistysaskelta. Meidän ei tulisi koskaan tyytyä elämään yhtäkään vuotta juuri sellaisena kuin vastamennyttä. Tyytyväisyys on kristillinen avu, mutta tyytyväisyys ei tiedä tyytymystä. Me emme saa koskaan olla levottomia — levottomuus on heikkouden merkki — mutta me voimme nauttia täysin määrin Kristuksen rauhan siunausta ja kuitenkin samalla innokkaasti ponnistaa kohti uusia saavutuksia ja tuloksia.

Meidän tulisi huomioittaa syntymäpäivämme poistamalla kaikki aikansa elänyt, mikä ei ole enää käyttökelpoista elämässämme, ja varsinkin kaikki, mikä haittaa ja estää meitä tai ehkäisee edistymistämme. Vanhemmiksi tultuamme tulisi meidän jättää taaksemme monet asiat. Kun meistä tulee miehiä, tulisi meidän hylätä mikä lapsen on, mutta jotkut eivät tule ikinä sitä tehneeksi. Lapsenmielisyys on kaunista — se on Mestarin vaatimus kristityn elämän ja luonteen ihanteena; mutta lapsimaisuus on rumaa ja vastenmielistä ja olisi heitettävä pois eteenpäin mennessä. Alituisestihan lähenee loppuaan moni asia, joka oli aikanaan tärkeä, mutta nyt on kadottanut tarpeellisuutensa. Syntymäpäivä tarjoaa sopivan hetken kaikkien näitten loppuun kulutettujen, tieltätyönnettyjen asiain poistamiseksi. Meidän tulisi lähteä vanhasta talosta jättäen sen ullakoille ja säiliöihin mitä emme enää tarvitse, ja rakentaen sielullemme

uuden kodin, missä on vain sitä, mikä on käytännöllistä ja kaunista.

Syntymäpäivän tulisi myös olla ajankohta, jolloin saamme uuden otteen elämään. Meillä on taipumusta elää vanhaa jonotusta, ja se käy helposti mieltymys- ja innostumiskyvylle kohtalokkaaksi. Me kadotamme helposti silmistämme ihanteet ja ajaudumme huomaamattamme arkiseen elämään. Meidät on herätettävä silloin tällöin verekseen tietoisuuteen elämän tarkoituksesta. Mukavan elämän vaaroja on mukavuuteen vaipuminen. Me unohdamme, etteivät helpot polut kulje ylöspäin, että kaiken arvollisen voi saavuttaa vain kiipeämällä, ja että oikea tie ei vain ole jyrkkä, vaan usein myös louhikkoinen. Se mikä elämässä on tosi ylevää ja arvollista, on saavutettavissa ainoastaan ankaran työn ja taistelun hinnalla. Ei vain taivas, vaan kaikki taivaan valtakuntaan kuuluva on voitettava elämän taistotanterilla.

Mutta sen tosiasian selvenemisen, ettei elämän voittopalkintoja saada helpolla, ei tulisi masentaa ketään. Itse asiassa on monen työn ja saavutuksen arvo ja siitä koituva siunaus suureksi osaksi hintansa mukainen. Me kasvamme enin taakkain alla. Taistelussa keräämme voimia. Kärsiessä opimme parhaat opittavamme. Vähäinen rahasumma, mikä meille maksetaan työstämme, ei ole paras palkkamme — sen paras osa on se, mitä työmme saa meissä itsessämme aikaan uusina kokemuksina, saavutettuna viisautena, kärsivällisyytenä, itsemme voittamisena.

Mutta maksoivat elämän saavutukset mitä tahansa, tulisi meidän olla valmiit suorittamaan niistä täysi hinta. Meidän ei tarvitse huolehtia suurestikaan maallisesta asemastamme tai miten suuria olemme ihmisten silmissä; paljoa tärkeämpää on, että varmasti kasvamme kaikessa, mikä kuuluu todelliseen miehekkyyteen. Muuan huomattu mies on sanonut: »Jos minulla olisi poika, kehoittaisin häntä monta kertaa päivässä pyrkimään sisäisesti niin suureksi mieheksi kuin suinkin.« Siihen tulisi meidänkin pyrkiä, ja jokaisena syntymäpäivänä olisi tämä arvollisen elämän näky uudelleen asetettava silmäimme eteen.

Tällä ihanteella on kaksi puolta — oma kasvamisemme kaikessa, mikä on rakastettavaa ja totta, ja työ muiden muovailemiseksi. Joku on sanonut: »Ole sekä voimakas että lempeä, tosi ja ystävällinen, uljaampi tänään kuin eilen, herkempi vastaamaan tämän maan säveliin, hitaampi huomaamaan sen sorasointuja; käykööt silmäsi ja kätesi yhä nopsemmiksi ottamaan varteen ja yhä alttiimmiksi auttamaan ympäristösi hätää; tulkoon äänesi sävy päivä päivältä hilpeämmäksi ja silmäsi vilkkaammaksi, koska sielussasi uskot, että

»Jumala on taivaassaan,
hyvin kaikki päällä maan«

— se on armossa kasvamista. Mistä saisimme sen korkeamman elämän ihanteen, kuin on tuo, että pyrimme tekemään jokaisen omaa elämäämme koskettavan elämän jollain tavoin hiukan kirkkaammaksi, suloisemmaksi, vahvemmaksi, hiukan paremmaksi ja onnellisemmaksi? Tapahtuuko se saar-

nan vai laulun, iloisen naurun vai osaaottavan kyynelen, aineellisen avun vai 'höyhenkeveitten joutavuuksien' kautta, sillä ei ole väliä, niin kauan kuin se tehdään Kristuksen kalliin asian tähden ja Hänen valtakuntansa tulemiseksi.«

IHMISTEN AUTTAMANA

Kristityn-elämässämme me saamme apua monia teitä. Mutta kenties enemmän kuin tiedämmekään Jumala käyttää muita ihmissydämiä, toista ihmiselämää välikappaleenaan meitä siunatakseen ja auttaakseen. Jokainen tosi kristitty on lähetetty ihmisten keskuuteen Kristuksen tulkiksi. Ei kukaan voi nähdä Kristusta Hänen silmälle näkymättömässä kirkkaudessaan, ja siksi täytyy meidän, jotka tunnemme Hänet ja rakastamme Häntä ja joissa Hän asuu, olla Hänen tulkkejaan. Jokainen Mestarin uskollinen seuraaja on pantu kantamaan siunausta loppumattoman elämän ja rakkauden suuresta lähteestä. Jokaisessa puhdasmielisessä, uskollisessa, arvollisessa ystävässä, jonka Jumala antaa meille, Hän lähettää meille murenen omaa rakkauttaan ja armoaan.

Pyhempiä olisivat meille paljonkin ystävyyssuhteemme, jos ajattelisimme niistä, että Jumala niiden kautta armossaan lähettää meille uusia armonsa anteja. Jos meillä olisi aina näin ylevä käsitys ystävyyden tehtävästä, tekisi se meidät aina kunnioittaviksi ja ajatteleviksi muiden olemusta koskettaessamme, saisi meidät aina huolehtimaan siitä, että olemme todella Jumalan sanan-

saattajia jokaiselle, ja että odotamme Hänen jalkainsa juuressa lahjaa, jonka Hän haluaa lähettää meidän kauttamme ystävällemme.

Kristillinen käsitys elämästä sen kaikissa suhteissa on palveluksen ja auttavaisuuden käsitys. Meidän tulisi aina olla muille armon välittäjinä. Kenenkään ei tulisi saada meistä vahingoittavia tai turmelevia vaikutuksia, vaikutuksia, jotka tekevät vaikeammaksi elää oikein tai helpommaksi tehdä väärin. Toisaalta tulisi jokaisen, joka koskettaa elämäämme, saada meiltä jotain hyvää, rohkaisua, lohdutusta, kehoitusta vanhurskauteen, uutta innoitusta jaloutta tavoittamaan, vahvistusta aikomukselleen elää jaloa elämää, virkistystä.

Missä on rakkautta, Jumalan omasta sydämestä sytteensä saanutta, siellä on aina palvelemisen halua. Se käsitys ei ehkä ole yleinen. Kun toivomme itsellemme ystäviä, on meillä kenties mielessä henkilöitä, jotka olisivat jotain meille tuoden elämäämme etua, apua, onnea, iloa, lohtua. Mutta kristillinen rakkaus ei ole maallinen tunne — sen lähteenä on Jeesus Kristus: se on ihmissydämeen vuodatettua Jumalan rakkautta, ja tämä rakkaus »ei etsi omaansa«. Kristillinen ystävyyskäsite ei ole ystävän saamisen, vaan ystävänä olemisen, ei palveltavana olemisen, vaan palvelemisen.

Jos meissä on Jumalan rakkautta, niin me haluamme olla siunaukseksi jokaiselle, jonka kohtaamme, jakaaksemme heille jotain hyvää. Jos Kristuksen rakkaus tässä mielessä toteutuisi vaikkapa epätäydellisesti, niin se on johtava Kristuksen seuraajat keskinäiseen avuliaisuuteen toinen

toistaan kohtaan. Monin tavoin tulisi kristittyjen palvella toinen toisensa onnea ja hyvää.

Toveruus on avuksi. Kun kaksi kulkee yhdessä, niin toinen vahvistaa toista. Yksinäinen halko ei pala, mutta pannaan pari tai useampi yhteen, niin toinen sytyttää toisen, ja liekki kuumenee. Kristityn-elämä ei saavuta parhaintaan yksinäisyydessä. Syystä Jeesus lähetti oppilaansa kaksittain matkaan. He auttoivat toisiaan monin tavoin. Jos toinen laimeni, saattoi toinen elvyttää taas hänen rakkautensa. Siten tuli heidän työnsä arvo enemmän kuin kaksinkertaiseksi, sillä toisen voima ja taito täydensi toisen heikkoutta ja kyvyn puutetta. Kahden rukous on tehollisempi kuin yhden, sillä usko innostaa uskon ja into sytyttää innon.

Esimerkilläkin on arvonsa. Kun näemme jonkun elävän suloisesti, kauniisti, voitokkaasti, herää meissä halu elää hänen laillaan. Toisen olemuksen vaikutus toiseen saattaa olla vastustamaton, kannustava.

On suuriarvoista oppia se, jota ihminen saa joutuessaan kosketuksiin muiden kanssa. Ylioppilaat usein saavat enemmän toisiltaan ja persoonallisista suhteistaan opettajiinsa kuin kirjoista. Niin on kaikkien yhteenliittymäin.

»Rauta teroittaa rautaa,
mies teroittaa miestä.«

Näin ovat ihmiset meille armon välittäjiä. Ennen vanhaan oli tapana ajatella, että pyhäksi tullakseen ihmisen oli paettava pois maailmasta, jopa ystäväin parista ja elettävä yksin. Mutta

sellainen elämänkäsitys oli erehdys. Me kehitymme parhain ihmisten joukossa. Jopa ankara, terävä kosketuskin, joka murtaa ja haavoittaa, on osaltaan tekemässä meistä miestä. On sellaista, mitä emme voisi ikinä oppia muualla kuin ihmisten parissa, toveruussiteitten muihin liittäminä. Me emme voisi oppia kärsivällisyyttä, jollemme jokapäiväisissä suhteissamme olisi vaaditut harjaantumaan kärsivällisiksi. Meistä ei tulisi koskaan huomaavaisia, jollei tätä velvoitusta olisi pantu meille, runsain käytännön tilaisuuksin, kodeissamme, ystävyys- ja toveruussuhteissamme. Jotkut meistä eivät milloinkaan olisi päässeet epäterveestä itserakkaudestaan, jollei heitä olisi paiskattu tomuun ja poljettu. Me emme kehittyisi koskaan osaaottaviksi, ystävällisiksi, lempeiksi, jolleivät suhteemme muihin kutsuisi meissä esiin näitä ominaisuuksia ja harjaannuttaisi niitä. Joskus me säälimme ihmisiä, koska heidän täytyy luonnollisissa suhteissaan ihmisiin harjoittaa itsekieltäymystä, kantaa raskaita taakkoja, tehdä suuria uhrauksia, kestää monet kärsimykset. Mutta juuri tällaisissa kokemuksissa he kasvavat. Elämän pakottavat vaatimukset ovat heille armonvälineitä, ja ne täyttäessään tulee heistä yhä enemmän Kristuksen kaltaisia.

On ihmisiä, jotka ovat niin eristetyt muita palvelemaan ja joiden elämä on niin täynnä palvelemisen vaatimusta, ettei heillä näy olevan lainkaan tilaisuutta saada palvelusta muilta. He ovat aina antamassa, eivät koskaan vastaanottamassa. Heidän päivänsä kuluu muita auttaessa, mutta heitä ei auta kukaan. He kantavat monen kuormaa,

mutta kukaan ei kanna heidän kuormaansa. He ovat kaikkien ystäviensä suruissa lohduttajina, mutta kun heillä on murhetta, ei kukaan tuo heille lohdutusta. He jakavat leipänsä nälkäisille, mutta kun heidän on nälkä, ei kukaan anna heille. Mutta näillä ihmisillä on apua itse palvelemisestaan, johon ovat pyhittäneet elämänsä. Muita ravitessaan he ovat tulleet itse ravituiksi. Muita lohduttaessaan he ovat itse lohduttuneet. Ollessaan muille siunaukseksi he ovat itse saaneet siunausta. Ei ole väliä, vaikkeivät muut palvelekaan heitä — he tulevat palvelluiksi palvellessaan.

Kristittyjen yhteydestä on sanomatonta apua hätäaikoina. Tämä on ihanteellisen seurakuntajäsenyyden etuja. Vahva auttaa heikkoa. Paljon puhutaan siitä, kuinka köyhät auttavat toisiaan. Kokenut valaisee sen askeleita, joka on outo monimutkaisilla poluilla. Mutta hädässä annettu apu ei ole vielä rakkauden parhain anti. Paljoa parempi on se apu, jota voimme antaa alati innoittamalla, alati vaatimalla ihmiseltä hänen parhaintansa. Kirkko tekee enin nuorten hyväksi, kun se viittaa korkeaan luonteen kunnon pyrintämäärään ja kiihoittaa heitä sitä saavuttamaan; kun se panee heille suuret tehtävät ja vaatii ne suoritettaviksi. Meidän tulisi ilolla ottaa kaikki tällaiset vaatimukset vastaan, sillä ne ovat Jumalan kutsuja ja pyytävät meitä olemaan saamamme kutsumuksen arvoisia. Kas tässä rukous, joka sopii jokaisen nuoren omaksuttavaksi:

»Lähetä, Herra, joku rakastamaan minussa parhainta, mitä minussa on, tyytymättä minussa mihinkään sen vähempään, ja koskettamaan minua

ihannetta palavasti rakastavan ihmisen muita etsivällä hellyydellä; vaatimaan minulta kaikki minun itseni tähden; antamaan minulle niin paljon, etten voi ajatella itseäni, ja vaatimaan niin paljon, etten voi mitään pidättää; lohduttamaan minua vahvistamalla minua, ennenkuin surut tulevat; auttamaan minua elämään niin, että vaikka luovun monesta asiasta tien varrella, en kadota hiventäkään elämän lahjasta.«

»TÄMÄKIN MENEE OHI«

Me suhtaudumme viisaasti elämän kokemuksiin ainoastaan pitämällä mielessä niiden ohimeneväisyyden. Olivatpa ne tuskallisia tai mieluisia, ne menevät pian ohi. Meidän ei tarvitse ylen suuresti olla levottomia siitä, mikä on vaikeata, sillä pian tulee helpotus. Meidän ei tulisi paisua liiaksi menestyksestä, sillä se ei kestä iäti.

Muuan kristitty nainen, jolla aina on puuhaa jossain muodossa, kertoo saaneensa kerran arvokkaan opetuksen. Hänen oli määrä kohdata eräs ystävänsä rautatieasemalla, josta heidän kahden oli lähdettävä johonkin tärkeään kokoukseen. He tulivat muutamaa sekuntia liian myöhään ja näkivät junan, jolla olivat aikoneet päästä määräpaikkaansa, porhaltavan tiehensä. Naisemme oli kovasti harmissaan ja puhui toisellekin, kuinka kovin paha mieli hänellä oli, että näin myöhästyivät junasta. Toinen oli tyyni ja levollinen ja vastasi: »Oi, tämä menee pian ohi.« Kelpo naisemme koetti osoittaa ystävälleen, kuinka onnetonta tuo myöhästyminen oli, mutta esittipä hän mitä harmin ja huolen syitä tahansa, sai hän vastaukseksi vain: »Tämäkin menee ohi.« Hän kieltäytyi hellittämättä rupeamasta levottomaksi, turvautuen

aina tuohon ajatukseen, että kaikkinainen harmittava ja huolettava menee pian ohi.

Sitten hän kertoi ystävälleen kertomuksen papista, jonka työhuoneen oven otsikossa oli lause: »Tämäkin menee pian ohi.« Kun hänen luonaan oli joku asiamies, jonka puhe oli väsyttävää ja asia liian vähäpätöinen viemäänsä aikaan nähden, hän lohdutti itseään ja hillitsi kärsimättömyytensä ajattelemalla: »Tämäkin menee pian ohi.« Asiamies ei jäänyt sinne ainaiseksi. Kun pappi tuli huoneeseensa jonkin väsyttävän palveluksen tai vaikean toimen uuvuttamana ja olisi mielellään antanut tuolle tunteelleen perään, hän virkisti itsensä taas hilpeäksi muistaessaan, että yhden yön lepo riitti uudistamaan hänen voimansa, että huomenna väsymys oli jo tiessään. Kun seurakunnassa oli tapahtunut jotain ikävää ja hänen teki mieli masentua tai vetää vastahankaa, hän voitti halunsa katsahtamalla tunnuslauseeseensa, joka muistutti hänelle, että tämäkin oli ohimenevää, ja näin hän säilytti mielensä suloisena.

Tuon kelpo naisen opetukseen sisältyy tyynen, levollisen elämän salaisuus, joka meidän kaikkien olisi hyvä oppia. Eikä ole pelkkää mielikuvitusta, somaa satua tuo, että kaikki kiusallinen on vain ohimenevää. Ikävimmätkin kokemukset kestävät vain lyhyen ajan. Tänään ne meitä häiritsevät ja tekevät onnettomiksi, mutta kun heräämme huomenna, ovat ne tiessään, ja me olemme ne melkein unohtaneet.

Eräästä itämaalaisen hallitsijasta kertoo tarina, että hän kauan turhaan etsi elämänviisautta, joka soisi hänelle tyyneyden ja rauhan kesken olo-

suhteitten kaikkia vaihteluita. Hänen oma pienokaisensa osoittautui kaikkia hänen kuuluisia neuvonantajiaan viisaammaksi. Tyttönen antoi hänelle sormuksen, johon oli kaiverrettu arapiankielellä sanat: »Tämäkin menee ohi.« Hallitsija ei koskaan unohtanut saamaansa opetusta, ja hänen elämälleen koitui siitä ihmeellistä apua. Tämä tarina on levinnyt laajalle ja avannut monille kestäväisyyden salaisuuden, joka on kyvyttänyt heidät pysymään toivehikkaina ja lujina suurissakin koetuksissa ja ankaroissa taisteluissa.

Kuta enemmän ajattelemme tuota sanaa, sitä laajemmin se tuntuu olevan sovellettavissa kaikkeen siihen, mikä helposti tuskastuttaa, peloittaa tai häiritsee meitä. Kaikki tuo menee pian ohi. Raamatun opetus kuuluu näin:

»Hänen vihansa kestää vain silmänräpäyksen;
Hänen suosionsa halki koko elämän,
illalla on vieraana itku,
aamulla ilo.«

Suru menee nopeasti ohi: ilo kestää iäti. Pilvi pakenee kiireesti taivaalta; aurinko paistaa taas himmentymättömänä. Vuoden mittaan on vain harvoja sumeita päiviä, ja ne unohtuvat pian päivänpaisteen ja sinisen taivaan pitkinä kausina. Sairaus on tuskallinen, mutta sekin menee pian ohi. Useimmat koettelemuksemme ovat lyhytikäisiä. Ne tekevät meidät onnettomiksi päiväksi, mutta nukuttuamme me heräämme huomataksemme niiden kadonneen. Surun ensi katkeruus haihtuu, kun Jumalan rakkauden lohtu tuo taivaista valoaan. Paavali puhuu meidän kevyestä

ahdistuksestamme, joka on vain hetkisen kestävä, sen jälkeen saatavan kirkkauden iäisyysarvon vastakohtana. Soofar sanoo:

»Silloin unhotat onnettomuutesi,
muistelet sitä kuin ohitse juossutta vettä.
Elämäsi selkenee kirkkaammaksi kuin puolipäivä,
ja pimeyskin tuntuu koitolta aamun.«

Enimpäin ihmisten elämässä on muutama harva murheen päivä monien ilon päiväin rinnalla. Useimmat surumme ja tuskamme ovat lyhytaikaisia. Jos muistaisimme tämän, sanoen aina itsellemme kärsimyksen aikoinamme: »Tämäkin menee ohi«, niin olisi helpompi kantaa tuskaa ja kestää vaikeutta. Yön tarkoituksena on muun muassa päivän päättäminen, jotta saisimme alkaa kokonaan uudestaan joka aamu.

Hyvin monet elämän hankaluuksista ovat ihmisten aiheuttamia. Usein he ovat harmittavia. He eivät ole huomaavaisia, muita lukuunottavia. Heillä ei ole kärsivällisyyttä sietää omituisuuksiamme. He eivät osoita meitä kohtaan asianmukaista kunnioitusta. He eivät ole aina kohteliaita meille. Heidän epämieluisat tapansa ovat meistä kiusallisia. Joillakuilla on varsin vaikea tulla toimeen ihmisten kanssa. Mutta yrittäessämme pysyä suloisina ja rakastavina on meille avuksi, jos aina kaikissa kokemuksissa, jotka panevat kärsivällisyytemme ja hyväntuulisuutemme ankaralle koetteelle, muistamme, että tämäkin menee ohi.

Velvollisuudet ovat usein vaikeat. Ne tuntuvat olevan kokonaan ylivoimaisia. Jokaisen vaka-

vasti ja hyödyllisesti elävän ihmisen elämässä on aikoja, jolloin tavallinen työmäärä on suuresti lisääntynyt. Taakka käy niin raskaaksi, että tuntuu kuin emme jaksaisi kantaa sitä. Tällöinkin on ihmeellisen innoittavaa muistaa, että pian tulee tähän tavattomaan työnpuristukseen lievennystä. »Tämäkin menee ohi.« Meidän on vain vähän aikaa vielä kestettävä jännitystä. Jokainen voi kantaa raskasta taakkaa pari kilometriä. Jokainen jaksaa astua tietään tunnin verran, olipa se miten vaikea tahansa. Kun tiedämme, että tehtävämme keventyvät ja velvollisuutemme lakkaavat olemasta ylivoimaisia, me pystymme jatkamaan sitä pikku taivalta, mikä meillä vielä on jäljellä.

Tuon totuuden, että kaikki maallinen on katoovaista, tulisi myös hillitä inhimillisiä ilojamme vapauttaen meidät niihin liian syvästi vaipumasta. Tämä pitää paikkansa puhtaista inhimillisistä kiintymyksistä. Jumala tahtoo meidän hellivän niitä povessamme. Mutta me emme saa unohtaa, että määrätyssä mielessä nekin menevät ohi. Me emme saa pitää rakkaitamme iäti luonamme. Mutta me voimme kuitenkin kohottaa nämä inhimilliset suhteet haihtuvan, katoovaisen yläpuolelle, niin että ne solmitaan uudelleen siinä maailmassa, missä ei mikään enää muutu, missä eivät kukkaset kuihdu, missä ei mikään, mikä on kaunista ja hyvää, enää ole vain ohimeneväistä. Mutta inhimillisessä, maallisessa suhteessa meidän tulisi muistaa hellimmästäkin kiintymyksestä ja suloisimmasta ilosta: »Tämäkin menee ohi.«

Mutta opetus ei pääty tähän. Tuo sanoma,

että kaikki on katoovaista, ei ole evankeliumia. Se ei jättäisi meille jalansijaakaan koko näkyväisen maailman muretessa tyhjiin. Se ei jättäisi mitään iäti omistettavaa kaikkien maisten aarteitten hävitessä. Eikö siis mikään ole pysyväistä, sellaista, mikä ei mene ohi? On kyllä.

Jos meillä on Jumala, emme koskaan jää tyhjin käsin. Jumala on ikuinen, ja niillä, jotka ovat saaneet Hänen rakkautensa linnan kodikseen, on katoomaton toivo. Kun kaikki maallinen menee menojaan, niinkuin varmasti käykin, he asuvat turvallisina majassa, joka ei ole käsin tehty, joka pysyy iäti. Jos olemme viisaat, emme tyydy näkyväisiin, jotka ovat katoovia, vaan elämme näkymättömiä varten, jotka ovat iankaikkisia.

»Mikä maa on tuolla korkeitten vuorten takana?« kysyi kuoleva lapsi äidiltään. »Ei täällä ole mitään vuoria, lapseni. Sinä olet äidin kanssa tässä huoneessa«, vastasi äiti. Hetken päästä lapsi taas kuiskasi: »Oi äiti, minä näen kauniin maan ja lapsia, jotka viittovat minulle. Mutta meidän välillämme on korkeat vuoret, liian korkeat, että voisin kiivetä niiden yli. Kuka kantaa minut sinne?«

Äiti ei voinut sanoa sanaakaan. Hetkisen kuluttua lapsi ojensi kelmeät, riutuneet kätensä kuiskaten: »Äiti, vahva mies on tullut kantamaan minua sinne!« Ja poissa oli poika — Hyvä Paimen oli käsivarsillaan kantanut hänet vuorten yli.

VAIKEAN VALITSEMINEN

Se joka etsii helppoa osaa, ei saa ikinä tehdyksi suuria elämästään. Joka pelkää ankaraa työtä, ei koskaan saa mitään arvollista aikaan. Eräässä taidekokoelmassa seisoi nuori taiteilija suuren taulun edessä ja virkkoi Ruskinille: »Ah, jos minäkin voisin siirtää tuollaisen unelman kankaalle!«. — »Unelman kankaalle!« ärähti ankara arvostelijavanhus. »Unelmanne kankaalle siirtäminen kysyy kymmenentuhatta siveltimenvetoa!« Epäilemättä kuolee moni kaunis unelma taiteilijan aivoihin ja sydämeen, kun puuttuu tarmoa niiden toteuttamiseen. Itävallan keisarin Joosef II:n hautakivessä keisarillisella hautuumaalla Wienissä on seuraava säälittävä hautakirjoitus, joka on kyhätty keisarin omien ohjeitten mukaan: »Tässä lepää hallitsija, joka parhaimmistakaan aikeistaan huolimatta ei saanut yhtään suunnitelmaansa perille viedyksi.«

On ylen monia, jotka koettavat karttaa kaikkea vaikeaa. He tahtovat päästä niin vähällä kuin suinkin. Heillä on jonkinlaista pyrkimystä, mutta pyrkimystä saada voitot taistelutta, kulta kaivamatta. He olisivat mielellään viisaita ja oppineita, mutta he eivät välitä ahertaa opinnoissa ja »polt-

taa sydänyön öljyä«, niinkuin heidän olisi tehtävä, jos mielivät toteuttaa toiveensa. He tahtoisivat omistaa paljon rahaa, elää mukavasti, jopa ylellisesti, mutta he toivovat saavansa sen perintönä joltain anteliaalta sukulaiselta tai lahjaksi joltain varakkaalta henkilöltä. He eivät ollenkaan ajattele, että heidän olisi oltava vuodesta vuoteen ahkerassa työssä raataen ja säästäen, niinkuin muiden ihmisten täytyy tehdä, omin käsin ansaitakseen uneksimansa onnenosan. He halajavat aivan erikoisesti olla jaloja ja hyviä, luonteita, jotka herättävät kunnioitusta ja luottamusta, mutta heissä ei ole sitä itsekieltäymyksen ja vakavan moraalisen pyrkimyksen henkeä, joka yksin voi synnyttää sellaisen luonteen.

He tahtovat olla hyviä ja kehittyä arvolliseen miehekkyyteen, mutta heiltä puuttuu tuo intomielinen uurastus, joka yksin luo elinvoimaista hurskautta, miehekkäitä hyveitä ja todellisen Kristuksen kaltaisuuden sankarillisia avuja. Pelkästä hurskaasta uneksinnasta ei lähde muuta parempaa kuin hengellistä hempeyttä. Uskonto ei ole arvollista, jollei se pyri saavuttamaan parhainta, ja parhain saavutetaan vain urheimmin taistellessa ja kestävimmin pyrkiessä.

Kaikilla elämän aloilla tämä veltto, kepeä elämäntapa valmistaa sen tuhoa. Sitä tapaa paljon kouluissa ja college'eissa. Sittemmin sitä on ihan ylivuotavasti liike- ja virkatoiminnan piirissä. Muuan vaurastunut liikemies on sanonut, että pääasiallinen syy siihen, miksi niin monet nuoret miehet evät koskaan pääse eteenpäin tai saa elämästään mitään arvollista aikaan, on perinpohjaisuu-

den puute. He tekevät vain sitä, mikä on helppoa, eivätkä koskaan iske kiinni vaikeaan. Luonnollisesti he eivät tule kykeneviksi muuhun kun helpoimmille paikoille, sillä ei tärkeitä asemia koskaan täytetä helpolla. Velttous on lukemattomain ihmisten kirous. Heidän kykynsä eivät koskaan kehity tarmon puutteessa. He eivät pääse kohoamaan, kun heillä ei ole kiipeämisen rohkeutta ja kestävyyttä.

Jalon luonteen tunnusmerkkinä on halu vaikeisiin tehtäviin. Helpot tehtävät eivät tyydytä sitä. Se on onnellisin ponnistellessaan tehtävän kimpussa, joka vaatii sitä panemaan parastaan. Onnekkaita ne nuoret ihmiset, joilta vaaditaan sellaista, mitä he eivät näy pystyvän suorittamaan. Sellaisen pakon alla he kasvavat parhaiten.

Tavallisesti pidetään erikoisena onnensuosikkina ihmistä, joka nuorena pääsee vaikeitta kokemuksitta ja vaikeuksia kestämättä. »Neljänteentoista ikävuoteeni asti«, sanoi muuan keski-ikäinen nainen, »ei minulla ollut vielä yhtään pettymystä.« Pidettiin erikoisena onnena, että hänen lapsuutensa oli ollut niin helppo, niin vapaa huolista ja taakoista. Mutta niistä, jotka tunsivat tuon naisen hyvin, kätkeytyi juuri tuohon samaiseen asianlaitaan moni seikka, mikä ei ollut kaunista hänen elämässään. Hänen hemmoiteltu ja hellitelty tyttöikänsä ei ollut ollut parasta valmistusta naiseuteen. Hän ei ollut oppinut kestämään, alistumaan siihen, mikä on vaikeata. Hän ei ollut kehittynyt voimakkaaksi, ei saavuttanut itsekuria. Kypsänä naisenakin hän oli vain pilattu lapsi, joka kiukutteli, kun asiat eivät menneet hänen mielensä

mukaan. Ei ole tosin helppoa, mutta on parempi, jos nuorilla on pettymyksiä, taakkoja ja edesvastuuta ja elleivät he saa aina tahtoaan läpi. Näin he harjaantuvat itsensä pakottamiseen ja oppivat alistamaan tahtonsa Jumalan tahtoon.

Eivät tietystikään ihmiset aina saavuta varhaisvuosiensa vaikeuksissa sitä oppia ja luonnetta, mikä olisi saavutettava. Jotkut ovat kovapäisiä elämänkoulussa. Jotkut käyvät pettymyksistä katkeriksi ja kadottavat olemuksensa suloisuuden koettelemuksia kestäessään. Mutta kaikkeen vaikeaan kätkeytyy siunauksen saamisen mahdollisuuksia, ja elämän tehtävänä on löytää ne — kerätä kaikista taisteluista, huolista ja kestettävistä uutta jaloutta ja armoa.

On vaarallista uhkarohkeutta, jos joku syöksee taisteluun asiattomasti, kun ei ole osanottaja. Mutta toisaalta me emme saa pelätä taistelua tai kiusausta, kun sen kohtaamme velvollisuuden tiellä. On pelkurimaista karttaa taistelua, johon on saanut kutsun. Kun Jumala johtaa meitä, aikoo Hän myös auttaa. Eivät mitkään Hänen määräämänsä tehtävät koskaan osoittaudu liian vaikeiksi, jos me suoritamme ne Kristuksen nimessä. Kun edessämme on uusi tilanne, jonka varalta meillä ei tunnu olevan voimaa, ei taitoa, on meidän kysyttävä ainoastaan: »Onko tämä velvollisuutemme?« Jos niin on, ei ole epäilystäkään mitä on tehtävä, eikä meidän liioin tarvitse pelätä epäonnistumista.

Muutamilla on tapana sivuuttaa vaikeat asiat. Aletaan jo lapsina koulussa. Helpot läksyt opitaan, koska ne eivät vaadi suurtakaan ponnistusta, mutta kun lukusuunnitelmaan tulee joku vaikeakin,

niin se jätetään sikseen puolinaisen yrityksen perästä. Tällainen koulutyössä alkuun päästetty tapa tunkeutuu pian koko elämään. Poika menettelee samoin myös leikkikentällä. Kun leikki ei kysy erityistä ponnistusta, hän suoriutuu siitä kylläkin kunniakkaasti. Mutta jos kilpa käy kuumaksi, jos voitto on vain kiivaalla taistelulla saatavissa, silloin hän luopuu leikistä. Hänellä ei ole rohkeutta tai kestävyyttä ankaraan ponnistukseen. Joka päästää koululäksyt herroikseen, joka menee eteenpäin jättäen vaikeat laskut ratkaisematta, alkaa pian päästää muutkin vaikeudet vallitsemaan. Hän ei yritäkään tarttua epämieluisiin tai erikoista ponnistusta vaativiin kotitehtäviin. Eipä aikaakaan, niin jo tottumus tehdä sitä, mikä käy huokeasti, ja sivuuttaa kaikki vaikea läpitunkee koko elämän. Seurauksena on, ettei ihminen saa koskaan aikaan mitään kunnollista tai ylevää eikä koskaan kohoa yli tavallisen mittakaavan.

Monin tavoin vahingoittaa tämä vaikeitten laiminlyönti elämää. Nuo vaikeat asiat on pantu tiellemme, ei kulkuamme estämään, vaan kutsumaan esiin voimamme ja kehittämään tarmoamme. Jollei meillä olisi koskaan muuta kuin helppoja, ponnistusta kysymättömiä tehtäviä, meistä ei tulisi koskaan voimakkaita. Jos arkaillen heitämme sikseen heti, kun vaikea vastaan tulee, me emme ikinä pääse lapsen saavutuksia pitemmälle. Jos väistämme ponnistusta ja sanomme arkoina, että emme pysty siihen, niin me menetämme tilaisuuden kartuttaa voimiamme.

Me emme saisi unohtaa, ettei kukaan ole koskaan tehnyt mitään suuriarvoista toisten hyväksi,

joka ei olisi maksanut hänelle jotain. Näppärä vanha sananlasku sanoo: »Ei munakasta saa munia rikkomatta.« Jos me tahdomme saada aikaan jotain, jolla on arvoa, joka on siunaukseksi maailmalle, täytyy meidän uhrata siihen, ei vain kevyttä ponnistusta, voimatonta myötätuntoa, sovinnaisia hurskaita toivomuksia ja kohteliaisuuksia, jotka eivät maksa mitään, vaan ajatusta, aikaa, kärsivällisyyttä, itsekieltäymystä, unettomia öitä, uuvuttavaa ankaraa työtä. Käy tarina eräästä taiteilijasta, joka keksi ihmeellisen punavärin valmistamissalaisuuden muiden taiteilijain osaamatta sitä jäljentää. Salaisuus meni hänen kerallaan hautaan. Mutta hänen kuoltuaan tavattiin hänen rinnassaan vanha haava. Niin paljastui hänen kuviensa verrattoman väritunnun alkulähde. Tarina opettaa, että kaikki suuri on saatu aikaan, kaikki ylevä saavutettu, kaikki arvokas tullut maailmassa tehdyksi vain sydänveren hinnoin.

ANTAEN MITÄ MEILLÄ ON

On aina niitä, jotka kietovat palvelemiskykynsä kääreliinaan nimeltä »ei maksa vaivaa«. Heistä tuntuu, että he saisivat niin vähän aikaan, kun heidän kykynsä ovat niin pienet, ja siksi he eivät yritäkään. He luulottelevat sovittavansa muka käytäntöön paljon kiitettyä nöyryyden hyvettä, vaikka he itse asiassa karttavat velvollisuutta ja edesvastuuta joutuen siten syyhyn ja moitteeseen.

Asia on kumminkin niin, ettei kenenkään, kuinka pieni hänen kykynsä lieneekin, tarvitse elää hyödytöntä elämää. Jumala ei anna taitolahjoja kääreliinoihin käärittäviksi, olivat ne minkä nimellisiä tahansa. Varaton ei voi antaa rahaa puutteenalaisille. Voimaton ei voi auttaa heikkoa. Tietä tuntematon ei voi opastaa muita vaikeilla ja mutkikkailla teillä. Meidän täytyy ensin itse oppia, ennenkuin osaamme opettaa. Meidän täytyy tuntea pelastuksen tie, ennenkuin voimme sitä neuvoa ystävillemme. Jollemme ole oppineet osaaottaviksi, emme kykene ottamaan osaa huolellisten huoleen. Jollemme ole kokeneet surua ja Jumalan lohdutusta, emme voi lohduttaa murheellisia. Me emme voi osoittaa muille Juma-

lan rakkautta, jollemme ole saaneet tätä rakkautta omaan sydämeemme. Opettaja ei voi kertoa oppilailleen kristityn-elämästä enemmän kuin hän itse tietää siitä. Pappi ei voi opastaa laumaansa pitemmälle Kristuksen tiellä, kuin hänen omat jalkansa ovat sitä astuneet.

Mutta meidän tulisi aina antaa mitä meillä on. Emme saa koskaan sanoa: »Ei minun hyödytä antaa, minulla on niin vähän. Siitä ei ole kenellekään hyvää.« Meidän asiamme ei ole huolehtia suuremmuudesta tai pienemmyydestä. Me olemme edesvastuussa siitä, mitä meillä on. Jos tuo omistamamme on vain pieni taitolahja, niin ei meidän tarvitse vastata sen enemmästä kuin tuosta pienestä taitolahjasta. Mutta siitä meidän on vastattava, ja jos jätämme sen käyttämättä, me emme vain kadota sitä lopulta, vaan saatamme päällemme hyödyttömyyden rangaistuksen.

Emme me liioin tiedä, mikä on todella pientä hyödyttäväisyytensä tai kasvunmahdollisuuksiensa kannalta. Käyttö monistaa käytetyt taitolahjat. Antamalla mitä tänään omistamme saamme huomiseksi enemmän annettavaa. Monilla, jotka ovat olleet maailmalle suurimmaksi siunaukseksi, on ollut ensin vain vähän. He tekivät minkä voivat, ja eläessä ja palvellessa elämisen ja palvelemisen kyky kasvoi, kunnes viimein heidän siunattu vaikutuksensa saavutti lukemattomat, tuhannen tuhannet ihmiset.

Mitä meillä on, se meidän tulisi antaa, sen olemme velvolliset antamaan. Me emme saa koskaan pidättää sitä. Se ei ole meidän, jotta pitäisimme sen vain itsellemme — Jumala ei anna

mitään kurjaa kirstun pohjiin kasaamista tai itsekästä käyttöä varten. Me olemme aina Hänen taloudenhoitajiaan ja saamme itse siunausta sikäli, kuin olemme siunaukseksi muille. Tämä pitää paikkansa kaikesta saamastamme hyvästä. Se lakkaa olemasta meille hyväksi, jos kieltäydymme jakamasta siitä muille tai siirtämästä sitä edelleen toisille.

Tämä pitää paikkansa tavallisista, maallisista siunauksista. Lähimmäisrakkauden suuri laki vaatii meitä pitämään kaikki, mitä meillä on, Jumalan käytettävissä ihmisten hädän poistamiseksi. Jumalan rakkaus, jota Hän suo meille lahjaksi ja niin äärettömän anteliaasti, on meille siunaukseksi vain sikäli, kuin meistäkin tulee rakastavia niinkuin Jumala, sikäli kuin me rakastamme muita, niinkuin Hän rakastaa meitä. Jumalan anteeksiannon saamme osaksemme vain siirtämällä sen eteenpäin, antamalla anteeksi niinkuin meille on anteeksiannettu. Me saamme Jumalan lohdutuksen murheeseemme ainoastaan jos olemme valmiit itse antamaan sen taas pois lohduttaen muita sillä lohdutuksella, jolla Jumala lohdutti meitä. Kaikista suurista lahjoista ja siunauksista, joita Jumala armorikkaasti suo meille, ei ainoakaan ole aiottu yksin meitä varten. Mitä meillä on, se on meidän annettava, muutoin menetämme sen.

Me elämme aina keskellä ihmisten hätää, jota meidän olisi autettava. Ehkä tuntuu siltä, ettei ympäristömme tarvitse mitään, mitä meillä on antaa. Ihmiset näyttävät onnellisilta, ja kenties heillä on itsellään enemmän sellaista, mikä tekee

onnelliseksi, kuin meillä. Mutta me emme tiedä, mikä nälkä heillä on sydämessään, mitä salaista surua he kantavat keskellä päivänpaistetta, joka leviää heidän ympärillään; mitä taakkoja heillä on, joista eivät sanallakaan mainitse. Joka tapauksessa tulisi meidän rakkautemme kohdistua avosydämisenä ja avokätisenä kaikkiin ihmisiin valmiina palvelemaan heitä kaikin tavoin, miten vain voimme, vaikkemme tiedäkään, mitä he juuri sillä hetkellä kaipaavat.

Meitä vaaditaan antamaan vain mitä meillä on, ei mitä meillä ei ole. Kun kohtaamme hätää, jota emme mahdollisesti voi lievittää, emme saa kiusata itseämme sillä, ettemme voi auttaa. Se mitä todellakaan emme pysty tekemään, ei olekaan meidän tehtävämme, vaan jonkun toisen. Mutta me emme saa hätää nähdessämme liian äkkipikaisesti päätellä, ettemme me voi tehdä mitään sen auttamiseksi. Saattaa olla, ettei se, mitä asianomainen pyytää, olekaan hänen vasituinen tarpeensa. Voi olla, että meillä on niukoissa varastoissamme juuri sitä, mikä sammuttaa hänen nälkänsä tai lievittää hänen ahdinkonsa paremmin kuin jos voisimme antaa hänelle mitä hän pyytää. Temppelin Kauniin Portin edustalla ei Pietari voinut antaa mitä kerjuri pyysi, mutta ei hän silti jatkanut matkaansa hartaudenharjoitukseensa jättäen miehen auttamatta. Ja se, mitä hän antoi, oli itse asiassa paljoa parempaa kerjäläisellemme kuin se kurja kappale, jota mies, kyllin tuntematta tarvettansa, oli anonut.

Kun emme voi antaa lähimmäisellemme sitä, mitä hän tuntuu tarvitsevan, ei meidän silti tule

olla antamatta mitään. Rahasumma, joka meillä on pantavana armeliaisuustarkoituksiin, ei ole auttamiskykyisyytemme mittapuuna. Raha on almuista vähäarvoisin. Raha-apu tuottaa saajalleen suureksi osaksi korvaamatonta vahinkoa. Se tekee hänen elämänsä vähemmän kuninkaalliseksi ja yleväksi. Suurta vahinkoa saa aikaan arvostelukyvytön hyväntekeväisyys, joka ei synnytä miehekästä itseluottamusta, vaan riippuvaisuuden hentomielistä ja epämiehekästä henkeä. Apumme ei ole viisasta, jos teemme muiden puolesta, mitä he olisivat itse voineet tehdä. Jos Pietari olisi antanut rahaa silloin pyhäkön ovella, hän olisi vain auttanut rampaa miestä vielä vähän kauemmin jatkamaan kurjaa ja hyödytöntä kerjäämistään. Mutta hän antoi hänelle siunauksen, joka teki kerjäämisen tarpeettomaksi, sillä mies saattoi nyt asettua ihmisten joukkoon ja ansaita itse leipänsä.

Parhaiten emme auta muita pelkästään palvelemalla heidän puutteellisuuksiaan ja heikkouksiaan, vaan valamalla heihin rohkeutta ja voimaa, niin että he kykenevät itse huolehtimaan itsestään. Meillä ei ole kenties antaa rahaa, mutta on rahaa parempia almuja. Jos saamme masentuneen taas rohkaistumaan ja antautumaan urheasti omia taisteluitaan taistelemaan ja kantamaan omia taakkojaan, niin olemme tehneet hänelle paljon suuremman hyvän työn kuin jos olisimme taistelleet hänen puolestaan hänen taistelunsa ja kantaneet hänen taakkansa.

Meidän tulisi aina antaa mitä meillä on annettavana. Kenties meillä on antaa vain hilpeä

sana; mutta hyödyllisimpiä ihmisiä maailmassa ovat ne, jotka suovat rohkaisevan sanan jokaiselle, jonka kohtaavat. Heidän elämänsä on alati siunaukseksi. Missä he kulkevatkin, puhkee polku kukkiin heidän jäljissään. He eivät tee mitään suurenmoista, eivät mitään, mistä ihmiset puhuvat tai sanomalehdet mainitsevat, mutta he tekevät jokaisen kohtaamansa ihmisen hiukan urheammaksi, lujemmaksi ja onnellisemmaksi, ja se maksaa vaivan, se on enkelin työtä.

Henry Drummond sanoo, ettemme me tiedä, mitä terveyden aaltoväreitä me panemme liikkeelle pelkästään hymyämällä jollekulle. Ihmisillä, joiden kyvyt ovat kaikkein vaatimattominta, arkisinta laatua, on kuitenkin jotain antamista — antakoot he juuri sen, mitä heillä on, ja se on jossain muodossa sulostava maailman katkeruutta, kirkastava sen pimeyttä ja tuova voimaa sen heikkouteen. Meidän ei huoli sureksia siitä, mitä soisimme voivamme antaa, mutta emme voi — se ei olekaan meidän asiamme; siitä avusta me emme ole edesvastuussa. Mutta jollemme tahdo tuottaa Jumalalle pettymystä ja laiminlyödä edesvastuutamme, tulee meidän aina antaa iloisesti mitä meillä on.

YSTÄVÄLLISYYDEN PALVELUSTA

Ei mikään niin hyvin maksa vaivaa kuin ystävällisyys. Ei mikään maailmassa ole itsessään niin kaunista. Robert Louis Stevenson sanoi eräässä kirjeessään Edmund Mosselle: »Vain ystävällisyydentekojen muisto tekee maailman siedettäväksi. Jollei olisi olemassa sitä vaikutusta, joka lähtien ystävällisistä sanoista, ystävällisistä katseista, ystävällisistä kirjeistä kasvaa ja leviää, onnellistaen toista ihmistä toisen kautta ja saaden hyvää aikaan milloin kolmi-, milloin viisikymmen-, milloin tuhatkertaisesti, olisin kiusauksessa pitämään tätä elämää käytäntöön sovitettuna pilana sanan mahdollisimman pahassa mielessä.«

Ihminen, jonka olemuksesta puuttuu ystävällisyyden tottumus, voi kylläkin menestyä oivallisesti maailmallisessa suhteessa. Hän kohoaa kenties kunnian kukkuloille. Hän kerää miljoonia. Hän kiipeää ihmisten silmissä huomatulle paikalle. Mutta hän on jäänyt vaille sitä, mikä yksin kirkastaa elämän — ystävällisyyden iloa ja siunausta. On ihmisiä, jotka niin kiihkeästi tavoittavat menestystä, ettei heillä ole silmää, ei sydäntä inhimilliselle hädälle tiensä varrella. Siellä täällä on sentään jokunen, joka ajattelee enemmän inhimil-

lisyyttä kuin omaa persoonallista eteenpäin kutsuvaa menestystään ja kiireisimpänäkin hetkenä poikkeaa auttamaan ja lohduttamaan hädänalaisia.

Ihmisten välillä huomaa aina tämän eron. On niitä, joiden elämällä on vain yksi tarkoitus — heidän oman menestyksensä luominen. He kiinnittävät katseensa päämäärään ja rientävät sitä kohti lannistamattomalla kestävyydellä jättäen kokonaan huomiotta heidän korviinsa sattuvan inhimillisen hädän kutsut ja vetoamiset. He laiminlyövät kokonaan rakkaudenvelvollisuudet. He surkastuttavat ja kuolettavat itsestään luontonsa jumalallisimmat ominaisuudet. Paljoa jalompia ovat ne, jotka, toimissaan kylläkin hartaina ja uutterina, silti antavat rakkaudenlain hallita elämäänsä ja ovat aina valmiit unohtamaan itsensä ja uhraamaan omat etunsa tehdäkseen muille hyvää. Se joka sulkee rakkauden pois elämänsuunnitelmastaan, sulkee siitä Jumalan pois, sillä rakkaus on ensimmäisenä, jos kuka tahtoo Jumalan kaltaiseksi pyrkiä.

Kun puhumme ystävällisyydestä, emme ajattele niin paljon kaikkea suurellista, vaan sitä pientä huomaavaisuutta ja kohteliaisuutta, jota voimme osoittaa matkan varrella. On ihmisiä, jotka silloin tällöin suorittavat suurtekoja, jotka ovat jokaisen suussa, mutta heidän arkipäivistään puuttuu omakohtaiset rakkaudenpalvelukset. On ihmisiä, jotka antavat suuria summia laitosten perustamiseen tai tekevät niille lahjoituksia, mutta joiden tuskin koskaan tiedetään osoittaneen ystävällisyyttä köyhälle tai murheelliselle tai puutteenalaiselle ja joilta puuttuu kokonaan rakkauden

suloinen mieli omassa kodissaan ja toveripiirissään. Eikö ole parempi, että meillä on hellä sydän, joka kehoittaa meitä alati osoittamaan ystävällisyyttä sanoin ja teoin, kuin että me kerta kaikkiaan pitkän ajan takaa suoritamme jonkin huomattavan armeliaisuusteon eläen sillä välin kaikissa arkisuhteissamme kylmää, itsekästä, myötätunnotonta, epäystävällistä, rakkaudetonta elämää?

On miehiä ja naisia, jotka ovat oppineet niin hyvin Mestarin antamat rakkaudenopetukset, että koko elämänsä tekevät rakkaudenpalvelusta, joka kirkastaa ja onnellistaa kaikkien elämää, jotka joutuvat heidän vaikutuksensa piiriin. Heidän kulkunsa elämän läpi on kuin erämaan halki virtaavan joen, jonka rannat vihanta vihreys reunustaa. Mestarin tavoin he kirjaimenmukaisesti käyvät ympäri tehden hyvää. Heillä on ystävällisyyden lahja. He osoittavat aina pientä huomaavaisuutta, joka lisää maailmaan viehätystä ja onnen-iloa.

Kerran saavuin niityn poikki kulkiessani paikkaan, joka oli tuoksua täynnä. Mutta en voinut huomata kukkia missään ja ihmettelin, mistä tuoksu tuli. Viimein keksin matalalta, ihan maan tasalta, korkean ruohikon peitosta lukemattomia pikku kukkia. Niistä tuoksu läksi. Tulet johonkin kotiin. Se on kauttaaltaan runsaan rakkauden lemun läpitunkema. Se saattaa olla varakas ja komea tai vaatimaton ja tyhjä. Sillä ei ole väliä; ei rakennus, ei kalusto, eivät koristeet tee ilmaa näin suloiseksi. Tutkit tarkemmin. Kas tuossa lempeä nainen, äiti tai tytär, hiljainen,

tyyni, nöyrä, piiloutuva, jonka elämästä lemu on kotoisin. Hän ei kenties ole kaunis, ei erikoisen oppinut, ei soitannollinen, ei taiteellinen, ei missään suhteessa erityisen »kuntoisa«; mutta missä hän liikkuneekin, jättää hän siunausta jälkeensä. Hänen suloinen kärsivällisyytensä ei häiriinny hänen ympärillään langetetuista terävistä sanoista. Lapset rakastavat häntä, sillä hän ei koskaan väsy heihin. Hän auttaa heitä läksyjen lukemisessa, kuuntelee heidän harmejaan ja huoliaan, parantaa heidän särkyneet lelunsa, ompelee heille nukenvaatteita, selvittää heidän sotkunsa, ratkaisee heidän pienet riitansa, ja hänellä on aikaa leikkiä heidän kanssaan. Kun kodissa on sairautta, on hän lohdun enkelinä. Hänen kasvojaan kirkastaa aina rakkauden säteily. Hänen äänensä on kuin suloista soittoa, kun se lohdullisen hellänä sattuu kärsivän korvaan. Hänen kätensä on ihmeen hellä, kun se rauhoittavana lepää pakottavalla otsalla, tai kun se lukemattomin tavoin palvelee tuskien vuoteen luona.

Eräs nuori nainen, joka oli kokenut syvää surua, sanoi eräänä päivänä ystävälleen, puhuessaan lohdutuksesta, jota jotkut ihmiset olivat tietämättään hänelle antaneet: »Jospa jotkut ihmiset tietäisivät, kuinka suuresti heidän näkemisensä lohduttaa minua! Usein kuljen samassa raitiovaunussa isäsi kanssa, ja minulle on ollut suureksi avuksi, että olen saanut istua hänen vieressään. Hänessä on jotain niin hyvää, lujaa ja ystävällistä; minun on ollut niin lohdullista tuntea hänet vierelläni. Joskus kun olin äärimmäisen apea ja masentunut, hän tuntui kuin jollain lailla tietävän

sanoa oikeat sanat; mutta vaikkei hän puhunutkaan, niin sain avun katsoessani hänen kasvojaan. Hän luultavasti ei liioin sitä vähintäkään aavistanut, sillä tunnen häntä niin vähän, enkä luule, että ihmiset puoleksikaan toteavat milloinkaan, kuinka paljon he joko ovat avuksi tai esteeksi muille.« Maailmassa on paljon tällaista itsetiedotonta ystävällisyyttä. Mooses ei tietänyt, että hänen kasvonsa loistivat. Parhaat ihmiset eivät ole tietoisia hyvyydestään. Vanhan tarinan mukaan pyhän miehen varjo paransi sairaat vain hänen taakseen langetessaan, kun hän ei sitä nähnyt. Tämä on vertaus. Hyvyys, joka on itsestään tietoinen, kadottaa paljon sulostaan. Itsetiedottomasti osoitettu ystävyys on suurimmanarvoinen.

Tuskan ja kärsimyksen siunausta on, että se pehmentää sydämet ja kutsuu esiin lempeyden ja ystävällisyyden. Hyvin tavallinen kokemus sisältyy erään slummityöntekijän kertomukseen kokonaisesta perheestä, jonka raajarikko lapsi sai vaikutuksensa kautta täydelleen muuttumaan tullen siten kotinsa enkeliksi. Isä oli rautatientyömies, pojat karkeita ja jöröjä, äiti, joka oli liika rasittunut ja varsin heikko, oli käynyt huolimattomaksi. Mutta tähän kotiin oli syntynyt rampa lapsi, ja hän oli välikappaleena saamaan esiin kaikkien perheenjäsenten osanoton, rakkauden ja hellyyden. Mies hoiti ja vaali lasta illoin; pojat valmistivat hänelle leluja ja osoittivat rakkauttaan monin huvittavin tavoin; äiti piti ikkunat kirkkaina, niin että lapsi, pöydällä maaten, saattoi katsella pihalle. Näin näennäinen onnettomuus innosti suurenmoiseen ja

siunattuun rakkaudenpalvelukseen. Lapsen kärsimys muutti koko perhe-elämän tehden kaikkien sydämet hellemmiksi, suloisemmiksi, huomaavaisemmiksi, epäitsekkäämmiksi. Niin on usein. Moni suloinen koti saa kiittää suloisuudestaan hiljaista, kärsivällistä kärsijää, jonka kärsimys on ollut Jumalan lähetti pehmentäen sydämet ja rikastuttaen vallan tavalliset ihmisolemukset taivaisen hellyyden piirteellä.

Hyvä sääntö on, ettei tule sallia päivänkään kulua tekemättä jotakuta ihmistä hiukan onnellisemmaksi. Me jätämme toteamatta, kuinka paljon onnea tuottavat vallan pienet asiat: pelkkä hilpeä sana kohdatessamme lähimmäisemme kadulla tai käväisy ovella sairasta kyselemässä, osanoton ilmaisu kodille, jossa on huolta, tai yksinkertaisesti syntymä- tai vuosipäivän muistaminen. Tuollaiset näennäisesti joutavat seikat, jotka eivät maksa muuta kuin huomaavaisuutta ja rakkauden ilmaisun, tuovat elämää ja virkeyttä niille, joihin ne kohdistuvat. Ne tekevät maailman suloisemmaksi olosijaksi. Ne keventävät kuormat, tasoittavat rosoiset polut, huojentavat työn ankaruuden, tekevät yksinäisyyden siedettävämmäksi.

Mitä muuta teemme tai olemme tekemättä, tulisi meidän harjoittautua ystävällisiksi. Se läksy ei ole ehkä helppo oppia, sillä sen salaisuutena on itsensäunhotus ja muiden muistaminen — ja se on aina vaikeata. Mutta sen voi oppia. Alkuun päästäksemme tulee meillä olla hellä sydän, joka innoittaa lempeämieliseen elämään. Meidän täytyy rakastaa ihmisiä — jollemme sitä tee, ei mikään harjaannutus, ei mikään sääntöjen noudat-

taminen koskaan tee meitä ystävällisiksi. Mutta jos sydämemme on täynnä Kristuksen rakkautta, niin on mielenlaatummekin rakastavainen, eikä tarvita sääntöjä opettamaan huulia aina puhumaan laupiaita sanoja ja käsiä aina tekemään ystävällisiä tekoja ja tekemään ne aina oikeaan aikaan. Liian monet odottavat, kunnes on liian myöhäistä osoittaa ystävällisyyttä.

ROHKAISUN PALVELUSTA

Rohkaiseminen on enin vaivanarvoinen asia maailmassa. Ei ole toista niin jumalallista tehtävää kuin rohkaisijan. Millään muulla tavalla emme voi saada niin paljon hyvää aikaan kuin kulkemalla ympäri puhuen lohdun sanoja. Westmealissä lähellä Antwerpeniä on trapisti-veljeskunnan luostari, jonka munkit edustavat omituisen nurinkurista kristillisyyden käsitystä. Siinä asuu kolmekymmentäkuusi munkkia, jotka viettävät yhteiselämää alituisen vaiti-olon lupauksen sitomina. Heidän pukunsa on karkeaa säkkikangasta, heillä on nuora vyötäisillä, pää paljaaksi ajeltu ja parta siivoamaton. Heidän ravintonaan on leipä, maito ja kasvikset, he nukkuvat kovilla lavitsoilla ja viettävät päivänsä elottomassa, juhlallisessa äänettömyydessä. Jos vieras puhuttelee munkkia, vetää tämä kaapunsa tiiviimmin päänsä katteeksi ja hiipii tiehensä. Joka päivä he kävelevät puutarhassa katsellen hautaan, joka on valmiiksi avattu tovereista ensin vainajaksi joutuvalle.

Tätä tahdotaan pitää korkeana kristillisen elämän ihanteena. Mainittu veljeskunta luulee edustavansa ylevällä tavalla kristityn-elämän kauneutta ja pyhyyttä. Mutta niin ei opeta Uusi Testa-

mentti. Niin ei elänyt Jeesus Kristus. Hän ei kulkenut ympäri äänetönnä. Hän oli ihmisistä päivänpaisteisin. Hän oli valmis virkistämään jokaista, jonka kohtasi. Hän opetti seuraajiaan antamaan valonsa loistaa maailman pimeyteen. Hänen tahtonsa on, että kätkemme sydämeemme huolemme ja kärsimyksemme ja luomme ympärillemme pelkkää siunausta ja iloa.

Mutta aina on ollut niitä, jotka kääntävät nurin Kristuksen opetukset tästä hilpeästä elämisen taidosta ja tekevät uskonnollisen elämän synkäksi ja masentavaksi. Sen sijaan, että auttaisivat muita uskoon ja iloon, he ovat esteeksi. Sen sijaan, että saisivat muut voimakkaammiksi taistelemaan, kuormaa kantamaan, velvollisuuksiaan täyttämään, he tekevät heidän osansa vaikeammaksi. Kerrotaan, että Ladysmithin piirityksen aikana vangittiin muuan siviilihenkilö, sotaoikeus tutki häntä ja tuomitsi hänet masentajana vuoden vankeuteen. Mies oli kulkenut pitkin vartiorivejä ja puhunut masentavia sanoja velvollisuuttaan täyttäville sotilaille. Hän ei antanut iskuakaan vihollisen puolesta. Hän ei ollut maanpetturi. Mutta hän oli masentaja. Elettiin ratkaisun aikoja. Kaupungin ja sen urhean varusväen kohtalo häilyi vaa'alla. Sen sijaan, että olisi rohkaissut miehiä, joiden varassa oli kaupungin puolustus ja saanut heidät urheammiksi ja lujemmiksi, hän valoi heidän sydämeensä apeutta ja teki heidän miehuuttomammiksi. Sotaoikeus piti rikollisina masentavat puheet sellaisena aikana. Ja sotaoikeus oli oikeassa.

Joka yhdyskunnassa on niitä, jotka alituisesti

menettelevät ihan samoin. He kulkevat ympäri masentajina. Onnellinen se seurakunta, jolla ei sellaista jäsentä — tai useampia — ole kirjoissaan. He ovat hyviä ihmisiä, hurskaita ja vilpittömiä, kenties monin tavoin toimiviakin. Mutta he eivät koskaan näe seurakuntaelämän toivehikkaita puolia. Jos puhut heille jostain rohkaisevasta, kertoessasi itsekin innostuen, he pistävät väliin synkän »mutta«nsa ja sammuttavat intosi kysymyksillään ja edellytyksillään, jotka pyytävät panna pataluhaksi toivehikkaisuutesi ja tukahduttaa liekehtivän innostuksesi. Heidän suustaan ei kuulla ikinä mistään asiasta sydämellistä, ehdottoman hyväksymisen sanaa. Voiteessa on aina joku kärpänen. Pappi olisi kelpo mies, mutta hän saisi aikaan enemmän hyvää, jos hän saarnaisi pikemmin niin ja niin. Eikä hän ole niin luotettava sielunhoitaja kuin hän voisi olla. Seurakunta tuntuu menestyvän. Aika ajoin se lisääntyykin. Sen raha-asiat ovat hyvällä kannalla. Mutta — on jotain, mikä ei tyydytä. Niin on kaiken koko seurakuntaelämässä.

Nämä ihmiset eivät voi kuvitellakaan olevansa uskottomia hengellistä kotiaan kohtaan. Eivät he tahdo vahingoittaa seurakuntaa. He luulevat olevansa sen uskollisimpia ja hyödyllisimpiä jäseniä. Mutta samalla he tekevät kaikille muille jäsenille, ketä tahansa puhutellevatkin, vaikeammaksi pysyä uskollisina ja hartaina. He vähentävät pappinsa vaikutusta ja riistävät häneltä valtaa. He masentavat jokaisen kohtaamansa ihmisen sydämen. Sellaiset seurakunnanjäsenet ovat todellisia Kristuksen vihollisia. Jos kirkollinen

oikeusistuin voisi määrätä heille rangaistuksen, joka parantaisi heidät heidän ikävästä virheestään, olisi siitä hyvää monille, ja seurakunnalla olisi ilon ja kiitoksen syytä.

Mutta ei vain seurakunnissa ole masentajia — heitä on kaikkialla. Liikemiehet kohtaavat heitä alituiseen. Aina he puhuvat masentavia. He panevat pataluhaksi kaiken menestyksen He ennustavat pahaa, missä kulkevatkin. Suloisintakin onnea on jokin heidän silmissään vähentämässä. Jos he tekisivät kurjalla pessimismillään ainoastaan itsensä viheliäisiksi, olisi meillä vähemmän syytä huolehtia. Jos he itsepintaisesti tahtovat olla onnettomia, emme me voi auttaa sitä, ja jos asia päättyisi siihen, me voisimme kaipauksetta suoda heille sen etuoikeuden. Mutta he ovat masentumuksen sanansaattajia jokaiselle, jonka kohtaavat. He saavat aikaan tyytymättömyyttä. Niinkuin tuo onneton mies Ladysmithissä hekin käyvät taakkoja, huolia, edesvastuuta kantavien ihmisten joukossa ja tekevät heidät masentavilla puheillaan kykenemättömiksi kestämään, vähemmän urheiksi ja voimakkaiksi taistelemaan. Näin heidän vaikutuksensa vahingoittaa heidän lähimmäisiään.

Muutamissa kohdin Alpeilla oppaat varoittavat matkailijoita puhumasta tai laulamasta, jopa kuiskaamasta, ettei sanojen värinä lähettäisi lumivyöryä vuorenhuipulta laakson kylien ja kotien tuhoksi. On miehiä ja naisia, joiden velvollisuuksien, huolten ja surujen taakat ovat niin raskaat, että pieninkin lisäkuorma heidät musertaisi. He kestävät suuren painon alaisina sen heikon väri-

sevän toivon kannattamina, että lopulta läpäisevät onnellisesti. He pysyvät pystyssä vaikeuksien tai ahdingon kuorman alla sen odotuksen lohduttamina, että pimeys viimein vaihtuu valoksi. Mutta kaikki on vaa'assa. Silloin tulee tuollainen masentaja. Hänellä ei ole sopivaisuuskäsitystä lainkaan. Häneltä puuttuu tuo herkkä osanoton tunne, joka tekee hienompiluonteisen ja jalomman ihmisen kykeneväksi eläytymään muiden kokemuksiin ja valamaan voimaa heidän sydämeensä. Hän huomaa levottoman mielialan, jossa hänen ystävänsä elävät. Mutta sen sijaan että hän sanoisi lohdun sanaakaan auttaakseen heitä voitollisiksi, hän puhuu pessimistisesti ja masentavasti, mikä vain suurentaa heidän vaikeutensa, tekee taakat raskaammiksi ja surun kokonaan toivottomaksi.

On vaikea kärsiä sellaisia ihmisiä, sillä he ovat ihmisonnen vasituisia vihollisia. He tekevät elämän sanomattoman paljoa vaikeammaksi kaikille, joita kohtaavat. He riistävät aurinkoisimmaltakin päivältä kirkkauden, selkeimmältäkin taivaalta sinen ja onnellisimmastakin sydämestä ilon. He tekevät raatajan työn raskaammaksi ja kärsijän kivut ankarammiksi. Pitäisi olla laki, joka pitäisi rikoksena, jos kuka masentaa toista, ja säätäisi ankarat rangaistukset tämän lain rikkomisesta.

Kuinka paljoa parempi olisi, jos sen sijaan, että olemme masentajia, oppisimme kaikki muitten rohkaisijoiksi. Lohdunsanojen arvo on laskematon. On vanha tarina palosotilaasta, joka kiipesi tikapuita savun ja liekkien keskellä koettaen päästä korkealla olevan ikkunan luo pelastamaan muuatta

lasta palavasta rakennuksesta. Mies oli miltei saavuttanut ikkunan, mutta kuumuus oli niin ankara ja savu niin sokaiseva, että hän epäröi ja näytti aikovan kääntyä takaisin. Suuri ihmisjoukko seurasi häntä henkeäpidättävällä harrastuksella, ja nähdessään hänen horjuvan ja epäröivän muuan mies huusi: »Rohkaiskaa häntä!« Tuo rohkaisu vahvisti palosotilasta uudelleen tarttumaan sankarilliseen tehtäväänsä, ja samassa urhea mies tunkeusi taloon ja palasi pian pelastettu lapsi sylissä.

Rohkaisua eikä masentamista ihmiset kaipaavat ankaroihin taisteluihinsa. Ihmiset, jotka antavat meille vain epäilynsä ja pelkonsa, ovat ihmisvihaajia. Todellinen ihmisrakkaus antaa toivoa ja rohkaisua. Tosinta apua on muille niistä, joilla aina on sanoa kehoituksen, innoituksen sana, jotka aina ovat rohkaisijoita.

SANOMATTA JÄÄNYT SANA

Enimpäin hyväin ihmisten synnit ovat laiminlyönnin syntejä. Meidän täytyy liittää katumuksen rukoukseemme tunnustus: »Me jätimme tekemättä mitä piti tehdä.«

Tämä pitää paikkansa kielen synneistä. Eräässä psalmissa on mainittuna päätös, joka meidän olisi jokaisen tehtävä: »Tahdon ottaa vaaria vaelluksestani, etten syntiä tekisi kielelläni.« Monilla meistä on paljon huolta kielestään. Me lausumme kovia sanoja, kenties katkeria sanoja, jotka viiltävät ja pistävät. Me voimme sanoa puheemme puolustukseksi, että mitä sanomme muista, pitää paikkansa. Mutta meillä ei ole oikeutta jaaritella sellaista, mikä koskee muihin, vain siksi, että se ehkä on tottakin.

Jokaisessa vilpittömässä sydämessä, joka on Kristuksen rakkauden täyttämä, on paljon suloista anteeksiantamusta. Moni kärsivällinen, lempeä Kristuksen seuraaja on oppinut tuon Kristuksen tehostaman opetuksen, että meidän on annettava anteeksi, ei vain seitsemän kertaa, vaan seitsemänkymmentä kertaa seitsemän; sillä täytyy tunnustaa, että ylen monissa kodeissa vallitsee melkein rajaton anteeksiannon tarve. Mutta eikö ole vää-

rin kenenkään asettaa rakkaudelle sellaisia vaatimuksia ja vaikeuttaa niin suuresti sen elämää, joka uskoi sydämensä toisen huomaan? Sopisiko meidän moittia ketään muuta paitsi häntä itseään, jos hän jonakin päivänä huomaa väsyttäneensä ja hivuttaneensa loppuun rakkauden, joka oli häntä kohtaan niin kärsivällinen, niin pitkämielinen?

Mutta me voimme tehdä suurta syntiä ystäviämme vastaan, vaikkemme koskaan kohtelisikaan heitä epäystävällisesti sanoin ja teoin. Me rikomme alituisesti muita vastaan pidättämällä ystävälliset sanat, sanat, jotka meidän olisi tullut sanoa — hilpeät, rohkaisevat, auttavat sanat.

Usein muistamme, tilaisuuden mentyä ohi, jonkin vahvistavan, tosi sanan, jonka olisimme voineet sanoa määrättynä hetkenä, mutta jonka jätimme sanomatta. Ehkä emme älynneet sanoa sitä. Monien meidän ajatus toimii niin hitaasti, emmekä me muista sitä kaunista vastausta, jonka olisimme voineet antaa, tai sitä viisasta sanaa, jonka olisimme voineet lausua, ennenkuin on liian myöhäistä. Parhaimmat ajatuksemme ovat usein jälkiajatuksia, myöhästyneitä ilmilausuttaviksi, meille hyödyttömiä.

Taikka pidättää arkuus tai pelkuruus hyvät sanat sydämessämme ilmitulemattomina. Ujous on usein käyttökelpoisuuden este. Tahtoisimme puhua, mutta emme voi voittaa luontaista epävarmuuttamme, ja niin jäävät ystävälliset, lohdulliset sanat, joita meidän teki mieli sanoa, ilmilausumattomiksi sydämeemme, eikä ystävämme tiedä, että me halusimme rohkaista tai lohduttaa häntä hänen ahdinkonsa tai surunsa hetkellä.

Tai pidättää siveellisen rohkeuden puute sanamme, kun meillä oli tilaisuus sanoa jalot sanat Kristuksen puolesta. Siveellinen pelkuruus saa paljon enemmän pahaa aikaan kuin useimmat meistä huolivat myöntää. Me pelkäämme pistosanaa. Me emme ole kyllin urheat seisoaksemme yksin. Enimmät meistä tekevät myös ystävilleen silloin tällöin vääryyttä olemalla rohkeasti puolustamatta heitä, kun heidän luonteensa kimppuun syyttä hyökätään. Monilla meistä on katkerat muistot omasta käytöksestämme, kun muistamme, kuinka petimme rakastamamme henkilön hetkenä, jolloin hän olisi tarvinnut meitä puoltamaan häntä hänen poissaollessaan. Sana, jonka jätimme sanomatta, palaa silmäimme edessä kalmankaamein kirjaimin ja tuottaa meille häpeää.

On toinenkin ryhmä ilmilausumattomia sanoja, jotka elämän tilityksessä vakavasti kääntyvät syyksemme: ystävällisen huomion ja rakkauden sanat, joita on sydämessämme, mutta jotka eivät saa ilmaisumuotoa. Varsinkin kotisuhteita vahingoittaa moinen vaitiolo. Kenties me varomme sanomasta haavoittavia sanoja — jos saavutamme tämän itsehillintätaidon, olemme saavuttaneet korkean ihanteen kristityn-elämässämme. Mutta tämä on vain asian kielteinen puoli. Olla tekemättä ihmisille vahinkoa ei ole samaa kuin hyvän tekeminen. Me rikomme raskaasti rakkaitamme vastaan pidättämällä, sydämeemme kätkemällä ilmilausumattomia rakkaudenajatuksia, jotka meidän olisi ollut puhuttava julki heidän korvainsa kuullen.

Monessa ystävyyssuhteessa on kerta kaikkiaan liika paljon tällaista pidättyväisyyttä. Me olemme

liian kitsaita kiittämään. Lapselle on suuriarvoinen kiitoksen sana hyvintehdystä työstä — annetusta tehtävästä, määräksi pannusta läksystä, vaaditusta velvollisuudesta tai vaikkapa vain hukkaanmenneestä yrityksestä, mikä kuitenkin oli lapsen parhain. On kuin viiniä väsyneelle, joka on raatanut ja rehkinyt uskollisesti, joskin ehkä jääden näkyvän menestyksen palkkaa vaille, jos hän saa sydämellisesti, vilpittömästi lausutun tunnustuksen tai rohkaisun sanan. Kirkastuu koko työpäivämme ja uutta rohkeutta saa sydämeemme, jos aamulla huomaavainen rakkaus sanoo hellät, ystävälliset sanansa. Kautta päivän kaikkien hetkien tuo valo loistaa, tuo laulu soi. Monet, ylen monet eivät näy sitä ajattelevan. Me rakastamme rakkaita kotolaisiamme; mutta jollain lailla rakkaus jäätyy sydämeemme, me jätämme sen sulattamatta, ja niin kulkevat ne, joita meidän olisi tullut auttaa taakkain, huolten, koetusten ja surujen kannannassa, rinnallamme apua saamatta pitkät kolkot päivät ja kuukaudet.

Meidän on hyvä harkita vakavasti omaa erikoista osaamme tässä suhteessa. Rikommeko rakkaitamme vastaan pidättämällä heiltä tunnustuksen ja kiitoksen sanat ja rakkautemme ilmaisut, jotka alati tunkeutuvat ihan huulten ovelle asti, mutta pysähdytetään siihen? Onko lähellämme sydämiä, jotka näkevät nälkää rakkauden jokapäiväisen leivän puutteessa, jota meidän olisi velvollisuutemme antaa, mutta jonka me jätämme jakamatta? Joku on sanonut: »Lapset eivät voi vanhempainsa umpikuljuiselta luonnolta uneksiakaan tulen kytevän lumen alla.« Mutta eivätkö

vanhemmat riko suuresti lapsiaan vastaan, kun sallivat lumen näin peittää tulen? Eikö olisi paljoa parempi, jos rakkaudella olisi kieli, jos vanhempain ylpeys ja innostus, kun huomaavat jotain kaunista lastensa elämässä, heidän ilonsa, kun nämä suorittavat työnsä hyvin, niin, jos nämä tunteet ja sydänliikutukset tuotaisiin ilmi. Ei mikään niin voi kutsua esiin parhaintamme kuin rakkaus.

Mutta emme vain kodeissa riko muita vastaan jättämällä lausumatta sanat, jotka meidän olisi sanottava. Kaikessa seurustelussamme ihmisten kanssa on ylen paljon samaa huomaamattomuutta ja rakkaudetonta umpimielisyyttä. Me emme voi nostaa ihmisten raskaita taakkoja heidän harteiltaan, mutta me voisimme tehdä heidät urheammiksi ja voimakkaammiksi niitä kantamaan, jos vain tahtoisimme lausua rohkaisun kaikuvan sanan, joka meidän tulisi lausua.

Lausummeko sen aina?

Muuan tunnettu kirjailijatar kertoo, mainitessaan nuoruuselämänsä vaikeista, masentavista vuosista, avusta, jota hän sai eräältä ystävältään, milloin tahansa hän kohtasi hänet. Tämän oli tapana sanoa: »Mitä kuuluu, Louisa? Rohkaise mielesi. Jumala sinua siunatkoon.« Hän sanoo palanneensa, ystävänsä tavattuaan, yksinäiseen kammioonsa ja taisteluihinsa noiden virkistäväin sanojen lohduttamana ja rohkaisemana. Ei kysyisi paljoakaan meiltä keneltäkään, jos ottaisimme tavaksi sanoa iloisen, toivehikkaan sanasen jokaiselle, jonka kohtaamme, emmekä me tiedä, miten suureksi avuksi tuo tapa olisi muille.

Kun ihmiset ovat kuolleet, ei puutu koskaan tunnustuksen sanoja. Jokainen tuo silloin esiin muistelmiaan heidän hyvyydestään, mainitsee heitä kiittäen. Mutta ei silloin ole rakkauden hellien ajatusten oikea sulamishetki. On jo liian myöhäistä.

IÄTI PYSYVÄISTÄ

On sellaista, mikä ei pysy. Se saattaa olla kaunista katsella, mutta tuokiossa se on mennyttä niinkuin lumihiude, joka putoaa vedenpinnalle, kimaltaa hetken ja katoaa jälkeä jättämättä. Halki pitkien päiväin ja vuotten vierii moni elämä jättämättä jälkeensä mitään, mikä kertoisi sen kerran viivähtäneen täällä maailmassa. On niitä, jotka elävät kokonaisen ihmisiän ja ovat koko ajan touhuamassa, mutta eivät saa sittenkään mitään pysyvää aikaan. Jopa on kristityitäkin, jotka, kuten Paavali sanoo, rakentavat ainoalle todelliselle perustukselle, Jeesukselle Kristukselle, mutta joiden koko elämäntyö sittenkin palaa viimeisessä koetuksessa. He rakentavat seinämät puusta, heinistä ja oljista eikä kullasta, hopeasta ja kalliista kivistä. He pelastuvat itse, mutta niinkuin tulen kautta, koko heidän työnsä palaa poroksi.

Antiikkisessa runoudessa ilmenevän käsityksen mukaan Tuonenjoen soutomies Kaaron sai kerran käväistä maan päällä. Korkean vuoren huipulta hän katseli kaupunkeja ja linnoja ja ihmiskäden töitä. Poismennessään hän lausui: »Kaikki nuo ihmiset kuluttavat aikaansa rakentamalla pelkkiä linnunpesiä. Eipä ihme, että he epäonnistu-

vat ja häätyvät häpeään.« Rakennetaan linnunpesiä tulvavetten vietäviksi, kun voitaisiin pystyttää katoamattoman kauniita linnoja ikuisiksi asumasijoiksi — siltä varmaan näyttää suureksi osaksi parhaimmillaankin elämämme ja työmme täällä maailmassa enkelten silmissä, kun he katselevat taivaastaan ja näkevät kaiken sellaisena kuin se on.

Ei ole kuolemattoman ihmisen arvoista tällainen elämä, ei se, että koko elämänikä kuluu keskellä loistavia tilaisuuksia eikä siitä kuitenkaan jää jäljelle mitään pysyvää. Me voimme saada aikaan iäti pysyvää emmekä me saisi ikinä tyytyä luomaan katoovaista. Se ei ole vaivan arvoista, mikä ei ole ikuista, mikä ei pysyvästi rikastuta luonnettamme, joka ei tee maailmaa jollain lailla paremmaksi, suloisemmaksi, onnellisemmaksi ja jota emme voi ottaa mukaan aarteenamme tulevaiseen elämään.

On mahdollista elää niin, että kaikki mitä teemme, jää pysyväiseksi. »Tietäen, että vaivannäkönne ei ole turha Herrassa«, sanoo Paavali. Työssämme ahertaessamme me kyllä voimme liittää seinämiin pelkkää kultaa, hopeaa ja kalliita kiviä, aineksia, joita ei tuhoa eikä tummuta se tuli, joka koettelee ihmisen tekojen laatua. On mies, joka elää seitsemänkymmentä vuotta kristityn vaatimatonta elämää. Hän ei menesty maailmassa ihmisten arvion mukaan. Mutta hän täyttää koko ajan rehellisesti ja uskollisesti oman paikkansa. Toisten taistellessa arvoasemista ja tavoitellessa etuoikeuksia, ajatellen vain itseään, hän elää Jumalalle antautuneena, epäitsekkäänä

suhteessaan ihmisiin ja uutterana velvollisuuksiensa täyttämisessä. Kuollessaan hän ei jätä mitään jälkeensä — ei rahaa, ei tavaraa. Mutta on toinen elämän piiri, jossa tuloksia ei lasketa dollareissa, vaan siveellisissä arvoissa. Tässä piirissä on pikarillinen kylmää vettä, Kristuksen nimessä janoiselle suotuna, enemmän arvoinen kuin omaisuuden kasaaminen omalle itselle. Siinä piirissä on tyhjältä näyttävä ihminen rikas ja jättää jälkeensä maailmalle pysyvän siunauksen ja hyvän perinnön.

Maalauksellisimpia näkyjä on maaseudulla vanha mylly ulkopuolisine vesirattaineen. Vesi täyttää rattaan siivet, ja koko päivän ratas pyörii päivän helottaessa. Se näkyy tekevän työtä ahkerasti, mutta hyödyttömästi. Et näe lainkaan sen lakkaamattoman liikkeen työntuloksia. Mutta sen varsi kulkee seinän läpi, ja myllyn sisässä, poissa näkyviltämme, pyörivät viljaa jauhavat kivet sekä seulat, joissa monen monet ihmiset ravitseva jauho sihtautuu. On ihmisiä, jotka lakkaamattomasta aherruksestaan huolimatta eivät näy toimittavan mitään, ja kuitenkin heidän hankkeensa ulottuvat näkymättömään maailmaan, missä he saavat aikaan hyvää, jonka arvo on laskematon.

Pysyvän työn salaisuus on se, että se tehdään Kristuksen nimessä, rakkauden innoittamana. Mitä teemme itsemme hyväksi, se ei kestä. Tekeleemme hajoaa, olipa se miten valtava tahansa. Joka merkitsee työnsä omalla nimellään, on tuomittu pettymään. Turhamaisuus ja oman hyvän etsintä ei ansaitse kuolemattomuutta. Itserakkauden kunnia on vain särkyvä kupla, josta jää jäl-

jelle pelkästään vaahdon sirpaleita. Mutta se, mitä teemme rakkaudesta Kristukseen ja kanssaihmisiimme, se elää. Muuan nainen valmisti kallisarvoisen koruompeleen käyttäen siihen kaikkein hienoimpia kulta- ja hopealankoja. Sitten hän pani sen syrjään joksikin aikaa, ja kun se taas otettiin esiin, oli koko hieno, kaunis työ mennyt turmiolle — ei ollut muuta jäljellä kuin kulta- ja hopealangat. Ne olivat yhtä hohtavat kuin ennenkin, katoamattoman kauniit. Elämän kudoksessa kestävät ainoastaan kulta- ja hopealangat, jotka siihen liitetään rakkaudesta Kristukseen ja ihmisiin.

Jos ihmiset vain toteaisivat ja muistaisivat tämän, he eivät kuluttaisi niin paljon aikaa siihen, mikä ei pysy. Jopa kristillisen työn piirissä moni näyttää ajattelevan, että raha on melkein ainoa antamisen arvoinen. Jollemme voi pistää nimeämme sitoumuspaperiin liittäen siihen kelpo summaa, uskomme, ettemme voi tehdä mitään. Meitä pitäisi alituisesti muistuttaa siitä, ettei Hänellä, joka oli maailman ehdottomasti suurin hyväntekijä, ollut rahaa, vaan Hän antoi sen sijaan rakkautensa palvelukset ja uhraukset — antoi itsensä.

Hyödyttämiskykyisyyttämme ei mitata rahamäärien mukaan, joita meillä on lahjoittaa. Suurin antimme millä alalla tahansa on oman itsemme antaminen. Ei millään muulla ole tosiaankaan arvoa paitsi rakkaudella. Paavali on sen meille ilmaissut sanoessaan: »Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä, mutta minulla ei olisi rakkautta, olisin minä vain helisevä vaski tai kilisevä kulkunen.« Ihmisen kaunopuheisuus ei ole

mitään, jollei siinä ole rakkautta; siitä ei jää pysyvää jälkeä, se on pelkästään äänen miellyttävyyttä, jonka sointu haihtuu ilmaan. Paavali sanoo edelleen: »Vaikka minä jakelisin kaiken omaisuuteni köyhäin ravinnoksi... mutta minulla ei olisi rakkautta, niin ei se minua mitään hyödyttäisi.« Raha ei ole mitään Jumalan silmissä, jos sitä ei anneta rakkaudesta. Köyhät saavat ruokaa — rahalla voi ostaa leipää — mutta hengellisten todellisuuksien piirissä ei säily muistoakaan leivän ja vaatteitten runsaimmastakaan jakelusta armeliasuustarkoituksiin, jollei rakkaus ole teon innoittavana vaikuttimena. Rakkaus on elämää, ja jos rakkaus puuttuu, on suuripiirteisinkin hyväntekeväisyys vain kuolleita töitä.

Sen suuriarvoisempaa tekoa emme täällä maailmassa voi suorittaa kuin että luomme rakkautta rakkautta puuttuvaan elämään. Muuan kuuluisa kirjailija on piirtänyt luonnekuvan eräästä aatelismiehestä, joka tiluksillaan samotessaan piti aina taskussaan tammenterhoja, ja tullessaan aukealle paikalle hän kylvi niitä, jotta tuo kolkko seutu olisi ilostunut. Aina me kohtaamme ihmisiä, jotka suru, epäonnistuminen tai kova onni on tehnyt tyhjiksi ja paljaiksi. Jos sydämemme on aina täynnä rakkautta ja lohtua, me voimme siroittaa eläviä siemeniä noille alakuloisille, autioille sijoille näin muuttaen erämaan viehkeiksi puutarhatilkkusiksi.

Me emme edes alkeellisesti käsitä, mikä voima on kaikella vähäpätöiselläkin, jos siinä vain on rakkautta, voima kirkastaa ja onnellistaa synkkää, tyhjää elämää. Ystävällisen sanan muisto jää

usein vuosikausiksi sydämeen, jota se virkisti ja nostatti. Kukka, joka on sairauden tai surun aikoina lähetetty synkenneeseen kotiin, jättää jälkeensä tuoksun, joka pysyy ainaisesti. Myötätunnon osoitusta lohdun ja rakkauden sanoineen hellitään kultaa ja jalokiviä kalliimpana, eikä sen viesti koskaan unohdu. »Rakkaus ei koskaan häviä«, ei kuole. Suurimmistakaan teoista ei rakkautta puuttuvina jää pysyvää muistoa, mutta pienimmästäkin rakkaudesta suoritetusta palveluksesta jää häviämätön muisto apua ja siunausta saaneen ihmisen mieleen. Jokaisen vilpittömän sydämen hartaimpana haluna tulisi olla pysyvän jäljen jättäminen tänne maailmaan, jäljen, jota ei ajan kulutus hävitä, joka elää siunauksena ja hyvänä.

Jeesus sanoi Juudaasta, että olisi ollut parempi, jollei hän olisi syntynytkään. . Juudas jätti maailmaan hirveää kirousta siunauksen asemesta. Hänen tekonsa tuotti hänelle häpeää eikä kunnaa. Epäilemättä Juudaan tapaus oli harvinainen, mutta on lukemattomia muita, joista sama pitää omassa mitassaan paikkansa. On hirmuista, jos laiminlyömme tehtävämme, kun meidän tulisi olla jollekulle siunaukseksi; jos olemme myrkkyä huokuvia, kuten satumainen upas-puu, sen sijaan että olisimme puron partaalle istutettuja puita, jotka antavat hedelmän ajallansa. On surullista elää turhaan, kuluttaa elämänsä vuodet arvottomiin, katoavaisiin. Meidän ei tulisi tyytyä antamaan ainoankaan päivän luisua ohi, jolloin emme olisi lausuneet hyvää sanaa tai osoittaneet ystävällisyyttä, joka lisää muille onnea, toivehikkuutta,

rohkeutta, voimaa. Tällaiset rakkaudenpalvelukset vapauttavat raadannan ja taistelun päivämme synkeydestään ja maallisuudestaan ja antavat niille loistetta Jumalan silmissä samoin kuin myös niiden iäisyyteen jäävälle jälkimaineelle.

ONKO ITSEKIELTÄYMYS EREHDYSTÄ?

Muuan kirjoittaa kirjeessään: »Eräs ystäväni puhui minulle itsekieltäymyksestä. Hänestä ei ihmisen tule panna itseään liikoja alttiiksi, ei edes omaistensa vuoksi. Usein on perheissä joku, joka tekee työt toisen kodinjäsenen puolesta, palvelee häntä, kantaa hänen taakkojaan, vaikka tämä voisi sen kaiken paremmin suorittaa. Ystävästäni ei ihmisen ole oikein kuluttaa itseään toisten tähden. Se tekee vain muut itsekkäiksi, eivätkä he ole edes kiitollisia, vaan istuvat ristissä käsin odottaen, että sinä teet ja teet ja teet kaiken heidän puolestaan. Sanokaa, mikä on mielipiteenne tästä.« —

Tämä kysymys on kylläkin tärkeä ja herättää siksi yleistä mielenkiintoa, että se ansaitsee huomaavaisen vastauksen. Itsekieltäymyksestä muitten hyväksi tulisi meidän ajatella terveesti ja suhtautua siihen huolellisesti. Itsekieltäymys ei ole sinänsä mitään. Keskiajan ihmiset luulivat olevansa Jumalalle mieliksi, kun pitivät jouhipaitaa, ruoskivat itseään, panivat piikkejä ja kiviä kenkiinsä haavoittaakseen jalkaansa ja tehdäkseen kävelemisen kidutukseksi sekä kestivät kaikenkaltaista itse aiheuttamaansa kipua ja kärsimystä. He luulottelivat siten olevansa Kristuksen kaltai-

sia ja että he tällaista kokemalla osoittautuivat suuriksi pyhimyksiksi. Mutta koko järjestelmä oli itsepetosta. Se oli kauhistus Jumalan silmissä. Jumala on kutsunut meitä uhraamaan eläviä uhreja, antamaan elämämme parhaimmillaan, kaikkine kykyineen, Hänen palvelukseensa.

Eikä ole yhtään sen parempi, jos ihmiset vapaaehtoisesti, rakkauden tai velvollisuuden sitä vaatimatta, itse tuottavat itselleen kärsimystä tai tappiota. Jumala ei tahdo, että teemme itsemme onnettomiksi — onnettomuus ei ole rakastettava ominaisuus eikä sinänsä mikään hyve eikä Jumalalle otollista. Itsekieltäymys ei ole kiitettävä avu, jollei sitä harjoiteta rakkauden palveluksessa, jollei rakkauden henki sitä kirkasta. Sinänsä ei siitä ole hyvää kenellekään eikä siitä ole maailman siunaus-aarteitten kartuttajaksi. Itsessään se ei ole miksikään hyödyksi. »Vaikka minä jakelisin kaiken omaisuuteni köyhien ravinnoksi... mutta minulla ei olisi rakkautta, niin ei se minua mitään hyödyttäisi.«

Itsekieltäymyksestä on hyötyä vain sikäli, että velvollisuus sitä vaatii. Silloin se on kaunista. Jos esimerkiksi ystäväsi on ahdinkoon joutunut, ja sinä olet kutsuttu pitämään hänestä huolta sekä kestämään tappiota, vaivaa, kuluja häntä palvellessasi, niin tee se ja tee se hilpein mielin, sellainen itsekieltäymys on otollista Jumalalle. Jeesus Kristus itse antoi korkeimman, ylevimmän esimerkin itsekieltäymyksestä, kun Hän meni ristinkuolemaan rakkaudessa palvellakseen ihmisiä. Hän ei mennyt ristinkuolemaan pelkästään tarjotakseen maailmalle katseltavaa, tehdäkseen teon, joka

olisi vetänyt ihmisten huomion puoleensa ja antanut heille ihanteen; Hän antausi siihen alistuvaisuudesta Jumalan tahtoon ja rakkaudesta ihmisiin. Hän oli hyvä Paimen, joka pani henkensä lammasten edestä. Hän oli Jumalan Poika, joka rakasti meitä ja antoi itsensä alttiiksi meidän edestämme.

Meidän täytyy siksi tarkkaan erottaa se itsekieltäymys, joka on tarkoitettu vain silmän ruuaksi, siitä, joka on Jumalan tahdon täyttämistä ja rakkaudenpalvelusta. Ei teko itse ole kaunis, vaan teossa ilmenevä rakkaus. On paljon ihmisiä, jotka harjoittavat itsekieltäymystä — luopuen määrätyissä tilanteissa nautinnoista luullen siten miellyttävänsä Jumalaa, kun he itse asiassa vain pitävät ilveilyä Hänen edessään ja pettävät itseään.

Ei ole koskaan oikein kuluttaa itseään loppuun kirjoittajan ystävän mainitsemaan tapaan, jollei tuota uhrausta vaadi velvollisuutemme täyttäminen ja jollei siitä koidu jotain hyvää. Usein tekevät esimerkiksi äidit vahinkoa kieltäessään itsensä lastensa tähden. Ylen usein äidit, joiden rakkaus ei ole yhtä viisasta kuin se on hellää, tekevät suuren erehdyksen hemmoitellessaan lastensa itsekkyyttä, omanarvontuntoa ja ylpeyttä itse uhrautuen tekemään sellaista, mikä lasten olisi tehtävä. Parasta kotikasvatusta ei anneta tekemällä kaikki lasten puolesta, vaan opettamalla heitä kantamaan omat kuormansa, taistelemaan omat taistelunsa, ratkaisemaan oman elämänsä ongelmat. Iso-sisko, joka esimerkiksi laskee pikkusiskolle kaikki laskut ja auttaa häntä läksyjen lukemisessa tehden työn lapsen puolesta ja va-

pauttaen hänet ponnistelusta, voi kuvitella olevansa kovin kiltti ja avulias, oikea sisar, mutta itse asiassa hän vahingoittaa lasta riistäen häneltä älyllisten kokemusten, älyn voiman kehittämisen tilaisuudet. Todellisen hyväntyön tekisi tuo sisar rohkaisemalla, kannustamalla ja innostamalla siskoaan näin johtaen hänet itse ratkaisemaan esimerkkinsä ja oppimaan läksynsä.

Muuan viisas mies on sanonut, että parhain ystävämme on se, joka saa meidät tekemään parhaimpamme. Näin Jumala itse menettelee, näin Hän auttaa. Hän ei tee työtämme meidän puolestamme, vaan rohkaisee meitä sitä suorittamaan. Muuan vanha lupaus kuuluu näin: »Laske taakkasi Herran harteille.« Mutta se ei lisää, että Herra kantaa kuorman puolestamme jättämättä meidän osallemme taakkaa. Pikemminkin on luvattu, että »Hän pitää sinusta huolen«. Se on, me saamme uskossa ja luottamuksessa heittää taakkamme Herran harteille, ja sitten Hän vahvistaa, rohkaisee ja innostaa meitä ja antaa viisautta ja armoa, niin että voimme kantaa kuormamme itse kantaessamme voimistuen. Koska tämä on Jumalan auttamistapa, osoitamme mekin parhain rakkauttamme ystäviämme kohtaan auttamalla heitä samoin. Liika-apu uhkaa vakavana vaarana kaikkea ystävyyttä. Me vain teemme ne, joille kaiken huojennamme, vähemmän valmistuneiksi todelliseen ja voitokkaaseen elämään.

Ajatteleva raamatun lukija huomaa, että kun Herra auttoi ihmisiä, oli ihmeteossa, armotyössä järjestelyä. Hän ei tehnyt muitten puolesta mitään, minkä he saattoivat tehdä itse. Hän vaati

heidät työtovereikseen silloinkin, kun Hän tahtoi auttaa heitä tai parantaa heidät. Spitaalisten käskettiin mennä näyttämään itsensä papeille, ja »mennessään« he puhdistuivat. Ramman miehen käskettiin nousta ja kävellä, ja totellessa tuli voimakin; hän käveli saatuaan yliluonnollista apua kuuliaisuuteensa. Jumalan apu noudattaa aina tätä lakia. Meitä ei kanneta koko matkaa eikä tehtäviämme suoriteta puolestamme — meidän täytyy kävellä ja tehdä työtä, ja Kristus työskentelee kanssamme. Jos me laiminlyömme oman osamme joko tottelemattomuudesta tai velttoudesta tai epäuskosta, ei työ tule tehdyksi, ja epäonnistumisen edesvastuu on meidän eikä Jumalan.

Mutta mitä sanonemmekin epäviisaasta ja tarpeettomasta itsekieltäymyksestä, sattuu jokaisen ihmisen elämässä aikoja, jolloin kaikki on pantava alttiiksi itsensäunhottavassa rakkaudessa, kun meidän on palveltava muita Kristuksen nimessä. Niin teki Kristus itse. Hän rakasti »loppuun asti«, ja niin tulee meidänkin tehdä. Apostolit tekivät samoin, kun he kulkivat saarnaten ja vainoa kärsien, enimmät lopulta kestäen marttyyrikuoleman. Velvollisuuden kutsuessa ei mikään uhraus, mikään kulunki heitä pidättänyt. Samaa mieltä osoittaa jokainen kristitty unohtaessaan itsensä ja eläessään muita auttaen. Jokainen hyvätyö maksaa jotain, se on itsekieltäymyksen hedelmä. Mahdotonta on elää yhtä ainoaakaan päivää todella arvollisesti vain itseämme varten — meidän täytyy alati luopua omasta tahdostamme, kieltäytyen omia toiveitamme hellimästä, ja elää palvellaksemme.

Itsekieltäymyksen velvollisuutta ei siksi voi asettaa kysymyksenalaiseksi. Se kuuluu oleellisesti arvolliseen elämään. Me emme edes alkeellisesti elä todellista, Kristuksen kaltaista elämää, ennenkuin alamme rakastaa, emmekä me voi rakastaa lakkaamatta kieltämättä itseämme. Joskin lienee velvollisuutemme kehoittaa ystäviämme kantamaan omaa kuormaansa ja suorittamaan omat tehtävänsä, tulee sydämemme täyttää se rakkaus, joka ei etsi omaansa, ja meidän tulee olla aina valmiit palvelemaan apuamme tarvitsevia huolimatta siitä, mitä se meille maksaa. Joku sanoi eräästä toisesta: »Hän on varsin hyvä mies, mutta ei hän muistuta Kristusta.« Eräästä toisesta henkilöstä sanottiin: »Hän saa ihmiset rakastamaan Kristusta.« Se todistus oli parempi. Ainoastaan ne muistuttavat Kristuksesta, jotka ovat oppineet rakastamaan, niinkuin Hän rakasti, ja palvelemaan itsensä unhottaen, pidättämättä, kitsastelematta, loppuun asti.

KRISTITTY PUUTARHURINA

Jumala varmaan rakastaa kukkia, sillä Hän on siroittanut niitä yli koko maan. Kaikkialla niitä kasvaa — ei vain puutarhoissa ja kasvihuoneissa, missä ihmiskäsi viljelee niitä, vaan pelloilla, niityillä, metsissä, vuorilla, syvissä cañoneissa, jokien varsilla, tienohessa, missä ei ole puutarhuria niistä huolehtimassa. Kukat, joita omalla ajallaan kasvaa kaikkialla niin ylen runsaasti, kertovat, että Jumala rakastaa kauneutta. Ne kertovat myös, että Hän rakkaudella muistaa meitä, lapsiaan, kun Hän näin koristaa maan, jonka antoi kodiksemme. Hän olisi voinut luoda sen erämaaksi, kolkoksi ja autioksi, vailla silmäämme lumoavaa kauneutta; mutta sen sijaan Hän levitti suloa kaikkialle.

Elämän tosi ihanne on Jumalan kaltaisuus. Jumala rakastaa kauneutta, ja meidän tulisi rakastaa kauneutta. Hamilton W. Mabie kertoo tarinan, joka osoittaa, kuinka luonnonkauneus lopulta vaikuttaa ihmiseen. Varhaisena kevätpäivänä astui muuan skotlantilainen mies vuorenrinnettä Skyessä, ja saapui majalle, missä asusti vanhus, jonka hän oli tuntenut jo monta vuotta. Hän huomasi vanhuksen istuvan pää kumarassa, lakki kädessä. Hän kiipesi hänen luokseen ja

sanoi hetken päästä: »En puhutellut teitä, Sandy, kun luulin teidän ehkä rukoilevan.«

»No, eipä juuri sitäkään«, vanhus virkkoi, »mutta kerronpa teille mitä tein. Olen neljäkymmentä vuotta joka aamu nostanut lakkia maailman ihanuudelle.«

Kauneus, missä sitä näemmekin, on Jumalan kasvojen heijastusta, maahan tullutta taivaallisen valon loistetta. Missä sitä kohtaammekin, herättää se sydämessämme kunnioittavaa mieltä. Jumala on lähellä; me seisomme Hänen kasvojensa valossa. Kauneus, jota näemme kaikkialla luonnossa, on Herran ihanuutta, eikä meidän tulisi ainoastaan tuntea kunnioitusta sitä kohtaan, vaan pyrkiä saamaan sen suloa omaan olemukseemme. Sattuva on tuo rukous: »Tulkoon osaksemme Herran, meidän Jumalamme, ihanuus.«

Jos olemme Jumalan kaltaisia, me emme ainoastaan rakasta kauneutta ja pyri kauneuteen omaan olemukseemme, omaan tunteeseemme nähden, vaan pyydämme myös luoda kauneutta, missä liikummekin. Me emme vain rakasta kukkia, vaan koetamme panna kukat puhkeamaan, missä vain saamme ne kasvamaan. Jokaisen, jolla on pienikin maatilkkunen lähellään, tulisi tehdä se niin kauniiksi kuin suinkin. Muutamat tekevätkin niin. Jos heillä on metrin tai parin verta maata pihalla väkirikkaan kaupunginkadun varrella, he keksivät keinon, millä sen somistaa. Jollei heillä ole maata, minkä saisivat viheriöimään, he asettavat ikkunalaatikoita ja luovat niihin kukkatarhan.

Joku on sanonut, että hyväntekijä on jokainen, joka saa kaksi ruohonkortta kasvamaan,

missä ennen kasvoi vain yksi. Jokainen, joka tekee pienenkin maatilkun hiukan kauniimmaksi, on Jumalan työtoveri. Tällaista tapaa siunauksen luomiseksi maailmalle eivät usein suosittele tai teroita mieleen saarnat ja hartauskirjat; siitä huolimatta se on hyväntekemisen muoto, jossa kaikkien tulisi olla osallisina.

Sanomme, että ihmisellä, joka ei pidä hyvässä kunnossa taloaan ympäröivää maapalstaa, joka ei istuta pensaita, ei kylvä kukkia eikä pidä nurmikoitaan siistinä ja kauniina, ei ole kauneusaistia. Mutta ei häneltä puutu vain kauneusaisti, häneltä puuttuu muuan hyve. Kaikkinainen huolimattomuus on synti, — kaikkinainen siivottomuus, kaikkinainen likaisuus. Vaikka olisimmekin köyhät, on velvollisuutemme tehdä autioinkin huone niin somaksi ja viehättäväksi kuin mahdollista.

Mutta on toisia kukkia paitsi ne, jotka luonnossa ovat niin suloisia. Sydämemme voidaan luoda puutarhoiksi, jotka ovat kauneutta ja tuoksua täynnä. Meidän tulisi kylvää niihin suloudeden siemeniä. Sydämen puutarha kaipaa hoitoa. Rikkaruohot tulee pitää aisoissa, maa on muokattava pehmeäksi ja viljelyskelpoiseksi, Hengen hedelmiä on viljeltävä. Puutarhanmuokkauksemme meidän tulisi alkaa omasta sydämestämme. Jollemme saa sitä kukkimaan suloutta, vähän on toiveita, että voisimme ikinä muuttaa korpia puutarhoiksi. Jotkut laiminlyövät oman sydämensä hoidon pitäen silmällä lähimmäistään. Perin moni ihminen etsii niin uutterasti rikkaruohoja ja orjantappuroita muiden olemuksesta, ettei hänellä ole aikaa pitää rikkaruohoja ja orjantappuroita loi-

tolla oman elämänsä puutarhasta. Huolenpitomme tulisi ensi sijassa kohdistua omaan sydämeen ja omaan luonteeseen, sillä niistä olemme itse edesvastuussa emmekä muiden sydämestä ja luonteesta. Hyvin pidettyämme huolta omista puutarhoistamme meidän tulisi tehdä ainakin joku pikku nurkka tätä maailmaa hiukan viehkeämmäksi, suloisemmaksi ja etuisammaksi elää.

Jos ruohonkorren kasvattaminen sinne, missä ei ennen ollut mitään, on vaivanarvoinen teko, teko, joka pelastaa ihmiselämän hyödyttömyydestä, niin kuinka paljon enemmän vaivan arvoista on luoda kuolemattomaan ihmisolemukseen uusi Kristuksen kaltaisuuden piirto tai saada aikaan seurakunnassa siunausta, joka jää pysyväksi ja kasvaa hyvää ainaisesti!

Niin suloisia kuin kukat ovatkin nähdä runsainnaankin, eivät ne ole koskaan niin kauniita kuin autioilla, koleilla paikoilla. Kun vuoristokiipeilijä tapaa soman kukan jyrkänteeltä, keskeltä ikuista lunta, täyttää hänet miltei pyhä kunnioitus. Humboldt kertoo, kuinka syvän liikuttavasti häneen vaikutti kaunis kukka, minkä hän löysi Vesuviuksen kraaterin reunalta. Pieneen koloon laavan pinnassa oli asettunut tuhkaa ja multaa, ja sateen avulla oli siitä valmistunut kupin verta ravintorikasta maata. Sitten oli lintu tai tuuli kantanut siemenen kerallaan ja pudottanut sen tähän tulivuorenaukon reunalle syntyneeseen puutarhaan, ja niin kasvoi siihen kaunis kukka. Eipä ihme, että kuuluisa matkailija tunsi liikutusta nähdessään tällaisella paikalla pienen kauneuden pilkkeen.

Maailman läpi vaeltaessamme me silloin tällöin kohtaamme ihmisiä, joiden olot ja elinehdot tuntuvat miltei kokonaan koleilta ja autioilta. Suru tai synti on riistänyt ne paljaiksi. Mutta tuskin lienee sitä ihmistä, jossa emme saisi, jos tahdomme, kukkaa puhkeamaan. Jos vain tahdomme osoittaa huomaavaista myötätuntoa tai hellää ystävällisyyttä, me voimme kylvää kauneuden sirpaleen keskelle laavaa ja tuhkaa.

Jotkut ovat valmiita aina olemaan hyviä ja auttavia niille, joilla on elämässään ennestäänkin runsaasti mukavuutta ja onnea, mutta me emme ole yhtä valmiit ojentamaan kättämme sille, jonka elämä on synkkää ja tyhjää. Meidän tulisi muistaa, että enin Kristuksen kaltainen rakkaus pyytää palvella ja auttaa niitä, joita muut helposti laiminlyövät. Jumalallisinta puutarhatyötä on saattaa kukat puhkeamaan kraaterin reunalle. Jos tunnet ihmisen, jonka elämä on synkkää, joka näyttää kokonaan autiolta ja yksinäiseltä, niin tee mitä voit saadaksesi siihen kylvetyksi hiukan kukkia.

Sellaiset ihmiset tarvitsevat enin hellää palvelustamme. Huomaavainen rakkaus tekee eron antaen parhaimpansa niille, jotka ovat suurimmassa puutteessa. Jos tiedämme jonkun, josta luultavasti ei kukaan toinen välitä, johon kukaan muu ei varmaankaan kiinnitä huomiota, niin hänelle on meidän erikoisesti osoitettava ystävällisyyttä. Jos joku näyttää olevan yksin ja ystävittä, vieras tai ujo ja arka seurassa, niin jos tahdomme osoittaa enin Kristuksen kaltaista rakkautta, tulisi meidän huolehtia hänestä erikoisella harrastuksella.

Eräänä iltana oli opiston päättäjäisissä koolla joukko tutkintonsa suorittaneita, hilpeitä, iloisia tyttöjä. Enimmillä oli monta ystävää, joilta he saivat tässä iloisessa tilaisuudessa monia rakkaudenosoituksia — kukkia ja kirjoja sekä muita lahjoja. Mutta heidän joukossaan oli muuan tyttö, etäisiltä seuduilta tullut orpo, ilman veljeä tai siskoa tai muutakaan sukulaista. Kun hän lisäksi oli hiljainen ja arka luonteeltaan, ei hän ollut hankkinut itselleeen montakaan ystävää koulussaoloaikanaan. Muuan oppilaitokselle läheinen nainen, joka tiesi, ettei tämä etelävaltojen tyttö varmaankaan joutuisi suurenkaan mielenkiinnon ja rakkauden esineeksi, sillä välin kuin hänen luokkatovereitaan moni muistaisi, toimitti kaikessa hiljaisuudessa niin, että joukko ystäviä lähetti hänelle kukkia ja muita tutkintopäivälahjoja. Niin sitten kävi niin, ettei kukaan tyttö koko luokalta tullut tuona ilonpäivänä niin suuren huomion esineeksi kuin hän, ja niin hänet jossain määrin saatiin unohtamaan yksinäisyytensä. Huomaavainen rakkaus keksii aina tilaisuutta osoittaa tällaista ystävällisyyttä, jolla on paljon enemmän arvoa, kuin jos huomio kohdistuu niihin, joilla on monet ystävät.

Muuan legenda kertoo Jeesuksesta, että kun Hän ylösnousemuksensa aamuna läksi haudaltaan, kasvoi polku kukkia Hänen jäljissään. Legenda on tosi hengellisessä mielessä — kaikkialle, missä Hänen jalkansa on polkenut maata halki näiden yhdeksäntoista vuosisadan, on puhjennut kukkia — rakkauden, ystävällisyyden, hellyyden, huomaavaisuuden kukkia.

Me olemme nyt Kristuksen edustajia, ja jollemme me muokkaa pieniä puutarhatilkkusia ympärillemme, missä elämmekin ja tehnemme työtämme, me emme täytä sitä tehtävää emmekä noudata sitä opetusta, että meidän tulisi olla maailmassa mitä Hän oli maailmassa, eläen uudesti Hänen rakkauselämänsä ihmisten keskuudessa. Ole todelliseksi siunaukseksi muille — se maksaa niin vähän! Itsekkyys ei muokkaa puutarhoja, ei kylvä kukkia minnekään. Mutta jos me rakastamme Kristusta todella, me saamme sydämeemme Hänen rakkautensa. Silloin emme elä palveltavina, vaan palvellaksemme, ja näin eläen me olemme siunaukseksi, missä liikkunemmekin.

Erämaan matkustajat tietävät jo kaukaa, milloin lähestyvät vesilähdettä. He tietävät sen puista, joita kasvaa sen ympärillä. Niinpä on siellä, missä tahansa elää joku Kristuksen tosi ystävä, keidas, pieni palanen kauneutta, tuoksuava kohta.

LUOTETTAVUUDEN HYVE

Oli kuinka oli, vanhanaikaisilla hyveillä on enin merkitystä maailmassa, ne ne ovat suuriarvoisimmat. Loisteliaisuus on hyvä kyllä, jos sitä kannattamassa on jotain lujaa ja varmaa. On mielenkiintoista kuunnella tenhoavaa puhujaa, mutta mitä hän sanoo? Ja ken hän on, että hän puhuu noin hurmaavasti? »Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä, mutta minulla ei olisi rakkautta, olisin minä vain helisevä vaski tai kilisevä kulkunen.« Ei se, mitä mies sanoo, eikä se, mitä hän tekee, ole miehen mittana, vaan se, mikä hän on. Saavutukset voivat olla varsin kauniit, mutta kuka on mies, joka ne saavutti? Loistava menestys häikäisee ihmisten silmät. Kun joku kiipeää lähimmäistensä nähden aina huimaaviin korkeuksiin saakka, niin ihmiset hämmästelevät. Mutta ajattelevat ihmiset tahtovat tietää, kuinka hän sinne pääsi, rehellisesti kapuamalla vai muutako tietä, ennenkuin he rupeavat arvostelemaan hänen kohoamistaan todella erinomaiseksi. Kaikkea, mitä maailma kiittää, täytyy koetella kysymällä: »Mikä on se mies, joka on tuon kaiken keskipisteenä?«

Mies, johon voi ehdottomasti luottaa, on päässyt elämässä korkeimmalle ja voittanut elämän

suurimman palkinnon. Ei mikään muu ominaisuus ole miehessä sen arvoinen kuin luottamuksellisuus. Muutamilta se puuttuu. On niitä, joita pidetään hyvinä ihmisinä, ja he ovatkin hyviä monessa suhteessa, mutta pettävät lakkaamatta niitä, jotka luottavat heihin ja ovat heidän varassaan. On niitä, jotka ovat rahallisissa sitoumuksissaan velttoja ja huolimattomia. On yleisesti tunnettua esimerkiksi, että erääseen henkilöön, joka on hyvin antelias, ei voi luottaa, kun on kyseessä velkojen maksaminen. Hän antaa suuret summat hyväntekeväisyyteen. Hänen nimensä ei koskaan puutu hyvien asiain keräyslistoilta. Hän on toimelias siinä seurakunnassa, jonka jäsen hän on. Hän ottaa osaa viikottaisiin rukouskokouksiin ja on altis, jopa innokas mitä tahansa käsiin sattuu hengellisen työn alalla. Mutta koko yhdyskunta tietää, että hän on hidas täyttämään sitoumuksiaan, varsinkin maksamaan kuukausilaskuja ihmisille, jotka ovat hänen taloutensa ruokavarain tai muiden tarveaineitten tai ylellisyystavarain hankkijoina. On tarpeetonta sanoa, että miehen kunto muissa suhteissa, hänen anteliaisuutensa ja hartautensa kärsivät määrättömästi ja toivottomasti muiden silmissä sen kautta, ettei hän välitä rahallisista sitoumuksistaan ja on epäluotettava raha-asioissa.

Mutta toisellakin tavalla monet ihmiset ovat epäluotettavia. He tekevät sitoumuksia ystäväinsä ja naapuriensa kanssa eivätkä täytä niitä. Pahinta on, ettei sitoumuksen rikkominen näytä huolettavan heitä. He eivät pidä sitä missään mielessä moraalisena virheenä. He eivät pyydä anteeksi

niiltä, joille ovat tuottaneet pettymystä tai hankaluutta. Kun heitä siitä huomautetaan, he eivät näytä pahoittelevan harmia, jota heidän laiminlyöntinsä on aiheuttanut. He ajattelevat vain omaa mukavuuttaan, ja jollei heille jostain syystä ole sopivaa tai mieluista tehdä, mitä ovat luvanneet, ei asia liikuta heitä sen enempää. Heillä ei tunnu olevan velvoituksen tunnetta muita kuin itseään kohtaan.

Tällaisia ihmisiä on paljon. Mahdotonta on laskeakaan, kuinka suurta häiriötä he tuottavat niille, jotka ovat heidän varassaan ja joutuvat kärsimään heidän luotettavuuden puutteestaan. Ja sitten vaikuttaa se tuhoisasti heidän omaan nimeensä ja maineeseensa. Silloin tällöin voi sattua, ettei joku todella voi täyttää lupaustaan. Silloin tulisi hänen heti lähettää selitys ja lausua ilmi mielipahansa. Se tyydyttää jokaista järkevää ihmistä. Mutta jollei selitystä kuulu, ja varsinkin jos laiminlyönti toistuu yhä uudestaan, on pian selvää, että mainitun henkilön luonteessa on joku vika. Hän ei pidä sanaansa. Hänellä ei ole lupauksen pyhyyden tuntoa. Hän ei ole luotettava.

Eipä ihme, että niiden maine kärsii, jotka jättävät lupauksensa täyttämättä ja sitoumuksensa toteuttamatta. Hyvän nimen saavuttaa ja säilyttää ihminen vain olemalla jatkuvasti, alati luotettava. Ei kestä kauan, ennenkuin tulee ilmi, ettei hänen sanaansa luoteta. Ne, jotka ovat hänen kanssaan tekemisissä, voivat jonkun aikaa kärsiä hänen laiminlyöntejään, mutta pian he niihin kyllästyvät. Silloin he lakkaavat häntä suosimasta.

On liikemiehiä ja kauppiaita, jotka alkavat erinomaisin menestymisen edellytyksin, mutta turmelevat täsmällisyyden ja luotettavuuden puutteellaan omat mahdollisuutensa, tuomiten lupaavan alun varhaiseen häviöön. Maalari tai verhoilija lupaa suorittaa haluamasi työn määräpäivänä, mutta ei ilmestykään eikä liioin lähetä selitystä, miksi oli tulematta. Kun nuhtelet häntä sanansa syömisestä, on hänellä varalla jokin mitätön puolustelu, jota hän toivoo sinun pitävän riittävänä laiminlyöntinsä syynä. Ompelijatar lupaa pukusi varmasti määräpäiväksi. Sanot hänelle haluavasi esiintyä siinä sinä ja sinä iltana, ja ettei hän saa pettää sinua. Hän vakuuttaa, ettei sinun tarvitse olla siitä huolissasi — sinä saat sen varmasti hyvissä ajoin. Mutta se ei tule, ja kun näytät olevasi harmissasi, on hän pahoillaan, mutta — joku ei täyttänyt hänelle sitoumustaan, ja niin hän joutui pettämään sinut. Hän ei osoita todellista mielipahaa, ja sinä saat tulla toimeen niin hyvin kuin taidat, sillä pukusi on vasta tekeillä, etkä sinä voi riistää sitä hänen kädestään. Mutta luultavasti et vie hänelle seuraavaa pukuasi.

Viimein on tällainen muiden kohteleminen, tällainen sanansa halpana pitäminen johtava siihen, että maineemme luotettavina ihmisinä on mennyttä. Ihmiset ovat kärsivällisiä, mutta lopullisesti he lakkaavat suosimasta miestä, joka ei ole luotettava. He eivät voi suostua joutumaan pettymyksiin ja hankaluuksiin, eikä heitä voi pakottaa kestämään tappiota yhä uudestaan siksi, että joku toinen on huolimaton sitoumustensa täyttämisessä.

Kauppiaaseen, virkamieheen, liikemieheen miltä alalta tahansa ihmiset ehdottomasti luottavat, häntä he suosivat, kunhan hän pitää sanansa. Esimerkiksi kauppaliikkeelle on erinomaista, jos sillä on maine, että sen tavaroihin voi ehdottomasti luottaa; että sen ilmoitukset pitävät paikkansa; etteivät sen puotilaiset koskaan esitä väärässä valossa mitään, mitä yrittävät saada kaupaksi; että lasta tai kaikkein herkkäuskoisinta henkilöä kohdellaan yhtä rehellisesti kuin tarkkasilmäistä ostajaa, joka pistäytyy liikkeeseen. Sellaisen maineen voi mikä liike tahansa saada, joka aina on sitä, mitä sen kannattajat uskovat sen olevan.

Mutta ei luotettavuus ole tärkeä vain liikeasioissa; se on yhtä tärkeä kaikissa persoonallisissa suhteissa. Vuorisaarna opettaa, ettei Jumalan lain pelkkä ulkonainen tai yleinen noudattaminen ole kyllin. Jumalan käskyjen tulee olla ihmisen sydämessä ja läpitunkea koko hänen olemuksensa halliten vähäisintäkin ajatusta, tunnetta, sanaa ja tekoa. Oxfordissa oli tapana sanoa eräästä nuoresta opiskelevasta ylioppilaasta, jonka lyhyt elämä täytti, mitä se jo varhain lupasi: »Katsokaa miestä, jonka kasvoihin ovat Jumalan kymmenet käskyt kirjoitetut!« Saman kirjoituksen tulisi näkyä ei vain jokaisen kristityn kasvoilla, vaan hänen elämässään. On oikein viettää pyhäpäivää hyvin, mutta saman pyhän vakavuuden tulisi antaa leimansa elämällemme seuraavina arkipäivinäkin, saman Jumalan kunnioittamisen, saman kuuliaisuuden hengen. Jumalan ihanuuden tulisi verhota meitä yhtä hyvin toiminnassamme ja kaikissa suhteissamme muihin ihmisiin kuin

rukoillessamme ja Herran ehtoollista nauttiessamme. Eräästä walesilaisesta baptistipastorista käy juttu, kuinka hän kastettuaan erään suutarin sanoi kastettavalleen: »Pidä vaari, John, että nyt vahaat lankasi huolellisemmin, neulot saumasi tiiviimmiksi ja teet kaiken työsi Mestarin kunniaksi, jolle nyt annat elämäsi.« Näin tulee uskonnon ilmetä elämässämme, jos me todella ja täysin seuraamme Kristusta.

On hyvä, että nuoret harjaannuttavat itsensä alusta pitäen olemaan kaikessa ehdottomasti luotettavia. Alkakoot jo varhain, pitäen kaikki sitoumuksensa, kuinka joutavilta tuntunevatkin, koskaan rikkomatta lupaustaan, vaikka se koskisi kuinka vähäarvoista asiaa hyvänsä, koskaan liioittelematta, koskaan vääntämättä asioita, koskaan pettämättä kenenkään uskoutumista tai luottamusta. Ihminen, joka alkaa näin eikä koskaan väisty suoran uskollisuuden tieltä, saa lopulta maineen, joka on suurintakin varallisuutta arvokkaampi. Ja mikä vielä parempi, hän kehittyy lujaksi ja vankaksi, uskolliseksi ja kestäväksi luonteeksi, jonka kauneus on kotoisin Jumalasta ja joka kestää koetuksensa kiusauksissa ja maailman jumalattoman vaikutuksen alaisena. Mutta luotettavuuden läksyä ei opita päivässä, eikä sitä liioin saada pyhityskokouksissa tai hengellisen hurmion hetkinä — vuosien työ sen vasta muovaa ihmisen olemukseen, ja velvollisuuden, taistelun, kiusauksen kenttä on se paikka, jossa sen perille päästään. »Luonteen työpaja on arkielämä. Tavallisina, merkkitapauksettomina hetkinä taistelu menetetään tai voitetaan.«

Dean Stanley on sanonut, ja hänen sanansa ansaitsisivat tulla kultakirjaimin kirjoitetuiksi: »Antakaa meille mies, vanha tai nuori, ylhäinen tai alhainen, johon voimme täydellisesti luottaa, joka pysyy lujana muiden pettäessä — ystävänä uskollinen ja tosi, neuvonantajana rehellinen ja peloton, vastustajana oikeudenmukainen ja ritarillinen; sellaisessa miehessä on sirpale ikikalliota.«

IHMISTEN PARISSA ELÄMISEN TAITO

Elämän paras koulu on ihmisten parissa eläminen. Joku on sanonut: »On parempi elää muiden joukossa jopa huomattavan hankauksen ja sorasointujenkin hinnalla kuin elää häiriintymättä aivan yksin.« Se tie ei ole helpoin ajatella. Se merkitsee usein loukkauksia, vääryyttä, epäoikeudenmukaisuutta, monia haavoja, monta sydäntuskaa, monta pistosta. Se vaatii itsensäunhotusta, itsehillintää, monta kertaa omasta oikeudesta luopumista, epäystävällisyyden ja huomaamattomuuden huomiotta jättämistä, sellaisen hiljaista sietämistä, mitä ei tuntuisi voivan ketään vaatia sietämään. Oli miten oli, on paljoa parempi elää ihmisten parissa, vaikkei se olekaan helppoa, kuin elää yksin.

Yksinolo elättää meissä paljoa sellaista, mikä ei ole hyvää eikä kaunista ihmisluonteessa. Se edistää itsekkyyttä. Se tekee itserakkaaksi ja pilaa kehittymisen ja kasvun mahdollisuudet. Se sallii meidän toimia liiaksi oman mielemme mukaan, mikä on huonoa kasvatusta meille jokaiselle; se sallii meidän olla riippumattomia, helliä omaa makuamme, omia tunteitamme ja oikkujamme ihan rajattomasti, vastaansanomisitta, koska ei kukaan

ole meitä tarpeeksi lähellä, että se häneen koskisi. Ja lisäksi se riistää meiltä kurin ja opin tilaisuudet, joita saamme ainoastaan elämällä joka päivä kosketuksissa muiden kanssa. Ei kukaan voi yksinäisyydessä kehittyä todella jaloksi luonteeksi, suloiseksi mielenlaadultaan ja kauniiksi elämältään. Niinkuin joku on sanonut: »Meidän täytyy saada terävät särmämme hiotuiksi, pienet pahantuulen päähänpistot puhkaistuiksi, ja ennen kaikkea on meidän opittava itsehillintää, 'suloista kohtuutta' ja suvaitsevaisuutta muiden näkökantaa kohtaan.«

Rakkauden läksyämme emme liioin opi milloinkaan muuten kuin elämällä ihmisten joukossa. Me voimme oppia toistemme rakastamisen teorian ja kyetä siitä saarnaamaan ja kirjoittamaan tästä aiheesta viehättäviä tutkielmia, mutta aivan eri asia on saada tuo opittavamme omaan olemukseemme. Muuan mies sanoi pastorilleen vuoden lopulla: »Minä olen päässyt tänä vuonna raamatun viiteen kertaan läpitse.« Pastori kysyi tyynesti: »Kuinka usein on raamattu tänä vuonna päässyt sinun läpitsesi?« Raamattu on meille, mitä sen tulisi olla, ainoastaan sikäli kuin se on päässyt meidän läpitsemme. Toinen asia on tietää, mitä on opetettu toinen toisemme rakastamisesta ja painaa se muistiinsa, aivan toinen asia on saada nuo opetukset omaan elämäänsä sovelletuiksi. Jälkimmäinen tapahtuu vain kosketuksissa muiden, kaikenkaltaisten ja -luonteisten ihmisten kanssa. Vain vältämättömyyden pakon alaisen epäitsekkyyden harjoittamisessa opitaan epäitsekkyyttä. Vain kärsivällisyytemme koetteelle pane-

vissa kokemuksissa me opimme kärsivällisyyttä. Tämä pitää paikkansa kaikista hyveistä ja avuista — ne ovat saavutettavissa yksinomaan käytännöllisessä elämässä. Tästä johtuu, että toiset ihmiset ovat meille monin tavoin parhaita armonvälineitä.

On siksi tärkeätä, että me opimme ihmisten parissa elämisen taidon. Ei olisi vaikea elää niiden kanssa, jotka ovat suloisia, lempeitä, kärsivällisiä, huomaavaisia ja epäitsekkäitä — jokainen kykenee tulemaan aikaan sellaisten mieluisain ihmisten parissa. Mutta eivät kaikki, joiden yhteyteen joudumme, ole sitä laatua. On epämiellyttäviä ihmisiä, niitä, jotka ovat huomaamattomia, muiden kanssa soveltumattomia, vaativaisia, äkkipikaisia, kohtuuttomia, arkatuntoisia, ja meidän velvollisuutemme elää muiden parissa käsittää nämäkin henkilöt. Meille on helpoitukseksi aina muistaa, kun meistä on vaikea tulla toimeen jonkun kanssa, että meille on hänessä pantu uusi rakkaudenkäsky opittavaksi. Tietysti olisi meille mieleen, jos tuo epämiellyttävä henkilö jonkun prosessin kautta hiljaa muuttuisi suloisen kohtuulliseksi ja Kristuksen kaltaiseksi ja miellyttäväksi, niin ettei yhteensopimattomuuden tunto enää kiusaisi meitä. Mutta ei ole luultavaa, että sellainen ihme tapahtuisi, jotta meidän olisi helpompi tulla aikaan yhdessä. Melkein varmaa on, että suoritettavaksemme pantu tehtävä on täytettävä ilman näkyvää olojen parannusta. Probleemi on meidän ratkaistavamme — meidän täytyy siihen tarttua. Meidän on oltava kristityitä, s. o. Kristuksen kaltaisia, juuri siellä, missä olemme.

Mestarin olosuhteet, joissa Hänen piti elää, olivat paljon vaikeammat kuin meidän, mutta Hän ei koskaan kertaakaan hairahtunut rakkauden kärsivällisyydessä ja suloisuudessa, ja Hän on auttava meitä elämään, niinkuin Hän eli, jos otamme Hänen apunsa vastaan.

Toinenkin seikka, josta voi olla apua, on meidän muistettava. On todennäköistä, että muiden on ainakin joissakin suhteissa vaikea elää meidän rinnallamme. Ei ole mahdotonta uskoa, että meissä on vakavia virheitä, yhteiselämälle sopimattomia ominaisuuksia, epämieluisia tapoja. Kenties ne, joiden kanssa meistä on vaikea tulla aikaan suloisesti, kokevat samaa vaikeutta meihin suhtautuessaan. Ei monikaan ihminen ole kokonaan täydellinen. Enimmillä pyhillä on maan päällä yhä vikansa ja omituisuutensa. Me emme näe itseämme sellaisena kuin muut näkevät meidät. Joku on antanut tällaisen pikku neuvon: »Jos jokin käy hullusti, syytä itseäsi!« Niin me emme tee tavallisesti — me syytämme mielellämme muita. Mutta meille on suureksi avuksi tarkastettavamme probleemin ratkaisemisessa, jos myönnämme, että vaikeudet piilevät ainakin osaksi meissä itsessämme, ovat osaksi omaa syytämme. Ensinnäkin se tekee meidät kärsivällisemmiksi muita kohtaan. Se tekee meidät myös halukkaammiksi yrittämään oppia opittavaksemme pantua läksyä. Itserakas ihminen, joka ei koskaan tunnusta erehdystään tai vikaansa, on kykenemätön tulemaan paremmaksi, on todella toivoton.

Perin monien vaikeus on se, etteivät he ole halukkaat tähän. Me emme ole taipuvaisia jättä-

mään huomiotta muissa sellaista, joka ei meistä sovellu siihen tapaan, jolla meidän mielestämme heidän tulisi kohdella meitä. Me emme ole halukkaat myöntämään heille oikeuksia, joita he vaativat itselleen, tai olemaan lienteitä heidän muihinsoveltumattomuuteensa nähden ja suvaitsevaisia heidän virheitään kohtaan. Me tahdomme heitä suostumaan aina meidän vaatimuksiimme ja tekemään meidän mielemme mukaan. Hitunenkin rehellistä ajattelua on osoittava meille, ettei tämä ole kristityn menettelyä. Sen sijaan että olisi vaatinut muita aina Häntä ajattelemaan ja Hänen mukavuuttaan palvelemaan, Mestari käytti toista tietä ja pyysi sen sijaan palvella heitä. Maksaa vaivan meidän selvittää tämä itsellemme.

Jos tahdomme oppia yhteiselämän läksyn, täytyy meidän harjoittaa rakkautta. Tohtori Charles H. Parkhurstin pikku kirjasessa »Kristinuskon päivänpaistepuoli« on luku rakkaudesta, joka on meille »hyvää voidetta«. Tekijä kertoo seuraavan tapahtuman: »Eräänä päivänä muuan työmies oli laivalla ja huomasi, että joka kerta kun ovi avattiin, siitä kuljetettavat työntökärryt vinkuivat. Nousten istualta hän otti taskustaan pienen kannun, vuodatti pisaran vastalääkettä kiusalliseen kohtaan ja istuutui taas paikoilleen huomauttaen tyynesti: »Minulla on aina taskussa öljykannu, sillä maailmassa on paljon vinkuvia esineitä, jotka öljynpisara parantaa.«

Tapauksen sovellutus on ilmiselvä.

Ihmisten keskeisessä seurustelussa joutuu toisen elämä lakkaamatta koskettamaan toista, eikä voine olla usein syntymättä hankausta, joka kehit-

tyy varmasti ikäväksi, ellei asiaa jollain tavoin auteta. Silloin on öljykannu hyvään tarpeeseen. Pisara, pari sen tehoisaa sisältöä saa ihmeitä aikaan jopa kaikkein itsepintaisimmissa tapauksissa.

Enimmissä ihmisissä on varsin paljon tätä meidän ihmisluontoa. Siitä johtuu, että me tahdomme pitää oman päämme muiden oikeuksista ja tunteista piittaamatta. Mutta kun kaksi koettaa elää yhdessä, ja kumpikin itsepintaisesti tahtoo saada kaiken käymään oman mielensä mukaan, syntyy tietysti riitaa. Silloin öljykannun ystävällinen palvelus osoittautuu hyväätekeväksi, se kun lievittää hankausta ja estää epäystävälliset tai sopimattomat kosketukset. Ihanteellista on tällaisissa tapauksissa, jos kumminkin puolin ei olla vain suvaitsevaisia ja kärsivällisiä, vaan alttiita pikemmin myöntymään kuin kiistelemään. Mutta joskus täytyy toisen ottaa puolestaan tehdäkseen suuremmat myönnytykset ja osoittaakseen kaikkea sitä suvaitsevaisuutta ja kärsivällisyyttä, mikä on tarpeen, jotta onneton hankaus välttyisi. Tietysti ei tämä ole oikeudenmukaista, jos noudatetaan tasa-arvon lakia. Mutta rakkauden osana on aina oleva valmius luopua omista oikeuksista, vaikkei toinen tahtoisikaan sitä tehdä. Se rakastaa enin ja on enin Mestarin kaltainen, joka ottaa osalleen suuremmat myönnytykset ja tekee sen suloisesti ja hilpein mielin.

Jotkut hyvät ihmiset väittävät, että myöntymisvelvolisuudellamme on rajansa. Mutta eipä uhkaa liian monia meistä vaara, että menisimme liian pitkälle tässä rakastamisen vaiheessa. Joh-

takaamme vain mieleemme Mestarin opetus siitä, kuinka on käännettävä toinenkin poski ja luovutettava hellittämättömälle riitaveljelle viitta niinkuin se ihokaskin, jota hän pyytää, ja muistakaamme myös Mestarin omaa esimerkkiä, Hänen, joka antoi myöten ja alistui vääryyteen ja epäoikeudenmukaisuuteen, jotta ymmärtäisimme rakkauden lain todellisen tarkoituksen. Paavali niin ikään neuvoo kristityitä elämään rauhassa kaikkien ihmisten kanssa, mikäli heistä riippuu — ottaen tietysti lukuun riitaisetkin. Hän sanoo myös, ettei Herran palvelijan sovi riidellä, se on, hän ei saa olla riidanhaluinen, vaan hänen tulee olla lempeä kaikkia kohtaan. Ja lopuksi opettaa tuo veraton rakkauden kuvaus, joka on Uuden Testamentin klassillisin kohta, että rakkaus on pitkämielinen ja lempeä, ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaansa, ei muistele kärsimäänsä pahaa. Mutta ihanteellisinta on kuitenkin kahden yhdyselämässä, että on kaksi öljykannua — ettei kumpikaan ole halukas riitaan, molemmat alttiita antamaan myöten. Mutta vaikkei muita haluttaisikaan olla kärsivällisiä ja sietäväisiä, niin olemme me edesvastuussa vain omasta itsestämme, ja meidän tulee rakastaa yhä edelleen, eikä meidän kärsivällisyytemme saa pettää, olivatpa olot millaiset tahansa. Harvojen ihmisten kanssa lienee niin vaikea tulla toimeen, ettemme voisi elää rauhassa heidän kanssaan, jos oman sydämemme täyttää kärsivällinen rakkaus.

Muuan Herramme autuaaksi-ylistämisistä kuuluu näin: »Autuaita ovat rauhantekijät.« Sana ei sovellu vain persoonallisiin suhteisiimme, vaan

koko siihen vaikutukseen, mikä meillä on ympäristöömme. Me näemme silloin tällöin ihmisiä, jotka olematta tunkeilevia tai muiden asioihin sekaantuvia aina sopivalla tavalla vuodattavat öljyä kaikkeen »vinkuvaan«. Kun he kohtaavat kiihtyneen ystävän, he sanovat lempeän sanan, joka ihan tenhovoimalla hänet tyynnyttää. Kun joku valittaa heille saaneensa osakseen välinpitämättömyyttä tai vääryyttä, he lauhduttavat loukkauksen tunnon johtamalla katsomaan asiaa kristityn kannalta. Kaikkialla, missä liikkunevatkin, he ovat rauhantekijöitä. Heidän olemuksestaan lähtee vaikutus, joka saa ihmiset häpeämään rakkaudettomuuttaan ja virittää heissä halun elää suloisina ja kärsivällistä rakkautta harjoittaen.

———

»HÄN VIE MINUT LEPÄÄMÄÄN«

Elämä ei ole pelkkää toimintaa, työtä, palvelusta. Joskus on lepo velvollisuuksistamme ensimmäinen ja korkein. Meidän ei ole aina tungettava eteenpäin, vaikka tie onkin pitkä ja aurinko länteen painumassa. Toisinaan on pysähdyttävä ja levättävä hetkinen. Me emme välittäisi paneutua levolle. Me tahtoisimme mieluummin jatkaa matkaa. Meidän ei tee mieli viivytellä. Meistä menisi aika hukkaan, jos poikkeaisimme suuren puun varjoon ja lepäisimme tuokion. Meistä tuntuu tuhlatulta jokainen hetki, joka ei ole työn täyttämä. Me emme ole oppineet, että me voimme palvella seisahtumalla ja odottamalla, ja että on aikoja, jolloin me edistymme paremmin lepäämällä kuin edelleen rientämällä. Niin me perin usein suutumme, kun meidän ei sallita kiiruhtaa eteenpäin.

Paimen vie meidät lepäämään. Sen, että Hyvä Paimenemme käskee meidän paneutua hetkiseksi lepäämään, tulisi riittää täysin hiljentämään kaiken nurinan ja kaikki kysymykset ja tekemään meidät aivan alttiiksi. Hän tietää parhaiten. Ei Hän ikinä soisi meidän hukkaavan aikaa tai vetelehtivän. Me voimme luottaa Hänen hyvyyteensä ja viisauteensa, mitä Hän tahtoneekin

meidän tekevän. Jos hetken velvollisuus vaatii syöksymään eteenpäin, Hän ei kutsuisi meitä lepäämään.

Henry Drummond sanoo: »Alttius on harvinaisempi hyve kuin Jumalan tahdon täyttäminen. Sillä alttiilla ei ole toisinaan mitään tekemistä, hänen on vain oltava altis odottamaan; ja Jumalan tahdon tekeminen on paljoa helpompaa kuin alttius olla mitään tekemättä; on paljon helpompi tehdä työtä Kristuksen hyväksi kuin olla altis herkeämään työstä. Nykypäivinä on harvinaisinta tavata todella alttiita ihmisiä, eikä mikään ole niin tavoittamisen arvoista kuin että täyttäisimme Jumalan tahdon.«

Meidän ei siksi tarvitse vaivautua pyrkimällä tietämään, miksi Hyvä Paimen tahtoo meitä lepäämään. Hänen tahtonsa tulisi tyydyttää meitä, eikä meidän tarvitse sen enempää uhrata hetkenkään ajatusta päästäksemme perille, miksi niin on. Mutta voimmehan miettiä syitä. Me ehkä tarvitsemme lepoa, vaikkemme itse luulisikaan. Hartautemme ja intomme on temmannut meidät mukanaan, ja ennenkuin huomaammekaan, on voimamme mennyttä. Parempaahan emme voi tehdä kuin pysähtyä lepäämään, kunnes uuvutettu tarmomme on uudistunut.

Jumala on armossaan varannut lepopaikkoja tien varsille. Mihin joutuisimmekaan, jollei olisi pantu öitä tyyniksi laaksoiksi työntouhuisten päiväin lomaan? Sunnuntai kertoo sekin Jumalan hyvyydestä meitä kohtaan, kun Hän sääsi lepopäivän kuuden päivän raadannan jälkeen. Ne, jotka työntävät luotaan ja laiminlyövät tämän

Jumalan sunnuntai-armon, eivät tiedä, minkä siunauksen ja hyvän he riistävät omasta elämästään. Jollei olisi varattu lepopaikkoja tien varsille, emme koskaan jaksaisi kestää loppuun asti.

Joskus Hyvä Paimen vie meidät lepäämään myös siksi, että saisi ruokkia ja ravita meitä. Mestari sanoi kerran opetuslapsilleen: »Tulkaa te yksinäisyyteen, autioon paikkaan, ja levähtäkää vähän.« Ja syyksi siihen sanotaan, että tulijoita ja menijöitä oli paljon, ja heillä ei ollut aikaa syödäkään. Varmasti täytyy monet innokkaat kristityt silloin tällöin viedä lepäämään, jotta heillä olisi aikaa syödä. Tämä pitää usein paikkansa fyysillisessäkin suhteessa. On ihmisiä, joita työn touhu niin hätyyttää, että heillä ei ole aikaa pitää huolta tarpeistaan. Viimein luonto vaatii rangaistusta, ja ne, jotka olisivat voineet elää vielä monta vuotta, jos olisivat oppineet voimien säästämisen salaisuuden, pannaan syrjään kesken työvuosien ja hyödyllisen toiminnan. Meidän on tarpeellista ruumiimme terveydeksi levätä sopivaan aikaan.

Mutta sama pitää paikkansa hengellisestä elämästä. Muutamain mielestä olisi synti levätä vaikkapa vain muutama hetkinen kesken viikon touhun. Me olemme niin kehittäneet itsessämme edesvastuuntunnetta ihmisten auttamisesta, että meistä tuntuu kuin meidän ei tulisi levätä hetkeäkään, koska joka puolella ihmisten hätä ja suru viittoo ja odottaa. Mutta me unohdamme, että meillä täytyy myös olla aikaa ravita itseämme ja pitää yllä voimiamme, jos tahdomme jatkuvasti auttaa muita. Me unohdamme, että meidän täy-

tyy ensin vastaanottaa, ennenkuin voimme antaa, saada siunausta, ennenkuin voimme olla siunaukseksi, ensin saada oppia, ennenkuin voimme opettaa. Hukkaan mennyt on työntäysi päivä, jollei siinä ole ollut hiljaista hetkeä Mestarin seurassa.

Milloin tahansa Hyvä Paimen vie meidät lepäämään, tiedämme sen tapahtuvan siksi, että Hän saisi antaa meille jonkin uuden siunauksen. Tämä pitää esimerkiksi paikkansa silloin, kun Hän vie meidät sairaskammioon ja peittää meidät vuodeverhojen taa. Ei Hänen tarkoituksensa ole, että siellä viettämämme päivät tai viikot menisivät hukkaan. Työ, minkä suoritamme maallisia asioitamme hoitaessamme ei ole millään muotoa elämämme ainoa työ, sen tärkein. Emme ole täällä vain kyntääksemme ja kylvääksemme ja korjataksemme, rakentaaksemme taloja ja siltoja, pitääksemme kirjaa tai latoaksemme, kuljettaaksemme laivaa tai ansaitaksemme rahaa. Nämä toimet ovat kylläkin oikeita, ja meidän tulisi olla kutsumuksessamme uutteria, oli se mitä laatua tahansa. Mutta me olemme täällä kehittyäksemme miehiksi ja naisiksi, tullaksemme muovailluiksi Kristuksen kaltaisiksi, oppiaksemme täyttämään Jumalan tahtoa. Kun meidät kutsutaan pitemmäksi tai lyhyemmäksi aikaa pois tavallisista toimistamme, tapahtuu se epäilemättä siksi, että meissä on tarpeen tehdä jotain, jotain, mikä on tärkeämpää kuin ulkopuolinen työ, jota tekisimme, jos saisimme keskeyttämättä jatkaa tehtäviämme.

Jos aina muistaisimme tämän, kun meidät viedään lepäämään, se auttaisi meitä olemaan kärsivällisiä ja iloisen kuuliaisia. Siunaus odottaa

meitä hiljaisessa huoneessa, jonne meidät on johdettu. Siellä on meille pantu läksy nyt opittavaksemme. Niinkuin laululintu teljetään pimeään huoneeseen oppimaan uutta laulua, jota se ei olisi voinut oppia valossa, niin opetetaan meillekin, kun meidät pidätetään varjossa, yössämme uusi suloinen laulu, jota saamme siitä pitäin alati laulaa murheisten ja väsyneitten kuultavaksi. Eikä mikään hinta ole liian kallis maksettavaksi siitä etuisuudesta, että opimme edes yhden ainokaisen sävelen, josta on maailmalle siunausta. Ei mikään suru ole liian suuri kestettäväksi, jos se paljastaa meille uutta kauneutta Kristuksesta tai saa meistä esiin jonkin uuden piirteen Kristuksen kaltaisuutta.

Tai ehkä meidät kutsutaan ajaksi ryntäävästä elämästämme oppiaksemme paremmin tuntemaan Mestariamme. Muuan kelpo mies, joka oli maannut kodissaan sairaana useampia viikkoja, sanoi saaneensa korvauksen siitä sen kautta, että oli saanut tilaisuuden tutustua vaimoonsa ja lapsiinsa. Se oli todella runsas korvaus, sillä rakkaus on rahaa parempi. Ystävistä parhain on Jeesus Kristus, ja meidän maksaa vaivan jättää hetkeksi sikseen kaikki tehtävämme päästäksemme likeisempään, suloisempaan, hellempään ystävänsuhteeseen Häneen.

Meidän olisi hyvä ahkerammin viljellä itsessämme tyyntä, levollista mieltä. Rauha on kristityn-elämän suuria tunnussanoja, ja rauha tietää levollisuutta, lepäämistä, kaiken huolen ja ankeuden poistamista ja itsehillintää, joka pitää kurissa kaikki liialliset pyyteet. Ihminen, joka ei ole oppinut olemaan tyyni ja lepäämään harmistu-

matta ja suuttumatta, ei vielä ole löytänyt rauhan salaisuutta. On ihmisiä, jotka ovat onnettomia, jolleivät ole työn tai ilon pyörteessä tai maailman kilpakentällä. Paljon onnellisempi on se, joka on oppinut istahtamaan keskelle luonnon kauneutta ja nauttimaan kukista ja linnunlaulusta.

Meidän ei tulisi jättää huomiotta sitä seikkaa, että Hyvä Paimen vie meidät lepäämään vihreille laitumille. Ei tomuiselle maantielle tai kolkkoon erämaahan tai kylmille vuortenhuipuille, vaan sinne, missä on ravintoa runsaasti. Kaikkialla on palanen Jumalan vihreää laidunta sille, joka rakastaa Kristusta ja on kutsuttu kärsimään tai syrjässä odottamaan. Vihreänä laitumena on ehkä sairassuoja tai sairaalan pieni valkea vuode tai yksinäinen paikka, minne ei ihmisten rakkaus löydä tietä — jos silmämme ovat avautuneet, niin me näemme vihannuutta ja kauneutta kaikkialla ympärillämme, olimme missä tahansa.

Elämän merkitys meille olisi paljon suurempi, jos oppisimme suhtautumaan siihen rauhallisemmin. Me olemme koko ajan sellaisen kiireen hätyyttämiä, että suoritamme kaiken työmme kuumeisesti emmekä koskaan pysy hetkeäkään hiljaa ja rauhassa. Me ryntäämme eteenpäin sellaisella touhun melulla, ettemme kuule ääntä lempeän hiljaisuuden, jossa Jumala meille puhuu. Me kiirehdimme niin, ettei meillä ole aikaa ajatella, miettiä, tutustua Mestariimme, sallia Jumalan rakkauden suloisen vaikutuksen hiipiä sydämeemme. Johanneksessa tapahtuneen ihmeellisen muutoksen salaisuus oli, että hän lepäsi Jeesuksen rintaa vasten nojautuen; mutta meillä ei ole näinä työn-

täysinä päivinä muka aikaa paneutua lepäämään edes näin pyhään paikkaan. Kaikki muuttuisi meillekin, jos varaisimme itsellemme aikaa seurusteluun hyvien ihmisten kanssa, ystävyyteen Kristuksen kanssa, ajatteluun, Jumalan kasvojen etsimiseen.
